Mr.I.PENIKS
4223 Dorchester Str.W.
Montreal 6, P.Q.

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS Publishing Co
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telephone — WA 0792

General Representative in the U.S.A.:
DV Pārstāvība ASV 31-43 Steinway St. Long Island City 3. N.Y. USA. Telephone — Yellowstone 2-7843.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL, POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA

AMERIKĀ

Nr. 33/56 SESTDIEN, 1952. G. 26. APRĪLĪ 2. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās.
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS

Galvenais redaktors — INGRIDA VĪKSNA

Redakcija un kanceleja:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telefons — WA 0792

ASV redakcija un galvenais pārstāvis:
DV Pārstāvība ASV 31-43 Steinway St. Long Island City 3. N.Y. USA. Telefons — YEllowstone 2-7843.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.00;
par 6 mēn. $8.00; par 1 gadu $15.00
Sludinājumu maksa:
sīkd. daļā $1.30; tekstā $2.00
par vienu collas telpu 1 slejā

JAUNA ATOMBUMBA

Nevadā izmēģināta jauna atombumba, kas pēc speciālistu domām, esot bijusi spēcīgākā, kāda jebkad konstruēta

Pirmoreiz tuvumā novietoja amerikāņu karaspēka vienības, ap 1500 karavīru, starp tiem arī amerikāņu ģenerāļus. Šie karavīri bija ierakušies atsevišķos ierakumos apm. 3,5 jūdzes (5.5 km) attālumā no sprādziena vietas. Sprādzienam sekoja dzelteni sarkanbalts dūmu un putekļu mākonis, kas tika uzsviests līdz 10 klm augstumam. — Karavīri varēja atstāt savus ierakumus tūlīt pēc sprādziena un, izņemot gaisa satricinājumu, nekādu citu ietekmi sprādziens uz viņiem neatstāja.

Šī bija 27. atombumba, kuru amerikāņu armijas atomu speciālisti izmēģinājuši kopš kara beigām.

Slepenas apspriedes Korejā

Tokio. — Korejas pamiera komisijas pašreiz slepenībā apspriežas par galvenā nesaprašanās punkta — gūstekņu apmaiņas atrisināšanu. Šķiet, ka abas puses pūlas atrast šai jautājumā kompromisu un neitrāli novērotāji zina vēstīt ka vienošanās esot jau gandrīz pa nākta.

Pekinas komunistu radio turpretim šodien asi uzbruka Amerikai, ka tās pamiera komisija esot iesniegusi komunistu pamiera komisijai tikai daļu no gūstekņu saraksta.

Frontē, izņemot izlūku patruļu darbību, viss mierīgi.

Jauna Eizenhauera uzvara

Nujorkā. — Otrdien prezidenta kandidātu vēlēšanas notika Pensilvēnijas un Nujorkas štātos. Ģen. Eizenhauers saņēma daudz vairāk balsu nekā viņa galvenais oponents Tafts un gala rezultāti rāda, ka pilsoņi nodevuši par Eizenhaueru 5 reizes vairāk balsu. Abos šajos štātos izraudzītie delegāti nav saistīti valsts delegātu sanāksmē balsot par noteiktu kandidātu, tomēr šī Eizenhauera lielā popularitāte rāda, ka vairums Pensilvēnijas un Nujorkas delegātu savas balsis nodos par ģen. Eizenhaueru.

No demokratu partijas uzstādītiem kandidātiem vislielāko balsu skaitu abos štātos guva senātors Kīfauers.

No Nujorkas ziņo, ka Averils Harimens, Amerikas ārējās palīdzības vadītājs un viens no galvenajiem Maršala plāna izvedējiem, oficiāli pieteicis savu kandidatūru demokratu partijai.

KAS BŪS EIZENHAUERA PĒCTECIS?

Parīzē. — Pirmdien, 28. aprīlī, Parīzē sanāk Ziemeļatlantijas ūnijas padome, lai lemtu par Eizenhauera pēcteci ūnijas militāro spēku vadībai. Padomes lēmumu tās priekšsēdis, Kanadas ārlietu ministrs Pīrsons, paziņos ASV prezidentam un lūgs jauno komandieri sūtīt uz Eiropu.

Ir puslīdz skaidrs, ka arī jaunais komandieris nāks no ASV, un kā trīs galvenos kandidātus min: ģen. Ridžveju, ģen. Bradliju un ģen. Grinteru. Ģen. Ridžvejs guvis labus panākumus Tālos Austrumos, bet, tā kā Korejas konflikts vēl nav noslēdzies un viņam nav pieredzes Eiropas apstākļos, tad viņš, šķiet, nebūs galvenais kandidāts. Bradlijs ir dienesta pakāpē vecāks ģenerālis par Grinteru, taču viņš ieņem atbildīgo visu bruņoto spēku komandiera posteni ,un šo posteni atstājot Bradlijam, nav atrodams piemērots vietnieks.

Bradlijs nav arī tik iecienīts Eiropas vadītājos militāristos kā Eizenhauers un tā štāba priekšnieks ģen. Grinters.

Grinters, lai gan gados jauns, ir tomēr ļoti apdāvināts, ar plašu pieredzi štāba dienestā, bet mazāku ierindā. Viņš ir pilnīgi lietas kursā, un pārņemt no Eizenhauera ūnijas armijas komandēšanu neradītu vismaz nekādas grūtības. Bez tam viņa kandidātūrū ierosina Eizenhauers. Domājams, ka Eiropas valstis labprāt ievērotu nākošā varbūtējā ASV prezidenta vēlēšanos, kamdēļ Grintera kandidātūra ir visspēcīgākā.

Min arī angļu ģen. Montgomerija un franču Žuēna (Juin) vārdus, bet, kā jau iepriekš tika minēts, ASV līdzdalība Eiropas aizsardzībā finansiāli un militāri ir ļoti lielā pārsvarā, kādēļ dabīgi, arī nākošais komandieris ZALO armijā būs amerikānis, un ģen. Grinters ir minams kā galvenais kandidāts.

PAVASARĪ

IZBEIDZAS VĀCIJAS OKUPĀCIJA

17. maijā izbeidzas Vācijas okupācija. Noteiktā datuma mināšana skaidri norāda, ka Pad. Savienības politikas mēģinājumi, ietekmēt vācu tautu un tās valdību ar dažādiem solījumiem par brīvām vēlēšanām, brīvu Vāciju un neatkarīgu armiju, cietuši pilnīgu neveiksmi. Vācija izšķīrusies par pilnīgu pievēršanos rietumiem. Atsevišķas vācu tautas grupas gan bija nedaudz iekārdinājuši Pad. Savienības pēdējie priekšlikumi, taču ministru prezidenta Adenauera politiskā doma guva noteiktu uzvaru, kā Bonnas parlamentā, tā vācu tautas lielākā vairumā. Ministru prez. Adenauera vēlēšanās — nodibināt ciešas saites ar rietumu lielvalstīm saimnieciskā, politiskā un militārā laukā — tagad tiek jau iedzīvinātas. Tikai tad, un ne ātrāk Rietumvācija būs ar mieru runāt ar komunistiem par apvienošanos ar Austrumvāciju. —

Pašreiz notiek svarīgas iepriekšējas sarunas starp trim rietumu augstiem komisāriem Vācijā un Vācijas valdības pārstāvjiem, kas noslēgsies 17. maijā, kad Eiropā ieradīsies ASV ārlietu ministrs D. Ačesons, lai kopā ar Anglijas un Francijas ārlietu ministriem parakstītu līgumu par Vācijas okupācijas izbeigšanu. Sākumā šo trij ju lielvalstu vēlēšanās bija vispirms iesaistīt Vāciju jo cieši saimnieciski un militāri Eiropas kopējā saimniecības un aizsardzības sistēmā un tikai tad dot Vācijai pilnīgu brīvību. Jo sevišķi Francija ļoti stingri vēlējās, lai Vācijai nepieļautu organizēt savu neatkarīgu armiju, neiekļaujot to Eiropas kopējos bruņotos spēkos. Tagad no tikumi risinās otrādi.

Adenauera priekšlikums, iekļau Vāciju kā brīvu valsti Eiropas tautu grupā, guva lielu atbalstu Amerikas valdībā, un to beidzot pieņēma arī Anglija un Francija. Ievēros arī Francijas prasību, un tūlīņ pēc pilnīgas brīvības atdošanas Vācijai, tiks noslēgts arī līgums par Vācijas bruņoto spēku iekļaušanu Eiropas armijā. Arī Šūmaņa plānu par Eiropas smagās rūpniecības paklaušanu kopējai pārraudzībai jau parakstījušas Vācija un Francija, un kad to būs pieņēmušas Beļģija, Holande, Luksemburga un Italija, to nekavējoties īstenos dzīvē.

Vācijā ir jau pilnīga iekšpolitiska brīvība, bet ar suverēnitātes atjaunošanu tā iegūs pilnīgu brīvību arī ārpolitiski: slēgt drošības un savstarpējās palīdzības līgumus ar jebkuru valsti, iecelt sūtņus, pastiprināt eksportu un smago rūpniecību. Anglijas, Francijas un Sav. Valstu bruņotie spēki Vācijā vairs nesauksies „okupācijas karaspēks;" bet tas atradīsies tur ar Vācijas piekrišanu un vēlēšanos, kā sabiedrotais karaspēks aizsardzībai pret austrumiem. Sabiedroto tautu pilsoņi būs pilnīgi pakļauti vācu likumiem un vācu tiesām.

Pēc rietumu lielvalstu neliekulota atzinuma, Vācijas jautājums atrisinājies labvēlīgāki kā to sākumā domāja: tagad Vācijas un pa daļai arī Eiropas liktenis tiek nodots vācu tautas un tās valdības rokās. Neapšaubāmi pie visa tā ļoti liela nozīme ir sarežģītajiem starptautiskajiem notikumiem, vācu labai saimnieciskai organizētībai un min. prez. Adenaueram, kas ar savu mierīgo politisko nostāju un lielām diplomāta spējām ieguvis nedalītu rietumu lielvalstu atsaucību. Šis ir arī viens no ļoti svarīgiem iemesliem, kamdēļ rietumi vēlās redzēt viņu arī turpmāk Vācijas valdības priekšgalā. Kas notiktu, ja nākošās Vācijas vēlēšanās — 1953. gadā pie varas nāktu sociālisti, ir grūti spriest.

Daži politiķi gan izteic domu ka rietumu lielvalstis, atdodot Vācijai pilnīgu brīvību, uzņemas lielu risku. Tie nevēlas, ka tiek dibināti vācu bruņotie spēki, kas pēc viņu domām izsauks Pad. Savienības uzbrukumu rietumiem, un ieteic saprasties ar komūnistiem. Taču rietumi redz tikai vienu — bez Vācijas un tās armijas iztikt nevar, un vienīgi dodot Vācijai pilnīgu brīvību un uzņemot to kā pilntiesīgu locekli tautu saimē, ir iespējams iegūt vācu tautas uzticību.

Tas bija Pad. Savienības nopelns, ka 1945. g. 7. maijā Vācijai uzspiedda beznoteikumu padošanos, un Pad. Savienības nopelns arī tas ka Vācijai tagad atdod brīvību bez jebkādiem noteikumiem.

MIRIS IEVĒROJAMĀKAIS ANGĻU FINANČU MINISTRS

Londonā. — Pirmdien, 21. aprīlī, kādā privātā Šveices klīnikā Cīrichē ar mugurkaula tuberkulozes iekaisumu miris bij. angļu strādnieku valdības finanču ministrs Staffords Kripps. Kripps veselojās Šveicē, ar nelieliem pārtraukumiem, kopš 1950. g. oktobra mēneša. Angļu tautā viņš bija pazīstams kā ļoti ciets un uz dzīves standarta ierobežošanu noskaņots finanču ministrs. Taču Anglijas politiskās aprindās viņu nelieku ļoti uzskatīja par ļoti spējīgu diplomātu, politiķi un advokātu. Bet jo sevišķi slavens kļuva viņa vārds, kad 1947. g. viņš pacēla uz ļoti augstas pakāpes Anglijas eksportu, sabalansēja valsts kasi un ļoti sekmīgi kārtoja finansiālus darījumus ar ASV. Viņš ierosināja arī angļu sterliņa mārciņas devalvāciju, tādējādi novēršot inflāciju un eksporta samazināšanos. Par ministru viņš darbojās Čerčila kara laika kabinetā un strādnieku partijas valdībā. No 1940. -1942. g. Kripps bija Anglijas sūtnis Maskavā un viņš pareģoja noteiktu datumu, kad Vācija sāks pret austrumiem karu.

Krippsu uzskata par ievērojamāko angļu finanču ministru.

Kongress aizliedz

Vašingtonā. — Pirmdien Amerikas Sav. Valstu Kongress ar 44 pret 34 balsīm aizliedza izlietot valsts naudu dzelzs rūpniecības varbūtējām vajadzībām. Šo Kongresa soli izskaidro kā nostāju pret Trūmena iejaukšanos dzelzsrūpniecības streikā, ko republikāņi uzskatīja kā ASV konstitūcijas pārkāpšanu.

AICINĀJUMS

Latviešu Konsultatīvā Kopa Savienotās Valstīs griežas pie plašās trimdinieku saimes ar lūgumu neatteikties nodot Kopas rīcībā dažāda veida

MATERIĀLUS PAR DEPORTĒTO LATVIEŠU LIKTENI KRIEVIJĀ

(laikrakstus, grāmatas, aculiecinieku oficiāli fiksētus liecinājumus)

par deportēto latviešu likteni Krievijā, par vergu darbu nometnēm, spilgtiem boļševiku režīma izpaudumiem Latvijā, apstākļiem mūsu dzimtenē utt.

Kopai materiāli nepieciešami sakarā ar Apvienoto Nāciju Vergu Darba Komitejai iesniegto memorandu.

Tautieši, palīdziet cīnā par mūsu taisnās lietas pienācīgu apgaismošanu Apvienoto Nāciju Organizācijā un sūtiet materiālus uz sekojošu adresi:

Latvian Consultative Panel, 45 East 51 Street, New-York, N.Y. U.S.A.

Sūtītāji materiālus vēlāk saņems atpakaļ.

Ievēros Latvijas baznīcas satversmi

Draudžu pārstāvju konference Čikagā

Latviešu mācītāju un draudžu pārstāvju konference notika 19. un 20. aprīlī Čikagā, Hull House telpās. Bija ieradušies 84 mācītāji un draudžu un dievkalpojumu kopu pārstāvji no ASV vidienes. Prezidijā ievēlēja archibiskapa vietnieku prāvestu J. Kullīti, baznīcas pārvaldes priekšnieku P. Eglīti (no Nujorkas), prāvestu J. Ozolu (no Grand Rapidiem) un Senatobijas draudzes priekšnieku. Konferenci apsveica Nacionālās Lūterāņu Padomes pārstāvis Dr. Hojers, kas uzkavējās sanāksmē ilgāku laiku.

Sanāksmē nolasīja vairākus referātus par satversmes, audzināšanas un finanču jautājumiem. Sapulcējušies pieņēma sekojošus lēmums: 1) Latviešu mācītājiem, draudzēm un kopām jāievēro Latvijas ev.-lut. baznīcas satversme, cik tas iespējams vietējos apstākļos; 2) kur vien iespējams, dibināmas latviešu draudzes un dievkalpojumu kopas; 3) vietās, kur jau nodibinājušās latviešu draudzes, nav vēlams noturēt latviešu dievkalpojumus pie amerikāņu draudzēm; 4) dažās vietās, kur nodibinājušās latviešu draudzes, tām liegtas luterāņu baznīcu telpas, kādēļ dievkalpojumus vajadzējis noturēt citu konfesiju baznīcās. Atzina, ka šāda rīcība nevar veicināt sadarbību ar Amerikas Luterāņu baznīcu. 5) Latviešiem, kas iestājušies amerikāņu draudzēs, jādod netraucēta iespēja pārnākt uz latviešu draudzēm, ja tādas nodibinātas; dažās vietās šādos gadījumos ir likti šķēršļi; 6) draudzes locekļiem jānes lielāki materiāli upuri savai draudzei un mācītājiem kārtīgāki jāpilda nodevas pārvaldei; 7) jācenšas ieinteresēt amerikāņu draudzes un mācītājus, lai tie piedalītos aizvesto piemiņas dievkalpojumos; 8) atzina par vēlamu dibināt pie draudzēm palīdzības fondus un atbalstīt Vācijā palikušās trūcīgās latviešu ģimenes, kā to jau dara dažas draudzes.

Konferense noritēja lielā vienprātībā. Pēc konferences notika dievkalpojums vienā no Čikagas luterāņu baznīcām, kas bija pulcējis ļoti kuplu dievlūdzēju skaitu. Dievkalpojumu vadīja prāvests Kullītis, prof. L. Bērziņš un prāv. J. Ozols.

Līdzīga konference Rietumu piekrastes draudzēm notiks 7. un 8. jūnijā Sanfrancisko.

Latvieši piedalās zaļajā internacionālē

Starptautiskās zemnieku ūnijas, vai kā to mēdz saukt — Zaļās internacionāles, — konference notiks Vašingtonā no 26. — 28. aprīlim. Ūnija dibināta Čechoslovakijā pēc Pirmā Pasaules kara. Kara laikā tā bija pārtraukusi savu darbību, bet pēc Otrā Pasaules kara to atkal atjaunojusi, un tās sēdeklis atrodas Vašingtonā. Ūnijas pārstāvības atrodas Nujorkā, Londonā, Bonnā, Parīzē, Romā un citos Eiropas centros. Ūnijā apvienojušies 12 tautu zemnieku pārstāvji.

Latvieši līdz šim nebija ūnijā iestājušies, bet šai konferencē tagad piedalīsies arī latviešu pārstāvji. Uz konferenci izbraukuši Jaunsaimnieku un Sīkgruntnieku agrārpartijas Centrālās valdes prdis A. Blodnieks un partijas Amerikas valdes pr-sēdis A. Ozoliņš. Jaunsaimnieku un Sīkgruntnieku partija ir atjaunojusi darbību un kā tāda reģistrēta Amerikas iestādēs.

Centrālās un Austrumeiropas konferences

Centrālās un Austrumeiropas Konferences kārtējā sanāksme sākās 23. aprīlī Vašingtonā. Konferencē piedalās 10 tautu pārstāvji. No latviešu puses konferencē piedalās sūtnis J. Feldmanis.

Atkal lopu sērga Kanadā

Ridžainā. — Kanadas lopu pārraudzības iestādes Saskačevanā ziņo, ka tās atklājušas kādā farmā, apm. 100 jūdzes dienvidrietumos no Ridžainas, jaunu gadījumu, kur lopi saslišumi ar mutes un nagu sērgu. Visi 23 liellopi iznīcināti.

LATVIETIS VEIDO ŅUFAUNDLENDAS SAIMNIECISKO DZĪVI

Dr. A. Valdmanis — jaundibinātās Ņufaundlendas — Labradoras dabas bagātību izmantošanas sabiedrības prezidents

Ņufaundlendas saimnieciskās attīstības departamenta ģenerāldirektors Dr. A. Valdmanis nule kā iecelts par jaundibinātās Ņfldas — Labradoras sabiedrības prezidentu. Sabiedrība izmantos salu izrakteņu bagātības un sadarbosies ar valdību uz saimnieciskas bazes. Sabiedrības galvenajā valdē darbosies 10 direktori ar priekšsēdi, kādu pazīstamu kapitālistu un rūpnieku, bet tās darbību vadīs Dr. A. Valdmanis.

Pašreiz Ņfldā Valdmanis īstenojis savu pēdējo projektu, liekot pamatus uzņēmumam, ko ar laiku izveidos par plašāko mašīnu būves fabriku labirintu Kanadā. Darbi rit kokvilnas audumu rūpniecībā, ko izveido par austuvi un apgērbu fabriku. Top arī eļļas cietināšanas, optisko piederumu uzņēmumi un izolācijas plākšņu fabrika. Visa šī saimnieciskā darbība plašumā izvērtusies, pateicoties enerģiskai un drošai Dr. A. Valdmaņa rīcībai, kas atbalsojusies ne tikai Kanadā, bet arī ASV un Anglijā. Pašreiz Dr. A. Valdmanis uzturās Savienotās Valstīs, vedot sarunas par jaunu kapitālu iesaistīšanu Ņfldas un Labradoras pasākumos. S.

Anglijas sūtnis pie Ēģiptes ārlietu ministra

Kairā. Trešdien, Anglijas sūtnis Ēģiptē — Stīvensons saskaņā ar Anglijas valdības jaunām instrukcijām, ieradās pie Ēģiptes ārl min., lai apspriestos par kanāla kopējo pārraudzību un aizsardzību. Par sarunu iznākumu sūtnis atteicies sniegt presei jebkādus paskaidrojumus.

Paaugstinās algas ASV dzelzs rūpniecībā

Vašingtonā. — Trešdien, prezidents Trūmens pilnvaroja Savienoto Valstu dzelzs rūpniecības ministru pacelt par 3 dol. dzelzs rūdas cenu. Līdz ar to varēs pacelt strādnieku algas.

VISAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJAS UN DRAUDZES TORONTO

rīko sestdien, š. g. 3. maijā, plkst. 8 vakarā
CENTRĀLĀS KOMERCSKOLAS telpās 570 SHAW St., Toronto

DZIEDĀTĀJAS HERTAS LŪSES
40 GADU PANĀKUMIEM VAINAGOTĀ DARBA
JŪBILEJAS KONCERTU

Koncertā piedalās pianists HUGO STRAUSS

Programmā: A. KALNIŅA, J. MEDIŅA un pirmatskaņojumā T. ĶENIŅA dziesmas, ārijas no operām: MIŅJONA, SAMSONS un DALILA, PĪĶA DĀMA u. c.

Ieejas kartes: parketā $1.50; balkonā $1.00; skolniekiem puscena

Ieejas kartes iepriekšpārdošanā dabūjamas Daugavas Vanagu grāmatnīcā, Valtera Ziedīņa grāmatnīcā un Lotus puķu tirgotavā

(722) Rīcības komiteja

Lūgums līdzstrādniekiem

Laipni lūdzam mūsu cienījamos līdzstrādniekus iesūtīt manuskriptus, ja iespējams, mašīnrakstā vai skaidri salasāmā rokrakstā, rakstot lapai tikai uz vienas puses. Redakcija

LATVIJA

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos noūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Mūsu jaunatnes labad

H. TICHOVSKIS

Latvijas neatkarības laikā mēs varējām mūsu jaunatni audzināt un mācīt saskaņā ar Izglītības likumu un latviskām tradicijām. Blakus plaši izveidotam tautskolu, vidus- un arodskolu tīklam sekmīgi kārtojās arī jaunatnes un pieaugušo papildu izglītība. Tie, kas dažādu iemeslu dēļ nespēja nobeigt vidējo un arodniecisko izglītību, varēja vēlāk papildināt savas vispārējās zināšanas un arodu mākas papildu skolās un tautas augstskolās. Lai minam tikai Rīgas tautas universitāti un augstskolu, Mūrmuižas tautas augstskolu, Latgales tautas universitāti un c. Pēdējos gados Izglītības ministrija nopietnu vērību piegrieza arī papildu skolu izveidošanai visā zemē. Visi mūsu pasākumi bija jauni, tāpēc ka jauna vēl bija mūsu valsts, bet ar panākumiem izglītības laukā mēs varējām būt apmierināti un lepni par mūsu augsto kultūras līmeni.

Bet kara viesuļi un svešu varu okupācijas izjauca visus mūsu tik labi sākto darbu un tālākos plānus. Lielākā tautas daļa pakļauta terroram, verdzībai un pārkrievināšanai. Mazākā daļa izkaisīta trimdā. Kamēr bijām Vācijā, kaut arī šaurākos apstākļos, varējām turpināt mūsu jaunatnes nacionālo audzināšanu. Jaunieši, kas tagad baudu vidus un augstāko izglītību Amerikas, Austrālijas un citu zemju skolās, var būt pateicīgi mūsu skolotāju nesavtīgajam darbam trimdas laikā Vācijā, kas sagādāja tiem šādas iespējas.

Tālākās trimdas gaitās latvieši izkliduši dažādu kontinentu milzīgajos plašumos. Tomēr arī tagad vēl ir iespēja daudz darīt mūsu bērnu un jauniešu nacionālās audzināšanas labā. To sekmē fakts, ka, piem., ASV un Kanadas lielākās pilsētās kā Ņujorkā, Čikagā, Bostonā, Toronto, Montreālā un citur ir sapulcējušies uz pastāvīgu dzīvi tūkstošiem latviešu. Ir prieks atzīmēt, ka Zviedrijā, Anglijā, Amerikā un Kanadā lielākos un mazākos centros noorganizētas un ar labām sekmēm darbojas gan pie biedrībām, gan draudzēm sestdienas resp. svētdienas skolas. Būtu rēlams, ka, atrodoties pusīdz vienādos apstākļos, ASV, Kanadas, Austrālijas, kā arī Eiropas zemju Izglītības sekcijas saskaņotu šo skolu mācību programmas un kopīgi arī atrisinātu mācības grāmatu jautājumu. Iespiežot grāmatas Amerikā vai Kanadā, tās viegli var pārsūtīt uz vienu, — otru vai trešu zemi. Tā kā mūsu mērķis, lai kur mēs atrastos, ir tikai viens — mūsu brīvā un neatkarīgā dzimtene, tad arī nacionālā audzināšana un latvisko zināšanu mācīšana var būt tikai kopīga. Ar svētdienas skolām mūsu bērnu pienākumi, salīdzinot ar amerikāņu vai kanadiešu skolēniem, gan paplašinās, bet viņi var būt par to tikai lepni, ka to visu var veikt. Mūsu liktenis ir grūtības pārvarēt un cīņā izturēt, jo mēs cīnāmies ne tikai par savu kailo eksistenci, bet arī par visas tautas tiesībām.

Šai cīņā vecās paaudzes vietu pākāpeniski ieņem jaunā paaudze. Tas ir dabisks process. Bet šai cīņā jaunatnei jābūt sagatavotai. Viņai jābūt skaidrībā par mūsu nacionāliem ideāliem. Šo mērķu sekmēšanai mūsu trimdas organizācijas iespējas robežās ir mēģinājušas bez svētdienas skolām organizēt arī augstākus nodarbību institūtus. Šādos nolūkos ir radušās Tautas augstskolas Ņujorkā, Čikagā, Jaunatnes kursi Toronto, Londonā un citur. Ir dzirdēts, ka šādi pasākumi ne vienmēr sekmējušies. Iemeslus neveiksmēm var redzēt tikai uz vietas un uz vietas tās var arī labot. Bet viens ir skaidrs, ka darbs šai virzienā ir jāturpina un mūsu jaunatne ir jāpulcina ap latviešu tautas augstskolām vai citiem līdzīgiem pasākumiem, lai arī kā tos sauktu.

Šādu nodomu vadīta, LNAK Kultūras un Izglītības nozare apsprieda tautas augstskolas nepieciešamību Kanadas lielākos latviešu centros un izsludināja aptuvenu programmu. Programmā dotas tikai vadlīnijas, bet kādas nodaļas un kursus varētu noorganizēt, to organizētāji var izlemt saziņā ar pašiem jauniešiem, viņu vecākiem un dažādām organizācijām (it īpaši jaunatnes organizācijām) tieši uz vietas. Pie priekšdarbu veikšanas būtu jāstājas jau tagad, lai nākamā rudenī darbus iesāktu bez kavēšanās. Tautas augstskolas darbā varētu pulcēties liels skaits mūsu bijušo skolotāju, un te būtu laba izdevība skolotāju vispārējai organizēšanai, paidagoģisku interešu atvasaidzināšanai un eventuālai cīņai tiesību atgūšanai. Katrā ziņā tautas augstskolas programmas, mācību laiks jāiekārto tā, lai neciestu jauniešu ikdienas darbs, kā arī nodarbības viņu īpatnējās organizācijās. Tautas augstskolām vai kursiem jākļūst par centru, ap kuru pulcētos mūsu jaunatne un vecākā paaudze latvisko problēmu risināšanai, latviskās dzīves ziņas nostiprināšanai un cīņai par Latvijas brīvību.

JAUNA ROSME KANADAS LATVIEŠOS

LNAK valdes soļi visu Kanadā dzīvojošo latviešu apvienošanai ir jau raduši dzīvu atsaucību. Visās vietās, kuras ir sasnieguši šī jaunā vēsts par LNAK pārstāvniecību dibināšanu, ir radusies jauna rosme. Katru dienu LNAK valdei pienāk vēstules, biedru kartišu pieprasījumi, kvītis par samaksātu biedru naudu, ziņas no draudzēm un biedrībām, kā arī adreses kartotēkai. Gandrīz katrā vēstulē izteikta doma, ka šādu pārstāvniecību dibināšanu latvieši uzņem ar pateicību. Daudzi raksta: „Vajadzība ir liela, darba būs daudz, tas ir labi, ka esat uzsākuši lielo apvienošanas darbu. Mums jākļūst par vienu saimi ne tikai Kanadā, bet visā brīvajā pasaulē."

Tāpat rosmi ir radījuši pēdējā LNAK valdes sēdē pieņemtie lēmumi par to dalībnieku atsvabināšanu no biedru naudas maksām, kas ir nonākuši materiālās grūtībās vai kas ir sasnieguši 65 gadu vecumu. Kaut gan ir pagājušas tikai dažas dienas no šo lēmumu pieņemšanas, LNAK valdē ir pienākuši pirmie lūgumi par atsvabināšanu no biedru naudas samaksas. Tautieši raksta: „Ar grūtu sirdi man jāziņo, ka patlaban nespējam samaksāt biedru naudu. Esam 4, bet viens pats pelnītājs." „Mums ir radušās lielas materiālas grūtības, kamdēļ nespējam samaksāt biedru naudu." „Jūsu labvēlīgā lēmuma gadījumā ceram saņemt mūsu biedru kartītes atpakaļ." „Man biedru karte diemžēl jāsūta atpakaļ, jo jau kopš 4 mēnešiem atrodos sanātorijā." u. c.

Pēdējā laikā šādu lietu skaits strauji aug un biedru lietu konsultācija pie LNAK valdes šo darbu veikšanai ir saistījusi R. Ķirša kungu, bij. Alojas pag. valdes sekretāru. R. Ķirsis ir apņēmies savus uzdevumus veikt bez atlīdzības.

Apkārtrakstu izsūtīšanai ir domāts rīkot arī sabiedriskas talkas Talciniekus ir apsolījusi Sporta Apvienība u. c. Toronto organizācijas. Arī netālās Bramptonas pilsētas latvieši ir pietiekušies šīm talkām.

Vērojot šo rosmi var teikt, ka ir izbeidzies tas sastingums, kas zināmā mērā bij iestājies dažās vietās Kanadas latviešu saimē. Liekas, ledus ir sakustējies, un ka šiem mazajiem strautiņiem, kas pašlaik veļas uz kopējo centru, pievienosies jaunas straumes. Un cerēsim, ka šīs straumes pārvērtīsies varenos ūdeņos, kas aizraus sev līdz daudzus jo daudzus latviešus.

SV. JĀŅA DRAUDZES VASARAS KOLONIJA

Sv. Jāņa latviešu draudze pieņēmusi par sava jaunā īpašuma — vasaras kolonijas pārvaldnieku V. Dombrovski, kas jau ieradies farmā un sācis pildīt savus pienākumus. Pag. svētdienā farmā bija jau ieradušies diezgan daudzi tautieši no Toronto, starp tiem arī vairāki makšķernieki, kas Notavašagas upē izmēģināja zvejas laimi. Rezultāti ļoti iepriecināja — sevišķi apmierināts bija draudzes mācītājs A. Lūsis, kas apmēram pusstundas laikā ar makšķeri noķēra vairākus lielus sakerus, vienu no tiem 6 mārciņas smagu.

Draudzes padomes izraudzītie nometnes pārvaldes locekļi svētdien sastādīja vajadzīgo remonta plānu un uzņēma nometnes inventūru. Remonta darbus pārzinās būvuzņēmējs Arnolds Dobelis. Daļu no tiem paredzēts veikt talku kārtībā. Nometnes pārvalde cer, ka vēlākais līdz maija vidum nometnes telpas būs jau sakārtotas un tās nodos publikas lietošanai.

Arī Sporta Pārvalde drīz sāks priekšdarbus jauniešu nometnes iekārtošanai, ko atklās jūnija vidū. Sporta Pārvalde nodomājusi nometnē izbūvēt sporta laukumu un peldētavu.

Vasarā Sv. Jāņa draudzes jauniegūtajā īpašumā notiks arī lielā skautu un gaidu nometne, piedalīsies Kanadas un ASV latviešu skautiem un gaidām.

Nometnē var nokļūt, braucot pa 27. Haiveju līdz Aivi (Ivy) ceļam (aiz Torntonas).

PIRMIE ZIEDOTĀJI

ĢIMENES DIENAI TUVOJOTIES JAU ATSAUCAS DEVĪGAS TAUTIEŠU SIRDIS

Nelielais tautiešu pulciņš pie spēkstacijas būvdarbiem Matavā, Ont., pirmais atsaucies uz Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā Aprūpības nozares aicinājumu ziedot trūcīgiem tautiešiem.

Matavā darbi tuvojas noslēgumam, un vēl pirms izklīšanas pa jaunajām darba vietām tur nodarbinātie tautieši lielā atsaucībā un sirsnībā ir uz Aprūpes nozares piesūtītās ziedojumu lapas Nr. 183 ziedojuši $20.

LNAK Aprūpības nozare sirsnīgi pateicas atsaucīgajiem tautiešiem, it īpaši J. Ligera kungam par pieliktām pūlēm ziedojumu vākšanas organizēšanā un naudas pārveduma kārtošanā.

Aprūpības nozare laipni lūdz tautiešus savus ziedojumus sūtīt uz adresi:

LNAK Aid Branch, P.O. Box 285, Term. „A", Toronto, Ont.

Pilnīgs ziedojumu kvitējums tiks publicēts laikrakstā mēneša beigās.

Toronto māksliniecisko sarīkojumu kalendārs

LATVIEŠU SARĪKOJUMI

Svētdien, 27. aprīlī, pl. 5.00 pp., Walmer Rd. Bapt. baznīcas zālē Garīgas mūzikas stunda. Piedalās dziedoņi P. Geistauts, Ž. Zentiņš, komp. T. Ķeniņš u. c.

Svētdien, 27. apr., pl. 8.00 Sv. Andreja b. zālē, komp. T. Ķeniņa ref. „Baznīcas mūzikas gars un normas". Skaņu platēs: Bachs, Mocarts.

Sestdien, 3. maijā, dzied. H. LŪSES 40 g. darbības jubilejas koncerts Shaw Str., Komercskolas zālē, plkst. 8.00: Piedalās H. Štrauss (klav.).

Sestdien, 10. maijā, pl. 8.00 vak. „DAINAS" kora koncerts(diriģ. E. Freimane) Sv. Andreja b-cas l. zālē.

Svētdien, 11. maijā, pl. 2.00, 191 Lippincott Str. zālē, Ģimenes dienas sarīkojums (referāts un māksliniecīska daļa). (TLB sarīkojums).

Svētdien, 11. maijā, plkst. 6.00 v. Sv. Andreja b-cas m. zālē komp. T. Ķeniņa ref. „Bēthovens". Skaņu platēs IX Simfonija, IV klavierkoncerts.

Sestdien, 17. maijā, pl. 7.30 v. Westend „YMCA"s zālē (291, College Str.) literāri—mūzikāls vakars „Tēvzemei un Varoniem". (TLB sarīkojums).

Svētdien, 18. maijā, pl. 6.00 v., Sv. Andreja b-cas sarīkojumu zālē „Dižd anča" tautisko deju un dziesmu vakara atkārtojums.

Piektdien, 23. maijā, plkst. 7,30 v. Parkdale College zālē, vīru dubultkvarteta „Kalvis" gadskārtējais koncerts.

CITI SARĪKOJUMI

Sestdien, 26. aprīlī, pl. 8.00 vak. „Scandinavian Symphony" orķestra koncerts (no Detroitas) Massey Hall'ī. Diriģents: V. Kolars.

Otrdien, 29. aprīlī, pl. 8.30 vakarā Massey Hall'ē, Bruknera „Te deum" atskaņojums ar Karaliskās Konservātorijas orķestra un koŗa piedalīšanos.

No 26. līdz 28. maijam Ņujorkas Metropolitēna operas orķestra, koŗa un solistu viesizrādes Toronto, Maple Leaf Gardens (Carlton Str.). Programmā: Bohēma, Aida un Karmena.

Piektdien, 30. maijā, plkst. 8.00 vak. Shaw Str. Komercskolas zālē, Tallinas Konserv. doc. H. Betlēmas dzied. un operas studijas audz. vakars. Dziesmas, ārijas un ansambli no pazīstamākām operām. Piedalās arī latv. dziedoņi E. Grīnberga, P. Geistauts un Flerkovskis.

TORONTO GAIDU VIENĪBAS PAZIŅOJUMS

Meitenes, kas būtu ieinteresētas iestāties gaidu organizācijā, var griezties pēc informācijas pie vienības vad. Heniša kundzes, High Park Ave 173, tel.: JU 1046. Turpat adresējamas arī vienībai domātās vēstules.

Gaidu vadītājas sastopamas katru sestdienu no pl. 14-15 un svētdienās no pl. 14-16 Sv. Andreja baznīcā, gaidu mītnē (III stāvā).

Mirusi draudzes darbiniece

18. aprīlī Ņujorkā mirusi pēc smagas operācijas Ņujorkas latviešu draudzes dāmu komitejas darbiniece Anna Bērziņa. Pārpelnota 22 aprīlī Fresh Pond kapsētā. Nelaikā bija 64 g. veca. Viņa atstāj vīru un dēlu ar ģimeni.

Anna Bērziņa piedalījusies Sieviešu Palīdzības Korpusa dibināšanā un par pašaizliedzīgu darbību kara laikā apbalvota ar Latvijas atbrīvošanas medaļu. Sylvestram Lambergam (ALAs vicepriekšsēža V. Lamberga dēlam), kas kā 14 DV biedrs no Bostonas aiziet ASV bruņoto spēku dienestā. DVA pr-ks V. Antiņš jaunkareivim pasniedza atmiņai velti — grāmatu. Sarīkojumam sekoja deja ar pašu orķestri Venta. Valdīja sirsnība, kāda allaž jūtama cīņu biedru starpā. -iņš

LNAK LEKTORU SARAKSTS

LNAK Kultūras un Izglītības nozare reģistrē lektorus speciālistus, kas būtu ar mieru nolasīt priekšlasījumus tautiešiem Toronto un citur, ja rīkotāji sedz ceļa izdevumus. Rīkotājiem, kas vēlētos aicināt kādu no sarakstā minētiem lektoriem, par priekšlasījuma laiku un tematu jāsazinās ar lektoru personīgi. Saraksts nav noslēgts, tāpēc laipni lūgti pieteikties arī citi lektori. Kultūras un Izglītības nozare lūdz LNAK pārstāvjus citos latviešu centros sastādīt līdzīgus lektoru sarakstus un iesūtīt tos nozares priekšniekam Dr. phil. H. Tichovskim: P. O. Box 285, Ter. „A", Toronto, Ont. publicēšanai laikrakstos.

1. Dreimanis, Jānis — LNAK valdes loc. Adrese: 7 First Ave, Toronto, Ont., Temati, par ko vēlas lasīt: Plkv. O. Kalpaka dzīve un darbi. Draudzīgā aicinājuma ierosinātājs Dr. K. Ulmanis. Latviešu ģimenes likteņi. Krievijas lielniecisma priekšvēsture u. c.

2. Čops, Adolfs, mācītājs — 118 Izabella St., Toronto, Ont. Dzīves un pasaules uzskata jautājumi (ētiskas un reliģiskas problēmas).

3. Gailīte, Angelika, mag. hist. — 15 Birchview Cresc. Toronto. Latviešu tautiskās atmodas laikmets un citi vēstures jautājumi.

4. Ķeniņš, Tālivaldis, komponists — 36 D'Arcy Ave, Toronto, Ont. Mūzikas problēmas. Latviešu mūzika.

5. Lejiņš, Jānis, agronoms — 35 Glendale Ave, Toronto, Ont. Starptautiskās attieksmes un mūsu nākotnes izredzes. Vēsturiskas atmiņas par Latvijas likteņiem pēdējos 12 gados.

6. Lūsis, Arnolds, mācītājs — 30 Dewson Ave, Toronto, Ont. Kas mēs esam? Kurp mums jāiet? u. c.

7. Niedra, Jānis — 268 Pacific Ave, Toronto, Ont. Latviešu trimdas sabiedriskās dzīves un ideoloģijas pamati.

8. Senkēviča Biruta, etnografe — 239 Carlton St., Toronto, Ont. Latviešu nacionālās problēmas un etnografija.

9. Svenne Adolfs, jurists — 17 Southvale Dr. Toronto, Ont. Sabiedrība un tiesības. Mūsu šīsdienas sabiedriskās problēmas.

10. Tichovskis, Heronims, Dr. phil. — 1564 King St., W. Toronto, Ont. Latviešu, vācu un franču literatūra. Kanadas franču un angļu garīgā dzīve.

11. Upeslācis, Viktors mag. iur. — 147 Hendon Ave, Northmonut P. O. Ont. Latvijas starptautiskais stāvoklis u. c.

12. Žubeckis Edgars, prof. Dr. agr. Lauksaimniecības un bioloģijas jautājumi.

LNAK KULTŪRAS UN IZGLĪTĪBAS NOZARES AICINĀJUMS

Kultūras un Izglītības nozare aicina visus Kanadā dzīvojošus bij. latviešu bērnu dārzu, tautskolu, arodskolu, papildskolu un īpatnējo skolu pilntiesīgos skolotājus un kandidātus reģistrēties pie skolu nodaļas vadītāja J. Mežaka — P. O. Box 285, Terminal „A" Toronto, Ont., uzdodot vārdu, uzvārdu, tagadējo adresi, dzīves un darba vietu Latvijā, kādā speciālitātē cenzēts, kādus priekšmetus mācījis un cik ilgi. Ja apstākļi ļaus, iespējamas nākotnē skolotāju sanāksmes paidagoģisku jautājumu pārrunām un informācijas apmaiņai.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ČIKAGAS LATVIEŠU TEĀTRIS

Sezona tuvojas beigām, kādēļ iemesls mest šīs skatu atpakaļ uz noieto posmu. Viens gads teātra dzīvē nav ilgs laiks, bet mūsu apstākļos pietiekami garš, lai no tā mācītos turpmākām gaitām. Kā darba sākumā, tā arī tagad varam sacīt, ka teātris ir visu latviešu teātris. Tas nepieder atsevišķiem cilvēkiem, vai grupai, bet visiem.

Pieteikušies un apzināti bija profesionāli aktieri un 30 jauni, kas gribēja veltīt sevi teātra mākslai. Starp šo lielo saimi ir sekojoši profesionāli aktieri: Māra Antēna, Z. Avotiņa—Sparinska, Skaidrīte Borgiela, Nellija Krenģele, Arvīds Balodis, Kārlis Bērziņš, Valdis Hermanis, Ansis Tipāns un Elmārs Upermanis. No jaunājiem atzīmējam: Aida Eizene, Irēnе Točas, Ilze Taurina, Reinis Eikens, Laimonis Krenģelis, A. Purmalis un Richards Spuris.

Teātris darbību atklāja 1951. g. 26. maijā ar M. Ziverta „Kīnas vāzi", V. Hermaņa režijā un Jāņa Stroda dekorātīvā ietērpā. Luga izrādīta 3 reizes. Otra luga — M. Ziverta „Tirelpurvs", izrādīta 2 reizes. Trešā luga — Mēteres—Ozolos komēdija „Čiko", izrādīta 1 reizi, atkārtojums notiks svētdien, 4. maijā.

ČLT braucis arī pie kaimiņiem Milvaukijā ar „Kīnas vāzi" un „Čiko". Viskonsinas Latviešu Baptistu teātra ansamblis viesojies Čikagā ar Blaumaņa „No saldenās pudeles" un Jaunsudrabiņa „Jo pliks, jo traks". Abi teātri vienojušies apmainīties ar izrādēm. Esam viesojušies ar „Kīnas vāzi" arī Indiānopolisā. Notikušas 8 lugu izrādes, 1 „Raibā virknē" uz vietas un 2 viesizrādes. Tā vai katru mēnesi bijusi izrāde. Visus darbus ansambļa dalībnieki veic vakaros, pēc fiziska darba, un bieži aktieri tikai pl. 1 — 2 naktī dodas mājup.

Komēdijas „Čiko" izrāde 6. aprīlī bija izpārdota, kādēļ to atkārtos svētdien, 4. maijā, plkst. 6,30 vakarā, „Hull House", 800 S. Halsted St. Ieejas biletes $1.25 un $1,50 (iesk. nod.) dabūjamas stundu pirms sākuma kasē. Pasūtināmas arī pa tālruni MO 6-5399 no pl. 7—8 vak. pie administrātora Otto Krolla. Vietas numurētas.

Čikagas Latviešu Tautas Augstskola turpina savas lekcijas. Nākošā notiks sestdien, 10. maijā, plkst. 7,30 vakarā „Hull House", 800 S. Halsted St. Runās māc. Osvalds Gulbis par „Latvietis un kristīgā ticība". Ieeja pret ziedojumiem izdevumu segšanai.

Čikāgas Latviešu Literārās Biedrības rīkotā Freda Liliena lekcija modināja klausītājos sevišķi lielu interesi, un tie lūdza lekciju turpināt, jo lektors apskatīja latviešu dzīvi līdz divu pirmo latviešu biedrību apvienošanās laikam, spilgti raksturodams šo biedrību parašas, pamatodams visu uz dokumentiem un protokoliem. Lekcijas turpinājums notiks sestdien, 26. aprīlī, plkst. 7.00 vakarā „Hull House" teātra zālē. Ieeja pret ziedojumiem.

„The Latvian Trio" viesosies ar jaunu koncerta programmu svētdien, 27. aprīlī, plkst. 6.00 vakarā „Hull House" teātra zālē, 800 S. Halsted St.

Vijolnieks Viktors Ziedonis, čellists Dzidris Treimanis un pianists Voldemārs Melķis mums labi pazīstami ar savām izcilus dotībām. Šoreiz viņu programmā uznemti starp citu sekojošas pasaules mūziķu slavenības: Haidns, Bēthovens, Čaikovskis, Dvoržaks u. c. Koncerts pelna vislielāko ievērību.

LASĪTĀJU VĒSTULES

Sanāksim paši savās telpās!

Kopš neilga laika šai laikrakstā bija iespiests interesants un jūsmīgs apraksts par YMCA telpās Toronto notikušo „ventiņu" vakaru. Cita ziņa vēstī, ka turpat rīkošot arī liepājnieku, dēvētu arī „mencavnieku" vakaru.

Šādu novadniecību vakaru rīkošana ir laba un apsveicama lieta. Varētu tikai vēlēties, lai šādus vakarus rīko kādā no latviešu organizāciju mītnēm, vai nu tas būtu Daugavas Vanagu, Toronto Latviešu B-bas, vai arī latviešu Sv. Andreja baznīcas telpās.

Toronto latvieši pietiekoši daudz cīnījušies, lai sanāksmju un biedrošanās telpas iegūtu, un kādai no uzskaitītām trim telpām vajadzētu atbilst novadniecību vakaru sarīkošanai, paveroš durvis par ļoti minimālu atlīdzību.

Ja nu mēs latvieši paši neejam un neizmantojam savu organizāciju telpas, vai tad būtu vietā tās piedāvāt izmantošanai YMCA laužu raibajam tautību mistrojumam?

Jātic un jāgaida, ka turpmākie novadnieku vakaru iniciātori atradīs ceļu uz pašu latviešu „pagastmāju".

Fas., Toronto.

KAS VIŅU PAZĪST?

Mūsu vidū ir arī tādi latvieši, kas dara kaunu latviešu vārdam un latviešu tautas godam.

Piemēra dēļ palūkosimies uz kādu glītu puisi. Viņš ir laipns, pieklājīgs, prot interesanti sarunāties. Prieks un gods būt ar tādu draugos! Prātīgi viņi dāvā viņam savu labvēlību, sievas cer uz slepenu romānu, meičām svilst vaigi un kut sirdis — sapņu princis ir klāt!

Veiklais tautietis to visu redz, un to vien viņš ir gaidījis. Viņš saprot, ko var iegūt, un sāk klusu un pamatīgi gatavoties. Visvairāk viņam noder tie, kam biežāks naudas maks.

Viņš izdomā dažādas loti godīgas un loti ticamas vajadzības: Vienam viņš izstāsta, ka grib pārskoloties kādā derīgā amatā, kas ātri un labi atmaksāsies — trūkst tikai līdzekļu. Melot viņš prot tik skaisti, ja tas vajadzīgs otra sirds atmīkstināšanai. Kā lai nepalīdz censonim? Citu viņš ārliecinās par kādu jaunu ideju, jauna uzņēmuma veidošanu, kas dos baltu naudu — tikai lai nu pašreiz neliedz nieka aizdevumu! Protams, vienmēr uz atdošanu. Un tā līdz visi, kas padodas viņa pierunāšanai visos iespējamos veidos, „apstrādāti".

Kad tas padarīts, jaunekļis klusu, nevienam ardievas neteicis, nozūd. Pēc tam viss atsākas citur. Pasaule ir plaša un jaunu „ganību" netrūkst. Pašreiz viņš „savu ražu" ievāc vēl tepat Kanadā.

Kad Kanadā izredzes vairs nebūs, nāks kārta lielajai un bagātajai kaiminu valstij.

Neviens mēs vinu nemeklēsim, to kam gan gribēsies svešā zemē tiesāties? Sak', lai iet savu ceļu, esmu laimīgs, ka man ar viņu nav vairs jāsmērējas. K.

TRĪNES GRĒKI GRAND RAPIDOS

„Tur visi strādā vaiga sviedros". Šādi vārdi pārsalca skatītājus Grand Rapidos Lietuviešu kluba telpās, nepacietīgi gaidot izrādes sākumu. Šos vārdus, ne bez pamata, teica Latviešu b-bas priekšnieks M. Vītiņš, jo viņš zināja, kāds darbs rīt aiz kulisēm. Jā, šī ilgi gaidītā diena bija pienākusi, kad 20. aprīlī ne tikai vietējiem, bet labai tiesai tautiešu no tālākās apkārtnes, bija iespēja vērot pašu teātra trupas Blaumaņa „Trīnes grēku" uzvedumu. Visi trupas dalībnieki, kas piedalījās izrādē., iznemot pirmo reizi, kas tomēr nebija par šķērsli izrādes raitai norisei. Tas liecināja, ka jaunie spēki ir ne tikai daudzus mēnešus mācīti un trenēti neskaitāmos mēģinājumos, bet tiem atklāts arī viens otrs vērtīgs teātra mākslas noslēpums, kas bez šaubām ir bij. Tautas teātra aktiera A. Štama nopelns. Spraigā skatītāju interese, vērojot Blaumaņa dzirkstošo humoru latvju sētā, aplausi un ziedi, lai augstu vērtē darītāju pūles un ziedoto laiku. Pārpildītā zāle arī liecināja, ka jaukie tēli, ko radījis rakstnieks, vēl arvien mums ir skatāmi ar lielāko interesi.

Kas attiecas uz tēlotājiem, tad ar sevišķu atzinību gribētu izcelt režisora un Brenča lomas tēlotāju A. Štrausu, M. Ozoliņas — Trīni, A. Rozīna — Mazbērzu tēvu, E. Štrauses — Mazbērzu māti, N. Šubinu — Ābramu un visus, visus citus, kas bija pūlējušies, lai sniegums būtu augstvērtīgāks un pilnīgāks. Latvju sētas gaumīgās dekorācijas, kas sevišķi izcēlās 3. cēlienā, bija zīmējis A. Dāvidsons un B. Tālivaldis.

Izrādes beigās teātra trupas dalībniekus uzrunāja Latviešu b-bas pr-ks V. Vītiņš, visiem izsakot sirsnīgu pateicību un režisoram A. Štrausam pasniedza skaistus ziedus.

V. Zirnītis

DAUGAVAS VANAGI

VANAGI VIJ JAUNU LIGZDU BOSTONĀ

19. aprīlī Bostonas DV Apvienība rīkoja savu jauno telpu atklāšanas svinības. Līdzšinējās telpas Kolumbus avenijā kļuva par šaurām, jo vanagu darbība kļūst arvien plašāka. Jaunās telpas izraudzītas 194 Heath St., Jamaica Plain, Mass. DV rīcībā gandrīz vesels nams ar 2 lielām zālēm un kluba telpām. Zālē ir skatuve.

Vakaru atklāja DV Apvienības priekšnieks V. Antiņš. Savā runā pieskaroties telpu problēmai Bostonā, V. Antiņš starp citu teica:

„Šai jaunajā latviešu sarīkojumu centrā mēs paliksim tik ilgi, kamēr mēs paši, vai kādā citā latviešu organizācija varēs atrast kaut ko piemērotāku, labāku. Mēs gribam iet uz priekšu un darīt to, ko mēs ar tīru sirdi atzīstam par labāko katrā attiecīgā brīdī, nenovēršot, protams, mūsu skatu ne no nākotnes nedz no kopējas latviešu lietas. Šai pienākuma apziņā mēs ienākam šai zālē un simboliski iesākam to ar Pavasara svētkiem, jo mēs gribam uzsvērt, ka latviešu lieta trimdā nav pagurusi, bet ir aktīva un dzīvības pilna, tā ir savā ziņā vēl pavasara zaļumā, kas ies pretī augligam briedumam nākotnē."

Savu runu V. Antiņš nobeidza kopēji nodziedot Daugavas Vanagu dziesmu. Koncerta daļā ar dziesmām uzstājās dubultkvartets Tēvija, kas Bostonai simbolisks, jo tās vīri gandrīz visi ir arī DV A biedri. Kad rozes saņēma Tēvijas mūzikālais vadītājs J. Ansbergs, aplausi skanēja no sienas līdz sienai, prasot dziesmu atkārtojumus un piedevas. Ne mazāku publikas uzmanību ieguva māsas pianistes Karina un Ingrida Gutbergas. Daiļās māksliniecītes ir liels ieguvums latviešu kolonijai Bostonā, kas ar savu sniegumu spodrina arī Latvijas vārdu amerikāņu aprindās. Sarīkojums par atvadu vakaru kļuva Silvestram Lambergam (ALAs vicepriekšsēža V. Lamberga dēlam), kas kā 14 DV biedrs no Bostonas aiziet ASV bruņoto spēku dienestā. DVA pr-ks V. Antiņš jaunkareivim pasniedza atmiņai velti — grāmatu. Sarīkojumam sekoja deja ar pašu orķestri Venta. Valdīja sirsnība, kāda allaž jūtama cīņu biedru starpā. -iņš

ZIEDOJUMI DV PĀRĀSTVĪBAI ASV

(Turpinājums)

Knauts Lūcija $1.00; Kochs Valdis $2.00; Korsts V. $1.00; Krastiņa E. $5.00; Krauja I. $1.00; Krauja K. A. $2.00; Krauja Kārlis $3.00; Krauja Modris $3.00; Krauja Z. $1.00; Krese Rūdolfs $5.00; Krieviņa Irene $10.00; Krievs A. $1.00; Kronītis Uldis $2.00; Krūmiņš A. $2.00; Krūmiņš Milda $5.00; Krūmiņš Vilis $1.00; Ksilanders J. $2; Kugrēns Jēkabs $1.00; Kupšis Fr. $5.00; Kusins Jāzeps $5.00; Kuzulis Kārlis $5.00; Lācis Arturs $1.00; Ladusans Jānis $0.50; Lagzdiņš Ilgvars $3.00; Lagzdiņš Ilgvars $1.00; Lagzdiņš G. $1.00; Lange Alise $3.00; Lange Mārtiņš $3.00; Lapiņš A. $3.00; Lapsa Jānis $4.00; Lārmanis J. $1.00; Latsons Osvalds $2.00; Laurs Kazimirs $1.00; Lavenieks J. $5.00; Lazdiņš Aleksandrs $5.00; Lazdiņa Aldona $2.00; Lazdiņa Irēne $10.00; Lazdiņš Jānis $2.00; Lediņš Pauls $5.00; Leitis Pēteris $3.00; Leja P. $1.00; Lesiņš A. $1.00; Lešinskis Nikolajs $5.00; Līcis Hugo $2.00; Līdacis Austra $10.00; Līdecis Jānis $2.00; Līdums J. $1.00; Lieknis V. $12.00; Lielbiksis Lidija $1; Liepiņš Kārlis $1.00; Liepa Erna $1.00; Liepa Mirdza $2.00; Liepiņš Eduards $3.50; Liepiņš Jānis $1.00; Linauts Leonids $2.00; Lininš V. $10.00; Liplēcis O. $5.00; Ludzenieks Antons $2.00; Lukāzis Jēkabs $2.00; Lukāzis Jēkabs $1.50; Lūmanis O. $3.00; Lūsis D. $1.00; Mačs Alfrēds $2.00; Malcenieks A. $1.00; Malcenieks Arvīds $1.45; Malcenieks Miervaldis $1.00; Maļinovskis Donāts $1.00; Marāns Pāvels $2.00; Martinsons Herberts $1.00; Martinsons Augusts un Aina $10.00; Matulis Roberts $1.00; Mazkrists A. $2.00; Mazvagalis (13 audzēkņi) $13.00; Mednis Edvīns $5.00; Meisters Herta $3.00; Melbergs Lidija $2.00; Mellups Rūd. $1.00; Mežezers V. un E. $5.00; Michelsons Kristaps $2.00; Miķelsons A. $1; Milskaudze Adrians $3; Minka Kārlis $1.00; Moruss Oskars $6.00; Mūrnieks M. $1.00; Neimanis A. $5.00; Neimanis Ludvigs $2; Neimanis M. $2.00; Nesaule Pēteris $1.00; Niedra Arnolds $2.00; Novickis Anna $2.00; Novickis T. 2.00;Olte A. $2.00; Ore E. $3.00; Osis M. $5.00; Ozoliņš Alfr. $3.00; Ozoliņš A. $3.00; Ozoliņš Elma $1; Ozoliņš Jānis $5.00; Ozoliņš Krišjānis $5.00; Ozoliņš Mārtiņš $5.00; Ozols Jānis $1.00; Padručiks Alberts $5.00; Pakalniņš Emma $10; Pāpe J. $2.00; Pastors Viktors $1.; Paudrups Herberts $1.00; Pavlevskis Voldemārs $3.00; Pecholcs I. $2.00; Pelšers A. $1.00; Pelsis V. $5.00;

(Turpinājums sekos).

MAZA INTERV

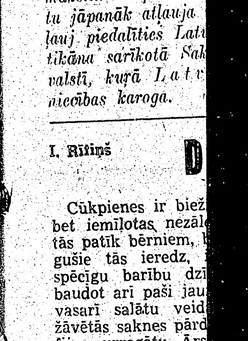

pagandā kā reklāmu s
nai. Mēs, latvieši, vara
tautām. Igauņi, lietuv
kultūru, un, lai nostāt
viņi organizēti p
dēs, izdod lieliskas sa
slas kongresos utt. Tā
saulē ir daudz pazīsta
un financiālo pusi kā
piemēru varu minēt
nacionālo Sakrālās m
kas piedalījās šai izs
izmaksāja vairākas sim
Turpretim latviešu m
sedz pašiem. Šis pien
grāciju piedzīvo latvie
cijā, kas skaļi lepojas
— ar savu svēto garu

Un tāpēc —

mans novēlējums
prast savas nacion
nepieciešamību cīņā

Otrs mans vēlēj
šumā — lai latviešu
mātiskiem pārstāvjie
niecības nodaļu Ven
stādē, kurā piedalās
glezniecības izstādēm
lies šai izstādē repre
tikums mākslinieciš
izstādi apmeklēs sim
sevišķi latviešu glezn
mākslinieki piedalās
tu jāpanāk atlauja
lauj piedalīties Lat
tikāna sarīkotā Sak
valstī, kurā Latv
niecības karoga.

I.

MAZA INTERVIJA

AR NIKLĀVU STRUNKI

...lielākā kļūda emigrācijā par to, kas ir mūsu

....Ne lielākā, bet liela kļūda mūsu emigrācijā vispār, un ne tikai šai dienā, ir tā, ka mums nav bijusi mākslas un kultūras dzīves un tās izveidošanai un veicināšanai ģenerālās līnijas un noteiktu principu. Ne tikai politiskā propaganda mūs tuvina mūsu zaudētai Latvijai, bet arī māksliniecisku kultūrālā. Emigrācijā mēs esam aizmirsuši mūsu gara kultūru un tās jaunradītājus. Un ja runā tieši par gleznieciskoo kultūru, tad jākonstatē, ka emigrācijas dižvīri to gaļīgi nonivelējuši, un to piemin tikai frazeoloģiskā politiskā un savlīgā propagandā kā reklāmu savas personīgās intelligences pastiprināšanai. Mēs, latvieši, varam šai plāksnē mācīties no mūsu kaimiņu tautām. Igauņi, lietuvieši un poļi ir lepni uz savu gleznieciskoo kultūru, un, lai nostātos pilnskanīgi citu Eiropas tautu starpā, viņi organizēti piedalās lielās starptautiskās gleznu izstādēs, izdod lieliskas savu gleznotāju monografijas, piedalās mākslas kongresos utt. Tādēļ nebrīnīsimies, ka viņu gleznieciība pamatā ir daudz pazīstamāka nekā latviešu. Šā darba tehnisko un finansiālo pusi kārto šo tautu centrālās organizācijas. Kā piemēru varu minēt — 1950. g. Vatikānā sarīkoto lielo Internacionālo Sakrālās mākslas izstādi Romā. Igauņu gleznotājiem, kas piedalījās šai izstādē no Zviedrijas, gleznu transportu, kas izmaksāja vairākas simts kronas, sedza Igauņu Nacionālais Fonds. Turpretim latviešu māksliniekiem transporta izdevumi bija jāsedz pašiem. Šis piemērs ir tikai piliens rūgtuma jūrā, ko emigrācijā piedzīvo latviešu gleznotājs. Bet ir mums cilvēki emigrācijā, kas skaļi lepojas ar to, ko latviešu gleznotājs izcīnījis pats — ar savu svēto garu un atteikšanos.

Un tāpēc —

mans novēlējums rītdienai — lai latviešu emigrācija sāk saprast savas nacionālās gleznieciības lielo nozīmi un tās nepieciešamību cīņā par brīvu Latviju.

Otrs mans vēlējums būtu — bet tas jau izteikts pazudīs tukšumā — lai latviešu centrālās organizācijas kopā ar mūsu diplomātiskiem pārstāvjiem noorganizētu patstāvīgu latviešu gleznieciības nodaļu Venēcijas Vispasaules Biennālē 1952. g. Šī izcīņas nodaļu Venēcijas Vispasaules Biennālē 1952. g. Šī izstāde, kurā piedalās visas Eiropas tautas, ir viena no izcilākām gleznieciības izstādēm mākslas pasaulē. Ja mums izdotos piedalīties šai izstādē reprezentējot Latvijas valsti, tad tas būtu liels notikums mākslinieciskā un politiskā propagandas plāksnē. Šo izstādi apmeklēs simtiem tūkstošu cilvēku no visas pasaules. Atsevišķi latviešu gleznotājam tikt tur ir loti grūti, jo šai izstādē mākslinieki piedalās tikai organizēti valsts vienības. Mums būtu jāpanāk atļauja no itaļu valdības, lai tā zem sava karoga atļauj piedalīties Latvijas emigrācijas vienībai, kā tas notika Vatikānu sarīkotā Sakrālās mākslas izstādē 1951. gadā. Vatikāna valstī, kurā Latvijas nodaļa bija zem Vatikāna aizbildnieciības karoga.

ZEM DIENVIDU ZVAIGZNĀJA

SPECIĀLRAKSTS NO AUSTRĀLIJAS

GĪZEKINGS UN POLITIKA

Nesen Austrālijā ieradās slavenais vācu pianists Valters Gīzekings (Walter Gieseking). Jau pirms viņa ierašanās šeit kāda organizācija, kuras rindās sevišķi daudz svaigu asiņu iepludināja pēckara immigrācijas vilnis, sāka „sagatavot zemi" pienācīgai lielā pianista sagaidīšanai. Prese rakņājās pa Gīzekinga pagātni, apvainojot aktīvā pronacistiskā nostājā, privātu koncertu došanā Ādolfam Pēdējam, un citās tamlīdzīgās lietās.

Kad Gīzekings izkāpa lidmašīnas Esendonas lidlaukā Melburnā, tur priekšā jau bija sapulcējušies viņa labvēļi, kuri nēsāja lielus plakātus ar uzrakstiem „Gieseking, go home!", „We don't need Nazis here" un tamlīdzīgas laipnības. Bija arī daži mūzikas entuziasti, pāris ziņkārīgo, un, ak negals, arī policisti. Pēdējie, kā jau kapitālistiskās sistēmas" pārstāvji, neizprotot „antifašisma" krustnešu (vai varbūt nebūtu pareizāk teikt —zvaigznešu?) taisnīgo lietu, konfiscēja plakātus, un sirsnīgos sagaidītājus diezgan strupi aizsūtīja mājās.

Bet, tā bija tikai uvertīra. Nākamā dienā notika Gīzekinga koncerts Melburnas Town Hall'ē.

Ēkas priekšā laužu drūzma, pa kuru veikli, kā lopu kupči gada tirgū, lodā Valtera „sirdsdraugi" un dala tautai brošūriņas, kuras virsraksts ir The Real Gieseking (Patiesais Gīzekings).

Tas tomēr tautu neko daudz neietekmē, un koncerta zāle ir gandrīz pilna, neskatoties uz to, ka zināmas grupas pārstāvji, kas citādi sastāda ievērojamu klausītāju procentu, šoreiz nav ieradušies.

Kamēr maestro liek pirmajiem varenajiem akordiem piepildīt plašo telpu, policija ārpusē tvarsta brošūriņu dalītājus.

Nākošā dienā avīzes pilnas notikumu aprakstiem. Mūzikas kritiķi slavē Gīzekinga brīnišķīgo spēli. Ir arī publikas vēstules redakcijai, kuŗās izteikts sašutums par netīro un netaisno propagandu, kas vērsta pret pianistu. Intervēts arī pats Gīzekings. Intervijā viņš izsakās, ka pēdējais pret viņu vērstais apvainojums ir, ka viņš esot bijis eksekucijas komandas locekļis(!).

Bet arī tas vēl nav viss. Kulminācijas punktu dīvainā mūzikāli-politiski-rasiska akcija sasniedza nākošā koncertā. Priekšnesumu vidū daži jaunekļi koncerta zālē skaļi iekliedzas un palaiž brīvībā divus balonžus, kuŗus tie ienesuši zālē papes kārbās. Putni, gaismas apžilbināti, samulsuši lidinās pa telpu, kamēr viens beidzot apmetas uz lielā kroņluktuŗa, bet otrs izlido garderobes telpās...

Gīzekings gan pamet acis zālē, tačū viņa spēle nepārtrūkst ne uz mirkli. Arī publika pēc īsa samulsuma brīža izturas disciplinēti, un koncerts rit tālāk, it kā nekas nebūtu noticis. Koncertam beidzoties publika sarīko lielajam pianistam ovācijas, kuŗām šķiet, nekad nebūs gala.

Jā, pārdomājot redzēto, dzirdēto un lasīto, lieku reizi pierādās ,ka vecu vecā džungļu morāle vēl joprojām spēkā.

... un vecais Njam-Njam virsaitis teica:

„Ja Bongo laudis piekauj vai apsmej Njam-Njam laudis, tad Bongo laudis ir patiešām lieli neliešķi. Bet, ja Njam-Njam laudis piedauza vai izsmej kādu Bongo sādžinieku, tad Njam-Njam laudis ir patrioti un varoņi turklāt."

Nelaime tikai tā, ka publika (kā tas redzams no laikrakstiem piesūtītām vēstulēm) vairs gluži tā nedomā un rezultātā būtu jāsaka:

„Ak, Dāvid' kā tad tā? Gīzekings stāv kā stāvējis, bet Tava linga pušu, un akmens pašam trāpījis pa pieri."

A-BB

LATVIEŠI SIDNEJĀ

Lai Sidnejas latviešu jauniešus ieinteresētu sabiedriskam darbam, martā notika aptauja, kurā jauniešus lūdza izteikties, kur viņi vēlētos redzēt izveidojamies jaunatnes sekciju. No 128 izsūtītām aptaujām atpakaļ atsūtīja 61. 48 jaunieši izteica vēlēšanos Jaunatnes sekciju izveidot pie DV un 13 pie Sidnejas Latviešu Biedrības. Jaunā DV Jaunatnes sekcija š. g. 17. maijā rīko pirmās latviešu jauniešu galda tenisa meistarsacīkstes un š. g. 5. jūlijā jautru jaunatnes vakaru.

Pašreiz notiek rosīgi priekšdarbi 14. jūnija atceres sarīkošanai, kur sadarbojas visas Sidnejas latviešu organizācijas un draudzes. Kopējā darbā piedalās arī igauņi un lietuvieši. Šāda veida organizēšanās un sadarbība ir pirmā Sidnejā.

Savā rosībā neapsikstoši darbojas Sidnejas Latviešu Biedrības Literārā sekcija, kas 20. aprīlī atzīmēja 2 gadu rosīgu darbību. Katru mēnesi ir noticis 1 literārs sarīkojums, ciešā sadarbībā ar Sidnejas latviešu teātri.

Visu latviešu sabiedrisko darbinieku domas un pasākumi bieži apsīkst sāpīgā telpu jautājuma dēļ. Ar š. g. 1. aprīli uzsākta aktīva līdzekļu vākšana, un, ceram, ka tautiešu atsaucība būs jo kupla, un visi lielā vienprātībā tuvākā nākotnē tiks zem sava jumta — savā latviešu namā.

Latviešu sportisti uzsākuši organizēšanās darbu sadarbībā ar DV.

Sidnejā darbojas 2 luterānu draudzes, kas nesen izraudzīja jaunas padomes un nākotnes darbs solās būt aktīvs un rosīgs.

Ar atzīstamu rosmi darbojas arī Katolu draudze un Latviešu Katolu biedrība.

Lai Sidnejas latviešu dzīvi nostiprinātu, līdzšinējās latviešu biedrības — Austrālijas Latviešu Labdarības Biedrības vietā darbosies Sidnejas Latviešu Biedrība ar loti plašiem un pilnīgiem statūtiem, kā arī ar visiem iespējamiem mērķiem un pasākumiem. Juridiskais apstiprinājums ir gūts, atkal jācer uz tautiešu atsaucību un palīdzību.

Lai koordinētu jaunatnes audzināšanas darbu, ir radīta Jaunatnes Audzināšanas Padome. Latviešu bērnu mācībām un darbiniem iznāk uzdevumu lapiņa „Centīšos". Citigi un ar atzīstamu veiksmi darbojas Sidnejas Latviešu teātris, koris, dubultkvartets „Imanta", tautisko deju grupa „Kamolinš" un gaidu vienība „Liepāja". Klusi savu darbu veic Preses Biedrības Austrālijas Kopa. Savas tradicijas piekopj korporāciju kopa. Darbojas arī Liepājas skautu vienība.

Tautiešu informācijai reizi mēnesī iznāk Informācijas biletens un laiku pa laikam Sidnejas Ev. Lut. draudzes „Draudzes ziņas".

A. Krauss

TORONTO JURISTU KLUBS

GROZA STATŪTUS

Toronto juristu klubu nodibinājuši 1922. g. nedaudzi juristi, bet pēdējā laikā tā biedru skaits pieaudzis līdz 600.

Pēc statūtiem klubā par biedriem varēja uzņemt tikai baltos un kristīgos. Tagad ar 115 balsīm pret 39 kluba biedri nolēmuši no statūtiem svītrot vārdus „baltie un kristīgie," lai dotu iespēju iestāties klubā par biedri katram, neatkarīgi no rasas un ticības.

Pirms balsošanas gan daži biedri norādījuši, ka žīdiem jau ir savs juristu klubs, un ka vārdi „baltie un kristīgie" nevienu negrib aizkart, bet tikai izteic principu, apvienoties ar sev līdzīgiem, un ka nevienu nevar piespiest uzņemt savā mājā citu rašu un ticību piederīgos, kuŗus nevēlas, bet tas viss tomēr nav aizkavējis pieņemt augšminēto lēmumu.

Kā redzams, demokratijas jēdziens tik dziļi pārņēmis kanadiešu prātus, ka kluba dibinātāju priekšnoteikumiem nav vairs nekādas nozīmes.

Veidojas latviešu lauksaimniecības kolonija

LNAK saimnieciskās informācijas nozare pūlas ievākt iespēja mi plašu informāciju par visiem latviešu saimnieciskiem pasāku miem. Pieprasījumi pēc līdzīgas informācijas ienāk lielā skaitā, kurpretim informācijas ievākšana ir grūta lieta. Kaut arī lēnām un ar lielu piepūli, tomēr nozarei krājas materiāli par dzīvāk virzieniem saimnieciskā laukā.

Lai iepazītos tuvāk ar apstākļiem, nozare nolēma pagājušā svētdienā gandrīz pilnā sastāvā izbraukt pie dažiem latviešu farmeriem. Šis izbrauciens izrādījās ļoti interesants un pamācīgs, un es ceru, ka šis apraksts par redzēto būs tikpat interesants arī lasītājiem.

Mūsu cela mērķis bija Oranžvillas un Grandvalejas apkārtne, apmēram 60 jūdzes uz vakariem no Toronto. Ceļš minētā virzienā visu laiku iet pret kalnu, un, ja pilsētā bija jau iestājies pavasaris, tad, attālinoties no Toronto, pamazām parādījās sniegs, gala punktā jau krietņu kupenu veidā. Pilnīgi līdzīgs stāvoklis bija Latvijā ar Gaiziņkalna augstieni. Bet tā kā vasaras Ontario dienvidos ir ļoti garas, tam tomēr nav negatīvu seku attiecībā uz lauksaimniecību.

Drīzi bijām pie gala mērķa — Agronoma A. Apses farmas.

A. Apsem ir 46 gadi, un viņa ģimene Kanadā iebraukusi 1949. gadā no Zviedrijas. Ģimenē ir 3 bērni, kas visi strādā līdzi, un vecākais dēls (13 g.) jau brauc ar traktoru.

1949. g. rudenī Apsem ir bijuši 1500 dolaru un viņš ir nopircis pirmo farmu. Farmai platība 100 akru, zeme līdzena un augliga. Ir kieģeļu dzīvojamā ēka ar 8 istabām un kūts vidējā stāvoklī. Farma pirkta par 5.500 dolariem ar 1500 dol. kā iemaksu. Tomēr pēdējos 3 gados farmu cenas šai apvidū jūtami cēlušās, un šobrīd visas farmas maksā 25-50% dārgāk. Pēc farmas nopirkšanas īpašnieks visu nākošo ziemu ir strādājis ārpusē, pelnot 1 dol. stundā. No ziemas pelnas pavasarī ir izņācis ko samaksāt par sēklu, mēsliem un apsēšanu. Visas mašīnas ir nomātas. Iesēti ir bijuši lini un mistrs. Arī nākošā vasarā īpašnieks ir turpinājis strādāt pilsētā un sapelnījis iemaksu par lopiem. Tad ir dabūjis aizņēmumu uz 3 gadiem par 5%, ko dod līdz 3000 dolariem, ja pašam ir dzīvais inventārs un mašīnas. Apse saņēmis 1500 dolarus, par ko nopirktas 8 govis. Rudenī no 24 akriem linu ieņemts ap 1000 dolaru (pērn no tās pašas platības jau 1400 dol.). Uz nomaksu par 675 dol. ir paņemts lietots traktors (ar 125 dol. iemaksu), tad — ar visu izvilkšanu— par 350 dol. slaucamā mašīna. Lietotas mašīnas ūtrupēs dabūjamas sevišķi lēti, piem. par zāles plāvēju maksāti 20 dolari, zirgu kultivātoru 30 dolari un tml. Turpretim jaunas mašīnas ir ļoti dārgas.

Bet tas viss ir bijis priekš dažiem gadiem. 1951. g. rudenī A. Apse nopērk otru farmu 10 jūdžu attālumā no pirmās. Turpmāk viņš apsaimniekos abas divas: veco apsējot ar graudu labībām un jaunā attīstot lopkopību, arī pašam apmetoties tur uz dzīvi.

Jaunās farmas platība ir 130 akru, zeme līdzena un auglīga, smilšains māls ar dabīgu drenāžu. Farmas cena 13.000 dol. ar 3.000 dol. iemaksu. Īpašnieks piezīmē, ka ar tik mazu iemaksu gan reti izdodas šādu farmu nopirkt. Dzīvojamā ēka ir kieģeļu, divstāvīga, ar 7 istabām, labā stāvoklī, vannas istabu un blakus telpām. Ir elektrība un tekošs auksts un karsts ūdens. Vēl ir liela kūts ar telpām lopbarībai, labā stāvoklī; skābbarības tornis un mājiņas putniem. Pie ēkām mazs augļu dārziņš un egļu dzīvžogs.

Farmas iepriekšējais īpašnieks ir bijis komersants, un farma viņa īpašumā bijusi tikai 3 gadus. Apkārtnē daudz holandiešu farmeru, bet netrūkst arī latviešu, kā to redzēsim vēlāk.

Tagad farmā ir 16 slaucamas govis, 12 jaunlopi, cūkas un 300 vistas. Kaut arī zirgi ir lēti un pirmā gadā varētu iztikt ar tiem, A. Apses saimniecībā zirgu nav arī nebūs, jo tie prasa daudz lieka darba; tai vietā ir auto. Tāpat īpašnieks cenšas nolikvidēt cūkas, jo cenu samērs pēdējā laikā tām nerunā par labu.

Šīni pavasarī domāts sēt 70-80 akrus ar liniem, 70 akru ar lopbarības mistru, ap 40 akru sienam un pārējais ganībām. Vecā farmā ir audzētas lopbarības biešu tes, kas padevušās labi, bet tagad tās vairāk aizstāj ar mistru un kukurūzu skābbarībai.

Farmas pienu ved uz Toronto, bet Apses farma atrodas piena sagādes līknes pašā periferijā, un no tālākām farmām pienu vairs nepieņem un to nav kur nodot. Vasarā piena auto iebrauc saimniecībā, bet ziemā kannas pašiem ir jāaizved 2 jūdzes līdz lielceļam. Piena nodošanai ir jādabūn sevišķa atļauja, kas ilgst pāris mēnešus. Piena nodošanai tiek noteikta zināma kvote, pēc dauzduma, ko spēj nodot sept. okt. uņ novembra mēnešos. Par 75% no daudzuma maksā normālo cenu, kar par 100 mārciņām piena tagad ir $4.60, bet par pārējo maksā $3.10. Kvote pēc līguma ir jāizpilda; kannas dod nonēmējs, bet par tām jāmaksā īre un tās jādezinficē un jāplombē. Arī par transportu nedaudz jāmaksā. Tomēr piena cena ir ļoti laba. Lai notīrītu no vietējiem ceļiem sniegu, pastāv sevišķi ceļu klubi, kur farmeriem jāpiedalās ar 1/3 no izdevumiem, kas ir ap 30 dol. gadā.

Īpašnieks aplēsis, ka ražas kulšanas un kombainēšanas salīdzinājums nosveras par labu pēdējam; kaut arī tas ir nedaudz dārgāks. Tas ietaupa daudz darba spēka. Privātiem kombainu īpašniekiem jāmaksā no 4 1/2 līdz 6 dol. par akru.

Galvenos ienākumus farmai dod piens, linsēklas, putni un olas. Lielākie izdevumi — mākslīgie mēsli, zāļu sēklas, linsēklas, putnu barība, un turpmāk — algots darba spēks.

Līdz šim Apse ir izticis bez algotiem strādniekiem. Arī visi 3 bērni piedalās farmas izbūvē, un pārmaiņus ik nedēļas vienam no tiem ir kūts dežūra. Tur dežurants saliek slaucamo mašīnu, aptīra mēslus no stāvvietām, notīra govis, atver presētā siena bakus, pabaro putnus. Pārējiem diviem tai nedēļā ir virtuves dežūra; viņi vāra ēdienu, nomazgā traukus un paveic citus sīkākus darbus. Viss pārējais gulstās uz saimnieka un saimnieces pleciem. Tiem jāstrādā 10 līdz 11 stundas dienā. Algotus cilvēkus dabūt pagrūti, un tie nav droši. Viņu alga 65 dol. mēnesī pie visa brīva.

Iesākums bijis grūts, bet par to augšupeja ir acimredzama un strauja. Īpašnieks vēl piezīmē, ka viņam gan bijusi arī sava laime, jo loti palīdzējis otrās farmas pārdevējs ar kreditu un citādi. Otrā farma ir nopirkta par pirmās farmas ienākumiem 2 gadu laikā, jo pelnīts ārpusē vairs nav.

A. Apse apgalvo, ka lauksaimniecības atmaksāšanās Kanadā ir daudz augstāka nekā tas bija Latvijā. Pērn rudenī (pēc 2 gadu saimniekošanas) viņš ir aprēķinājis, ka farmu likvidējot būtu vismaz 10.000 dol. tīra atlikuma. Apse ir pārliecināts, ka vēl pēc divi gadiem saimniekot būs pavisam viegli, un ka viņa pelņa būs lielāka, nekā strādājot pilsētā par 2 dol. stundā, kāds atalgojums latviešiem reti sasniedzams. Bez tam ir drošības un patstāvības sajūta, kādas nav nevienam algotam darbiniekam.

Samērā nelielā apkārtnē (radiusā līdz 15. jūdzēm) jau ir 8 latviešu farmeri un 1 rentnieks. Pašlaik pie A. Apses ciemojas vēl viens pirkšanas kandidāts, un dzird interesējamies vēl citus. Arī visi pārējie farmeri par īpašniekiem ir kļuvuši pēdējos 3 gados. Visi esot apmierināti, kaut gan pirmie divi gadi ir bijuši grūti, visiem ir bijis mazs iesākuma kapitāls, bet pēc šo pirmo grūtību pārvarēšanas ir strauja augšupeja. A. Apse neieteic sākt saimniekot rudenī (pirkt var katrā laikā), bet vasarā.

Apkārtnē pārdodamu farmu vēl netrūkst, un interesentiem var ieteikt jauno latviešu koloniju piepildīt blīvāk. Nopietniem pircējiem A. Apse (R.R. Nr. 2, Grand Valley, Ont.) ar mieru atbildēt.

(Nobeigums sekos)

Agr. J. Lejiņš

I. Rītiņš DZIEDNIECĪBAS AUGI

7. CŪKPIENE

Cūkpienes ir bieži sastopamas, bet iemīlotas nezāles. It sevišķi tās patīk bērniem, bet arī pieaugušie tās ieredz, izlietājot par spēcīgu barību dzīvniekiem un baudot arī paši jaunās lapas pavasarī salātu veidā. Cūkpienes žāvētās saknes pārdod arī kā kafijas surrogātu. Ārstniecības grāmatās cūkpienes dziednieciskās īpašības atzīmētas sākot no 16. g. s., kā pretlīdzeklis iekaisumos, kā urīna dzinējas un kā asinstīrītājas. Vēlāk šiem atzinumiem pievieno klāt arī kunga stiprinātājas un caurejas apturētājas lomu un spēju līdzēt žults un nieru kaitēs un ādas slimībās. Jaunkos laikos jo sevišķi to ieteic S. Kneips savā ārstniecības grāmatā (1923. g.).

Sakarā ar daudzajiem ieteikumiem, cūkpienes attiecīgi analizētas un pētītas.

Cūkpienes piena sulā, kas visbagātāka saknēs un ziedos, mazāk lapās, ir kāda rūgtviela — taraksīns ap 0,05%. Saknu galvenā sastāvdaļa ir inulīns, kāda cukurviela, kas labdarbīga cukurslimībā. Inulīna cūkpienēs ir 24 līdz 40%, atkarā no gada laika. Bez tam vēl saknē ir nedaudz D vitamīni, eteriskā ella, amīns, resp. cholins, organiskās skābes un kālija sāls.

Zinātnieki spriež, ka visām šeit minētājām vielām liela loma cūkpienes dziednieciskās spējās. Rūgtvielai taraksīnam spēja ierosināt sekrēcijas dziedzerus, kur attīstās barības sagremotājas sulas (siekalas, kunga—, aizkunga—, aknu—, žults u. c. dziedzeru sulas).

Cholins iedarbojas uz vegetatīvo nervu sistēmu un uz orgāniem ar gludo muskulatūru (kunģi, zarnām, bronchām, asinsvadiem, dzemdi, glotādām u. t. t.). Augstais kālija saturs veicina netraucētu urīna izvadīšanu cauri nieŗēm, līdz ar ko atslogojas asinscirkulācija un normalizējas asins spiediens.. Inulīns — cukura veids, ko organisms viegli uzņem un aizvada aknās — veicina tās glikogena uzkrāšanos, kas svarīgi cukurslimībā. Beidzot D. vitamīns regulē organisma minerālo vielturību, sevišķi kalķa un fosforvielu apmaiņu, kam seko kalķa sāļu resorbcija (uzsūkšana). Svaigās cūkpienēs ir arī C vitamīns, kas kavē skorbūtveida parādību attīstīšanos. No apskatītā cūkpienes sastāvvielu raksturojuma varam secināt cūkpienes dziednieciskās spējas:

a) Kunģa—zarnu kanāla traucējumos, tātad chroniskos kunģa katarros ar nepietiekamu kunģa sulas atdalīšanos; zarnu katarros, zarnu kūtrā darbībā, jo sevišķi aknu, žults, aizkunģa u. c. dziedzeru kaitēs, tāpat nepietiekamā nervu darbībā.

b) Nenormāla asinsspiediena regulēšanā — artēriju paaugstinātos asinsspiedienu pazeminot, bet vēnu asinsriņķošanas sastrēgumus, kas rodas vāja asins spiediena dēļ, attiecīgi ietekmējot.

c) Ar D vitamīna palīdzību, iedarbojoties pret asinsvadu pārkalķošanos.

d) Aizsargā pret skorbutu ar C vitamīna palīdzību, lietājot zaļas cūkpienu lapas.

e) Palīgs cukurslimībā.

Tātad cūkpienes ir tieši izcils ārstniecības līdzeklis, ko apliecina daudzas autoritātes.

Cūkpienes ievācamas: Laksti ar sakni pirms ziedēšanas aprīlī līdz maijam; lapas visu vasaru, saknes no septembŗa līdz novembrim. Pēdējās 8-10 dienas iepriekš jāapžāvē gaisīgā telpā, tad tehniskā siltumā.

Lietāšanas veidi: Jaunās lapas un dzinumi salātu veidā; ieteicama arī svaiga stāda izspiesta sula 1-3 ēdamkarotes dienā, atšķaidot ūdenī; lietāt līdz 6 nedēļas. Tējai ņem vai nu lapas vien, vai arī lapas un sīki sagrieztas saknes uz pusēm; 1 vai 2 tējkarotes šī maisījuma iemērc tasē auksta ūdens, tad drusku uzvāra un lauj dažas minūtes ievilkties.

Homeopātija no visa auga gatavo ziedēšanas sākumā esenci, ko lietā galvenām kārtām pret muskuļu un nervu reimatismu; arī pret cukurslimību, aknu kaitēm; pret drudzi, kas rodas no infekcijas ceļā iegūta zarnu katarra, arī pret mainas drudzi — ar sviedriem naktīs, vispārīgu vārgumu u. c. slimībām.

AMERIKAS ŽURNĀLĀ APSKATĪTS LATVIJAS LIKTENIS

Amerikānu žurnālā „Destiny" ievietots Valdemāra Korsta raksts „Sarkanā migla", kuŗā attēlots Latvijas liktenis zem komūnistu okupācijas. Ievadā žurnāls atzīmē, ka Korsts bijis pirmais, kas ar savu foto aparātu ieradies Čekas namā pēc komūnistu padzīšanas un atradis tur asins pēdas. Čekā viņš atradis arī savu vārdu izsūtīto sarakstā; viņa izsūtīšana bijusi atlikta, lai sameklētu viņam vietnieku darbā. Vācijā Korsts bijis DP nometnes komandants un 1950. g. ieradies Amerikā.

KRIEVI NEVAR IZTIKT BEZ LATVIEŠŪ SPECIĀLISTIEM

„Washington Times Herald" savā ziņojumā no Stokholmas par stāvokli Baltijas vasaltīs atzīmē, ka krievu valdība nonākusi grūtībās ar ražošanas plānu īstenošanu Baltijas valstīs, un atzinusi par labāku atvest atpakaļ dzimtenē dažus no izsūtītiem inženieriem, tehniķiem un kvalificētiem strādniekiem. No Krievijas atsūtītie speciālisti nav spējuši tikt galā ar ražošanas problēmām, lai gan, kā Latvijas PSR ministru prezidenta vietnieks M. Ostrovs paziņojis, no Krievijas atsūtīti pāri par 10.000 speciālistu. Redzēdami, ka ar terroru un deportācijām neizdodas pacelt produkciju, krievi tagad ķērušies pie pēdējā līdzekļa — atvest atpakaļ piespiedu darbos izsūtītos speciālistus.

ĀTRI AUGOŠAS KANADAS PILSĒTAS

Kanadā jau ir divi pilsētas ar iedzīvotāju skaitu, kas pārsniedz viena miljona robežu, kā to rāda pēdējās tautas skaitīšanas skaitļi, ko publicējis Dominijas statistiskais birojs.

1941. gadā, kad notika iepriekšējā tautas skaitīšana, Montreāla bija vienīgā pilsēta ar vairāk par vienu miljonu iedzīvotāju. Turpretim 1951. gadā Lieltoronto jau pārsniegusi miljona robežu ar 1.117.470 iedzīvotājiem. Lielmonterālā bijuši 1.395.400 iedzīvotāju.

Istenībā pati Toronto pilsēta ar saviem 675.754 iedzīvotājiem ir augusi visai mazos apmēros — tikai par 1,2 proc. desmit gadu laikā, bet tās priekšpilsētas ir augušas ārkārtīgi strauji. Montreālā vairāk par miljonu dzīvo pašas pilsētas robežās un lielākā daļa pieauguma attiecas uz pašu pilsētu.

Izteicot pieaugumu procentos, izrādās, ka visātrāki augusi Sarnija, kas atrodas Ontario provincē, kur pēdējos 5 gados ārkārtīgos apmēros pieaugusi naftas rafinērija un ķīmiskā rūpniecība. Sarnija savu iedzīvotāju skaitu palielinājusi par 85 proc. līdz 35.000. Arī Edmontona un Kalgarija, kuŗas arī ietekmējis naftas rūpniecības uzplaukums, augušas visai strauji. Edmontona palielinājusi savu iedzīvotāju skaitu par 77 proc. no 75.000 līdz 173.000 un Kalgārija par 49 proc.: no 93.000 līdz 140.000.

Iedzīvotāju skaits Vankuveras pilsētas robežās pieaudzis par 41 proc. līdz 530.000 no 377.447. Vinipegas iedzīvotāju skaits pieaudzis no 299.937 līdz 354.069 vai par 54.132. Otavai bijis 281.908 pret 226.290, vai par 55.618 vairāk. Kvebekā — 274.827 pret 224.756 agrāk vai 50.071 pieaugums. Hamiltonā bijis 259.685 pret 197.732 agrāk vai 61.953. pieaugums.

Tātad tagad ir jau septiņas pilsētas ar iedzīvotāju skaitu pāri par 250.000 pilsētas robežās pret tikai četrām 1941. gadā.

CS

KANADĀ

Atsaucoties LNAK valdes aicinājumam, Latviešu Sporta Apvienības Kanadā valde ir izteikusi gatavību latviskā sporta organizēšanas un jaunatnes fiziskās audzināšanas laukā darboties vēl ciešākā kontaktā ar LNAK.

Šīni sakarā Latviešu Sporta vadītājs Kanadā R. Plūme ir aicināts kā Sporta Apvienības pārstāvis pie LNAK.

Tā kā LNAK aptver visus Kanadā dzīvojošos latviešus, tad Sporta Apvienības pārstāvja pienākumos ietelp visas latviešu jaunatnes sporta dzīves idejiskā vadība un organizēšana. Tās saskaņošanā ar garīgo audzināšanu paredzēts iesaistīt arī kultūras darbiniekus un jaunatnes audzinātājus.

o

Svētdien, 20. aprīlī, Toronto, Sv. Andreja baznīcas telpās sapulcējās Baltijas tautu nacionālo organizāciju izraudzītās sieviešu pārstāves.

**Sēdē piedalījās: Igauņu pārstāves Johanna Pāts, Helene Johani, lietuvju — Emilija Garbuzaite-Jurkevičiene, Izabella Matusevičiute, latviešu — Alma Lediņa,

O. Krādziņš

Atomspiegi — Fuks un Golds

(Turpinājums)

Pēc studiju beigšanas Golds atgriežas Filadelfijā un uzsāk vecās darba gaitas Pensilvānijas cukura sabiedrībā. Tagad krievi viņam uztic jau atbildīgākus uzdevumus — sadarbību ar daudziem apakšaģentiem, to ziņu uzmanīšanu un izsekošanu.

Tā Golds ar katru gadu vairāk iepinas plaši izvērstajos krievu spiegošanas tīklos. Golds strādā nosvīdis. Visu dienu nodarbināts savā darba vietā, tas vēlās pēcpusdienās brauc uz Ņujorku, skrien un steidzas, lai tikai laikā varētu nonākt satikšanās vietās ar saviem apakšaģentiem, vai arī „priekšniecību". Daudzreiz viņam ilgi jāgaida uz partnera ierašanos, vai arī daudzas stundas paiet, pārrunājot kādu jaunu uzdevumu. Un tā neskaitāmas reizes Golds ar mokām spēj nokert pēdējo pusnakts vilcienu uz Filadelfiju. Pārnākot mājās, viņš uz pirkstu galiem klusu ielien savā darba vietā, tas vēlās pēcvecākus. Ātri iekrīt gultā un cenšas iemigt, jo rītu atkal ir gara darba diena...

Uzdevumi nāk arvienu jauni klāt. Šinī laikā viņš dodas ceļojumos arī uz citām pilsētām, kur noliktas sastapšanās ar daudzajiem apakšaģentiem. Šo ceļojumu dēļ viņam jāizprasa brīvas dienas un pat speciāli atvaļinājumi, lai tikai visu varētu veikt. Golda spiega darbība arvienu kļūst plašāka un aktīvāka.

Tā beidzot ir pienācis 1944. g. janvāris, kad arī krieviem liekas, ka Golds savu uzticību ir pārpārim pierādījis un tam var uzticēt pavisam svarīgus uzdevumus. Satiekoties kādā reizē ar tā laika virsaģentu „Samu", pēdējais Goldam liek priekšā uzņemties kādu ļoti, ļoti svarīgu lietu. Šī lieta ir tik svarīga, ka Golds tagad tiks atbrīvots no visiem pārējiem sīkajiem uzdevumiem. Viņam būs jākoncentrējas tikai uz to.

Šinī sakarā tad arī notiek Golda pirmā sastapšanās ar Dr. Klausu Fuksu. Un šo momentu tad arī var ieskatīt par Golda spiega karjēras augstāko sasniegumu kalngalu.

*

Laikā no 1944. g. janvāra līdz jūnijam Golds ar Fuksu, kas vēl arvienu ir Ņujorkā, sastopas sešas, vai septiņas reizes. Par Fuksu var piezīmēt, ka viņš pēc izcelsmes ir vācietis. Hitlera varas laikā tas emigrē uz Angliju un kara gados strādā Anglijas jaunoieroču izgudrošanas laboratorijā. Katrreiz sastopoties, Fukss nodod Goldam daudzas formulas, tabulas un aprēķinus par atombumbas izgudrošanu. Dažreiz viņu sarunas ilgst vairākas stundas, un šai laikā tie abi pastaigājas pa Ņujorkas ielām, vai zoloģiskā dārza ēnaino parku. Viņu sarunas, kā Golds to vēlāk nopratināšanā apstiprina, nekad nav bijušas tukšā pļāpāšana par nesvarīgām lietām. Ierobežotais laiks un arī pastāvīga slepenības ierobežošana ir pietiekami svarīgi iemesli, lai sarunās tiktu skartas tikai lietiškas problēmas.

Ja Fukss jau iepriekš varēja pateikt, ka nākošreiz tas varēs nodot kādus rakstu materiālus, tad sastapšanās tika noliktā uz kāda ielas stūra, un tā ilga tikai dažas minūtes. Soļojot mazu gabaliņu kopā, tie ātri apmainījās materiāliem un neatsveicinoties atkal izšķīrās. Pāris ielas stūrī tālāk jau Goldu gaidīja viņa „priekšnieks", kam tas tāpat nemanot materiālu nodeva tālāk. Šinī laikā Golda priekšnieks ir kāds „Džons", ko vēlāk slepenā policija identificēja par krievu konsulāta darbinieku Anatoliju A. Jakovļevu. Vēlāk šo Jakovļevu iecēla par krievu vicekonsulu Ņujorkā.

Arī Fukss ir galīgi ieķīdzis krievu spiegošanas tīklā, un viņam vairs nav teikšanas par savu personīgo dzīvi. Tā kādu vakaru viņš jautā Goldam, vai viņam būtu atļauts nomāt kopā ar māsu šeit Ņujorkā dzīvokli. To dara zinātnieks ar visā pasaulē atzītu vārdu. Mēs tikai varam konstatēt, cik ātri un bezprātīgi šādi cilvēki nodod sevi krievu rīcībā, aizmirsdami savu godu un tēvzemi.

Bet tad notiek kaut kas pilnīgi negaidīts. Fukss, bez kāda iepriekšēja norādījuma, ir pazudis. Uz kādu satikšanos, kas jūlija mēnesī ir noliktā pie Ņujorkas mākslas mūzeja, Fukss neatnāk. Arī uz nākošo rūpīgi sagatavoto sastapšanos Centrālparkā pie Rietumu alejas, Fukss neierodas. Golds kļūst nemierīgs un tūlīt ziņo par to Džonam. Arī Džons ir satraukts un nezina, kur palicis Fukss.

Apjautājoties Fuksa dzīves vietā 77. ielas 128. namā, uzzina, ka viņš ir aizcelojis. Džons drudžaini pētī „savu kartotēku" un konstatē, ka Fuksam ir kāda māsa (laikam tā pati, kas gribēja pārnākt uz Ņujorku), dzīvo Kembridžā, Masačusetā. Golds nekavējoties dodas ceļā, lai tur izzinātu ko par Fuksa pazušanu. Te arī Goldam laimējas. Fuksa māsa, Kristele Heinemana kundze, zina pastāstīt, ka viņas brālis esot pārcelts kaut kur uz dienvidiem. Ziemassvētkos tas droši vien apciemošot. Golds nodod māsai slēgtu aploksni un kādu telefona numuru un lūdz pateikt brālim, lai tas pirmajā apmeklējumā reizē piezvanot uz šo numuru.

Fuksa pazušanas iemesls ir viņa ātrā pārcelšana uz Los Alamos pilsētiņu Jaunmeksikā un viņš nedabū to iepriekš paziņot Goldam. Bet pēc Ziemsvētkiem, kad Fukss ir bijis pie māsas Kembridžā, sakari ar Goldu atjaunojas.

Tomēr, pašreizējie darba apstākļi Fuksam ir tādi, ka tikai ar lielām mokām var dabūt dažas brīvas dienas. Lielā attāluma dēļ nav iespējams visas vajadzīgās ziņas nodot Goldam. Tādēļ tiek izlemts, ka „Raimonds", resp. Golds, 1945. gada pirmajā jūnija sestdienā, pl. 16-os sastapsies ar Fuksu. Sastapšanās vieta nolikta Santa Fē pilsētiņā uz Kastilla tilta.

Jau Ziemsvētkos Fukss Goldam nodeva lielu, papīriem piebāztu aploksni, kurā bija bagātīgi materiāli par pēdējiem atompētniecības izmēģinājumiem Les Alamos pilsētā.

Norunātā jūnija dienā Golds ierodas Santa Fē, Pretēji Džona padomam izvēlēties kādu apkārtceļu, Golds dodas taisnā ceļā ar vilcienu no Čikago uz Albikerki Jaunmeksikā un no turienes ar autobusu uz Santa Fē. Golds ierodas Santa Fē pusotras stundas pirms norunātā laika. Kā parastais nedēļas beigu tūrists, viņš vispirms dodas uz pilsētas mūzeju, iepriekš iegādājoties pilsētas plānu. Plāns viņam vajadzīgs Kastillo tilta atrašanai, lai nebūtu velti jāizprašņā vietējie iedzīvotāji. Šodien viņš vēl nezina, ka pienāks diena, kad viņš vēlēsies, lai nekad nebūtu šo plānu pircis.

Turpinājums sekos.)

Pirmā deportācija

Sarkanās briesmas, kas izcē lās pēc boļševistiskā apvērsuma Krievijā, Latviju piemeklēja jau 1918. g., kad Sarkano or das uz laiku okupēja daļu mūsu zemes. Jau tad sākās latvju tautas iznīcināšana: apcietināja, slepkavoja, deportēja. Par pirmo latviešu masveida deportāciju no Vidzemes, kas sākās 1918. g. februārī, šeit sniedzam toreiz deportētā tautieša rakstu, kurā attēloti viņa pieredzējum i un pārdzīvojumi.

Šī gada 3. martā, noklausījos Amerikas Balss raidījumu no Ņujorkas, kas domāts Latvijai. Raidījumā atzīmēja, ka 1918. gada 3. martā Brestļitovskā starp Vāciju un Pad. Krieviju noslēgts miers, ar kuru Vācijai atdota Latvija. Šo miera līguma nosacījumu runātājs apzīmēja par Latvijai nelabvēlīgu. Tam es, kas pats esmu izbaudījis līguma labvēlīgo ietekmi, nekādā ziņā nevaru pievienoties, un tam nepievienosies arī tie simti Latvijas pilsoņu, kuŗus no bojā ejas izglāba šis miera līgums. Lai tas labāk būtu saprotams, pastāstīšu par pirmo deportāciju, kas skāra simtiem latviešu 1918. gada februārī.

Kad 1918. gada februāŗa otrā pusē vācieši sāka virzīties Vidzemē uz priekšu, komūnisti bija nolēmuši paņemt no Cēsu un Valmieras apriņķu iedzīvotājiem t. s. „kūlniekus." Cilvēku ķeršana Valmierā, kur es tajā laikā dzīvoju, notika 1918. gada 18. februārī. Kareivji iebruka privātos dzīvokļos, nedeva laika ne apdomāties, ne sagatavoties, ne no piederīgiem atvadīties. Tā mūs sadzina Valmieras cietumā. Bija jau vēls vakars, kad mūs iedzina lopu vagonos, 19. februāŗa rītā nonācām Valkā, kur priekšā bija daudz citu „kūlnieku." Vakarā mūs atkal salādēja lopu vagonos un veda tālāk uz Pleskavu. Nekurinātos vagonos izsalušies, nonācām Pleskavas priekšstacijā Poļevoja, kur vilciens apstājās. Es ievēroju, ka daudzi no mājām izraustie jau divi dienas dzīvo bez ēšanas. Apstaigāju vagonus un uzaicināju visu ēdamo, kas kuŗam ir, likt kopā un paēdināt izsalkušos. Šis priekšlikums pamudināja mani ievēlēt par ēdināšanas komisijas locekli. Beidzot mums lika no vagoniem izkāpt un kājām doties pāri Veļikajas upei uz dažus kilometrus attālo Pleskavas pilsētu. Te mums pirmoreiz piedāvāja vai nu tēju tūliņ, vai pēc 6 stundām zupu. Lielākā daļa, to starpā cik atceros, arī profesors Maldonis, iestājāmies, lai gatavo zupu.

Naktī mūs atkal šadzina vagonos un mēs braucām tālāk Petrogradas virzienā. Dažās stacijās vilciens ilgi stāvēja, un šo apstākli daži izmantoja bēgšanai. Tā izbēguši bija adv. Zamuels, māc. Maldonis, u. c.

Tālāk mūsu ceļš gāja uz Petrogradu, kur mūsu ešalonam kā aizstāvis piebiedrojās Zviedrijas Sarkanā Krusta loceklis un viss mūsu ceļojums līdz Jekaterinburgai (tagad Sverdlovskai) norisinājās bez kādiem starpgadījumiem, jo mūsu attieksmes ar pavadoņiem strēlniekiem bija draudzīgas. Bet, kā vēlāk uzzinājām, ne tā tas bijis mums sekojošā ešelonā. Pie Poļevoje stacijas bija noslepkavoti Raunas mācītājs Jende, adv. Teikmanis, arend. Balodis, arī pie Strenču stacijas daži latvieši bija nogalināti.

4. martā nonācām Jekaterinburgas cietumā, kur mūs noturēja līdz 12. martam. Mūsu kamera bija pārpildīta. Gultu nepietika, tāpēc citi gulēja uz grīdas. Starp apcietinātiem bija arī Mežotnes firsts Līvens, kas kopā ar Sarkanā Krusta pārstāvi cietumā mums piegādāja siltas pusdienas.

Kā par brīnumu 12. martā mūs no cietuma atbrīvoja un mēs varējām brīvi staigāt pa pilsētu. Tad mūs atkal negaidot ievietoja pasažieru vagonos, lai vestu atpakaļ uz mājām. Tā netraucēti nobraucām līdz Vjatkai. Bet tad mūsu vilcienu apturēja, un tas sāka braukt atpakaļ Jekaterinburgas virzienā!

Aizmugures domas bija tās, laimēs še nevarētu ilgāk uzkavēties, kas zina, varbūt mūs panāks vācu karaspēks un atbrīvos. Beidzot vakarā mums tika pasniegta zupa. Sēdējām lielā barakā pie netīriem, neklātiem galdiem. Tomēr visi dūšīgi ēda. Kad ēšana gāja uz beigām, man kā ēdināšanas komisijas loceklim tuvojās Valmiermuižas muižkungs Meiers un uzaicināja izsacīt pateicību latvju strēlniekiem, kas bija mūsu pavadoņi un grupā stāvēja pie barakas durvīm. Pie galdiem mielojās ap 260 personu, kuŗu vidū bija gan latvieši, gan vācieši, bija profesori, advokāti mācītāji utt.

Visi bijām ļoti uztraukti, nezinājām, kas ar mums notiks. Netālu no Jekaterinburgas vilciens atkal kādā stacijā apstājās un uz blakus sliedēm nostāvēja 6 dienas. Septītajā dienā tas tomēr sāka kustēties rietumu virzienā. Mēs jutāmies laimīgi. Vilciens gāja tā līdz Jaroslavai, tad pagriezās uz dienvidiem, uz Maskavu. Tad no Maskavas tieši uz vakariem, kur pārbraucām robežu un aprīļa vidū caur Jelgavu un Rīgu laimīgi nonācām mīļā dzimtenē.

Te nu noskaidrojās, ka starp Vāciju un Pad. Savienību 3. martā Brestļitovskā parakstītais miera līgums ir tas, uz kuŗa pamata Vācija mūsu izprasījusi atpakaļ. Kaut gan vilcināšanās un mūsu atgriešanās aizkavēšana rāda, ka boļševiks jau toreiz ir bijis boļševiks, tik viņu laužu verdzināšanas metodes toreiz nebija tā izkoptas, kā tās ir tagad.

Tā pateicoties, Brestļitovskas līgumam, laimīgi beidzās pirmā deportācija, no kuŗas dalībniekiem reti kāds vēl ir pie dzīvības. T. U.

APKĀRT ZEMES LODEI

Jaunā un šarmantā filmu zvaigzne Elizabete Tailore, kas divas reizes savā 19 gadus garajā mūžā izmēģinājusi laimi laulības dzīvē, pirms neilga laika devās lidmašīnā uz Angliju, lai tur salaulātos ar populāro aktieri Michaelu Vildingu, kas ir divdesmit gadus vecāks par Elizabeti. Dodoties trešo reizi pie altāra, Elizabete apgalvo atradusi savu īsto „lielo mīlu" un ilgojoties vairs tikai mierīgu, bērniem svētītu ģimenes dzīvi.

*

No Tibetas izlauzušās ziņas, ka sarkanie padzinuši no 4000 m augstos kalnājos ierīkota klostera piecus bernhardīniešu mūkus, starp tiem trīs francūžus un divus itāļus, kas darbojušies apkārtnē kā slimo kopēji un misionāri. Četri no tiem sarkano uzraudzībā mitinoties vēl kādā Tibetas pilsētā, bet piektajam izdevies izbēgt, vēstot par savu baigo pieredzi brīvajai pasaulei.

*

Dāņu rikšdāga prezidijs bijis spiests pieņemt trešo naktssargu, jo divi iepriekšējie zinojuši, ka viņu sardzes laikā notiek visneizskaidrojamākās lietas. Viens naktssargs savas apgaitas stundās pēkšņi dzirdējis kādā telpā klepošanu, bet, kad tur iesteidzies, atradis telpu tukšu. Kad viņš pēc tam devies uz pirmo stāvu, tur iedegušās visas ugunis. Naktssargs skrējis pie ieslēdzējiem, bet tai brīdī visā telpā atskanējuši trauksmes signāli. Līdzīgi piedzīvojumi nakts laikā gadījušies arī otram naktssargam, un tā pienemts trešais, kas šos dīvainos spokus varbūt spētu izdzīt no dāņu valdības ēkas.

*

Vairāk kā pusgadu angļu policija ar vislielāko dedzību meklēja kādu naudas viltotāju meistaru, kurš bija jau paguvis izlaist „tirgū" savus ražojumus vairāku tūkstošu mārciņu vērtībā. Pēdīgi policijas pūles vainagojušās sekmēm, jo Glasgovā aizturēta kāda persona, kuras dzīvoklī atrasts gandrīz viss, kas nepieciešams viltotas naudas izgatavošanai: iespiedprese, naudas zīmogi, dažādas ķimikālijas u. t. t. Kādā istabas stūrī gulējušas arī vairāki naudas zīmju saiņi, kas gaidījuši tikai apgriešanu, lai varētu tikt laisti apgrozībā.

Dzīvokļa atstāts pilnīgi negrozītā stāvoklī, līdz kamēr to apskatīs visi Skotlandes policijas priekšnieki, kas ieaicināti apbrīnot šo labi izveidoto naudas kaltuvi.

*

Indijas zinātniekiem izdevies konstruēt pirmo vārāmo aparātu pasaulē, kura vienīgais siltuma avots ir saules stari. Paredz, ka aparātu varēs ražot jau masu produkciīā tuvāko mēnešu laikā.

Vāramais aparāts novietots ministru prezidenta Nēru vasarnīcā, un jau dažas stundas pēc tā iemontēšanas valdības galva varēja baudīt pirmo saulesstaros vārīto azaidu.

Aparāts ir apm. ar tādu pašu jaudu kā 300 vatu elektrisks vāramais katliņš, tam ir apm. 130 cm diametrā alumīnija virsma, viegli izliekta kā lēca. Staru sakopotājs atrodas virs vāramā aparāta un koncentrē siltumu zem aparāta apakšējās daļas, kas ir no stikla.

*

Maija izstādei Parīzē meksikāņu valdība bija pasūtinājusi kādu Rivēra darbu, kuru pēdējais bija nosaucis par „kara murgiem un brīvības sapniem".

Meksikas mākslas institūta vadītājs paskaidroiis, ka glezna iznemta no Meksikas mākslas mūzeja, jo tā aizkarot vairākas Meksikai draudzīgas tautas.

Glezna rāda iekārīgu Džonu Bullu — Anglijas reprezentantu, līka pelēku onkuli Samu — ASV reprezentantu, un valīgu Mariannu — Francijas reprezentanti, kuriem laipns un tēviškīgs Stalins piedāvā miera Stalina izstieptajā rokā sēž balodis, un pie viņa sāniem stāv ķīniešu komūnistu partijas vadonis Mao Tse—tungs ar svētu smaidu pret debesīm.

Zem šiem tēliem redzamas kara šausmas — sodu patrula amerikāņu formās nošauj savus upurus, un kara vīrs ar ķīnieša seju asinojošs pakārts pie krusta.

*

Pazīstamā filmu zvaigzne Anna Sterlinga ziņojusi policijai, ka viņa tik ļoti sabijusies no kādas anonimas telefona sarunas, ka aizbēgusi pie savas draudzenes. Pēdējās dzīvokļa priekšteplā filmu zvaigznei uzbrukuši 4 vīrieši, kas to nonesuši garāžā, kur to spārdījuši kājām un situši. Pēc tam Sterlinga ar auto aizvesta uz kādu luksuriozu dzīvokli, kur dauzīšana un mocīšana atkārtojusies vēl briesmīgākā vaidā. Dzīvokli viņa bijusi apm. 90 minūtes, beigās zaudējusi samaņu un aizvesta uz slimnīcu, kur konstatēti zilumi un kontūzijas.

Vai mūsu biedrību dzīvē viss kārtībā?

Vēlreiz vārds Ūdens zaru autoram

Domājot par mūsu pārāk ierobežo tautas kopību un ilgojoties redzēt tanī uzlabošanos, „Latvijas Amerikā" 6. februāŗa n-rā tika iespiests mans raksts „Ūdens zari". Rakstā ietvertās domas illustrēšanai minēju dažus no personīgās pieredzes ņemtus piemērus, kuŗus katru varu vēl šodien dzīvē parādīt, tā sakot, melns uz balta. Taču, lai raksts neiegūtu personīgas „norēķināšanās" nokrāsu, — ne ar pušplēstu vārdu netika norādīts uz kādu štatu vai biedrību un neviena persona nebija saukta vārdā. Pat autors zem raksta neparakstīja savu īsto vārdu, bet tikai pāris redaktoriem zināmu avīžnieka pseudonīmu.

Tomēr katrā latviešu b-bā tūlīt pēc minētā raksta parādīšanās sacelta spēcīga trauksme — noturētas gan neoficiālas, gan oficiālas apspriedes un paplašinātas valdes sēdes, kurās gari un bargi spriests speciāli par to, lai sameklētu rokā un sodītu pārdrošnieku, „kas zākā pa avīzēm mūsu biedrību un tās aktīvākos darbiniekus" —!

Vainagu iepriekšējam tomēr uzliek Latviešu B-bas Vašingtonas pavalstī Takomas nod. pr-ks agr. Ēriks Robiņa kungs, kas „L. A." 29. marta n-rā lūdzis iespiest rakstu „Patiesības labad". Redaktors minēto rakstu arī iespiedis. Neparasts humors šai rakstā ir aiz tā iemesla, ka cienījamais autors — septiņu nedēļu laikā pēc mana raksta iespiešanas, domājās atšifrējis, ka Ūdens zaros smagi un nepatiesi apvainota taisni viņa vadītā b-ba! Kāpēc? Vai Ūdens zaru autors arī Takomā būtu trāpījis naglai tieši uz galvas? Bet ja tā, tad jau mans raksts pavisām nav nevietā uzrakstīts! —

Patiesībā ar iepriekšējām rindām pilnīgi pietiktu, lai es, kā Ūdens zaru autors, būtu atbildējis uz agr. Ērika Robina kunga pretrakstu. Taču šis pretraksts ierosināja mani paintaresēties, kāda ir īstā patiesība ar šīm lietām Vašingtonas štātā, par kuŗām „patiesības labad" raksta oponents.

Agr. Ēriks Robina kungs saka, ka Vašingtonas štātā nedzīvojot apm. 1500 latvieši, bet saskaita tikai 882 plus 130, tātad 1012. Taču viņš piemirst pieskaitīt visus tos daudzos latviešus, kas tur dzīvoja jau pirms DP ielaišanas Amerikā. Latvju Enciklopēdijas 13. grāmatā 1246. lpp. rakstīts, ka pēc 1940. gada skaitīšanas datiem Vašingtonas štātā dzīvojuši 447 pilsoņi, kas paši sevi atzīst un uzdod par latviešiem. Bez tam Vašingtonas štāts vienmēr bijis tāds, kur latvieši pieplūduši un noplūduši. Kāpēc lai agr. Ē. Robiņa kunga uzdotajiem 1012 latviešiem nepieskaitītu arī šos 447, kas paši sevi par latviešiem joprojām tur un atzīst?

Agr. Ē. Robiņa kungs domā, ka b-bas dzīvē viss labākā kārtībā, ja biedru skaits gada laikā pieaudzis par 277%. Viņš to pat atzīmē ar izsaukšanās zīmi. Man, turpretim, šāda manierēšana ar % asociē ar tagadējo okupantu visa aplēšanu mūsu dzimtenē, kur aiz mistiskiem % slēpjas visādi fiasko. Arī tas vēl neko sevišķu neraksturo, ja no biedrības biedriem gada laikā izdevies iekasēt no katra pa vienam dolaram. Ūdens zaros bija rakstīts, ka piemēram nemtajā b-bā biedru sapulces labi ja apmeklē vienu ceturtā daļa biedru. — Pēc L.B.V. Štātā oficiālā gada pārskata redzams, ka b-bas Takomas nodaļā skaitās 92 biedri, no tiem ALA-ā 63, bet Takomas nod. gada sapulces protokols rāda, ka sapulcē piedalījušies 23. Vai tas būtu vairāk par vienu ceturto daļu?

Pēc ALA's kongresa kādā plašā mūsu laikrakstā labi varēja izmanīt spriešanu par t. s. delegātiem „divdesmitpiecniekiem". Bet, lai cik kuriozi tas arī neizklausītos, Takomas nod. pilnas biedru sapulces protokols ir pierādījums tam, ka Takomas latviešus kongresā pārstāvēiis delegāts, kas pilnā biedru sapulcē ieguvis sešas balsis!...

Vašingtonas štāta Longvjū b-bas nod. savā biedru sapulcē „vienprātīgi" uz kongresu izvēlējusi delegātu. Nodaļā 44 ALA biedri. Taču tūlīt pēc vēlēšanām no šīs b-bas nodalas ar 27 parakstiem dotas delegātu pilnvaras citai personai. Kongresā piedalījās visi trīs. — Jājautā, kurš delegāts kongresā bija ar zolīdāku pilnvarojumu — „divdesmitsestiņnieks", visu „vienprātīgi" izvēlētais, vai takomiešu sūtītais?

Takomas nod. pr-ks agr. Ē. Robiņa kungs par šīm Ūdens zaros skārtajām un arī Vašingtonas štātā spilgti redzamajām aģērnībām savā pretrakstā visgudri nemaz nepiemin. —

Cik Takomā novērots, agr. Ē. Robiņa kungs ar savu pārsteidzīgo pretrakstu īstu lāča pakalpojumu izdarījis korporāciju kopai Takomā, jo viņš Ūdens zaros izlasījis ne tikai to, kas tur patiesi rakstīts, bet arī to, kas nemaz nav pieminēts: proti, viņš savā pretrakstā konstatē, ka zem ūdens zariem domāti dāļa Takomas tautiešu ar akadēmisku izglītību. Nē, ūdens zari parādās arī ābelēs bez dižciltīgām potēm!

Beigās es tomēr izsaku ticību, ka mūsu apsaluso un sagandēto tautas ābeli tomēr izdosies saglabāt. Viens līdzeklis uz to ir taisna cela iešana, taisnas runas runāšana, taisna darba darīšana.

P. Vārpa

ARI JUMS —

Amerikas Savienotajās Valstīs

MŪSU ĪESPĒJAS PAKALPOT I R ĻOTI PLAŠAS. JŪSU UZDEVUMĀ MĒS VARAM IESPIEST

LAIKRAKSTU un piesūtīt lasītājiem tieši no Toronto saskaņā ar uzdotām adresēm;
MĒNEŠRAKSTU vietējās draudzes, organizācijas vai biedrības sadarbības veicināšanai;
GRĀMATAS UN ŽURNĀLUS.

Visātrākā laikā, kvalitātīvā izpildījumā mēs izgatavojam pārējos iespieddarbus:
VIZĪTKARTES, PROGRAMMAS, IEEJAS BIĻETES, VĒSTUĻU BLANKAS AR APLOKSNĒM, IELŪGUMUS SVINĪBU GADĪJUMIEM, DZIESMU LAPIŅAS utt.

PIESŪTĀM, JA VĒLATIES, AR GAISA PASTU

MŪSU PRIEKŠROCĪBAS — mēs atrodamies Kanadā, zemē, kas stāv pirmajā vietā pasaulē papīra produkcijā un mūsu darba algas ir zemākas par algām ASV

MŪSU zemās cenas, dažādo izpildāmo darbu iespējas un bagātīgā papīra izvēle Jūs pārliecinās izšķirties nodot savu pasūtinājumu LATVIEŠU UZŅĒMUMAM

DAINA PRESS Limited,
384 KING St., W., TORONTO, ONT. CANADA
TEL. EM 4-7957

TITANIKA BOJĀ EJAS ATCERE

Šinīs dienās pagāja 40 gadi, kopš tikai ar 16 glābšanas laivām, iztraģiski bojā aizgāja okeana pa-glābdams 711 nelaimīgos. Kuģis ar sažieru tvaikonis Titaniks.

pārējiem pasažieriem un komandu

1912. gadā lielais okeana tvaiko-bija jau nogrimis 2 ar pus stundas nis Titaniks (45.000 reg. to) atra-pēc sadursmes. Pēc izglābto nodās ceļā no Southamptonas uz Nu-stāstiem, uz lēni grimstošā kuģa jorku. Titaniks bija tā laika lie-klāja orķestris spēlējis, bet komalākais, jaunākais, modernākais unda un pasažieri dziedājuši, „Tuvāk arī drošākais kuģis. Ar Titaniku pie Tevis, Dievs."

toreiz pāri okeanam devās 2224 Ņufaundlendas salas dienvidau-personas.

strumu krastā atrodošās klintis,

Pretim Ņufaudlendas karstiem Cape Race, labi pazīstamas jūrnie-kur salas dienvidaustrumu stūrīkiem. Zvejnieki šo vietu sauc par dziļi jūrā iespiežas stāva kaila „kuģu kapsētu." Tas ir nosaukums, klints — Cape Race, Titaniks uz-ar kuŗu diezin vai kāda vieta varēs drāzās virsū, milzīgam ledus kal-lepoties. Pavasaŗos milzīgi ledus nam. Kuģa noraidītos briesmu sig-kalni, ko nes Labradoras strau-nālus bija dzirdējuši 7 kuģi, betme, slīd garām Ņufaudlendas autikai viens, kas atradās 48 jūdzes strumu krastam uz dienvidiem, saatstatu varēja sniegt palīdzību, gan sniedzot kuģu ceļus. Kuģošana šai gada laikā agrāk bijusi bīstama, jo rudeņos un pavasaros šeit bieži plosas vētras. Pēdējos gados, pēc vietējo nostāstiem, klimats esot kļuvis maigāks, un reti varot vairs redzēt ledus kalnus lielākos vairumos. Un ja arī kādi parādas kuģu ceļu tuvumā, tad tos lidmašīnas saspridzina, lai novērstu sadursmes. Bez tam, uz bīstamā raga — Cape Race, 3 valdības ierīkojušas brīdiņājumu stacijas. Ņufaudlendas valdība spēcīgu bāku, Kanadas federālās valdības virziena norādīšanas staciju un ASV iekārtojusi patruļu dienestu.

Titanika traģēdijas ietekmē, 1913. gadā Londonā notika tā sauktā Titanika konference, kuŗa izstrādāja pirmo uzmetumu starptautiskam nolīgumam par cilvēku dzīvību aizsardzību uz jūŗas.

Drausmīgā notikuma atcerei St. Johnsas prese un radiofons šim gadījumam veltīja speciālus raidījumus.

S.

TĀS BRANGĀS BALLES

Čoburu dēlu un citu rīkotas balles apjūsmojis Malēniešu Lauskis

Spējīgi cilvēki bija kādreiz Putraimu pagastā vecā Čobura Simkas dēli! Īpaši vasarās un siltā laikā. Viņi tad lēja pundamenti latviskajai kultūrai un garam; tur mēs vēl tagad varam izdanināt savas ciešanu nomāktās dvēseles. Cik zīmuļu tur nesalūza, papīra un sviedru neiztērējās, lai katrās mājās, kur vien daudzmaz glītākas meitas dzīvoja, nosūtītu ar piena vedējiem vēstījumu: **„Laipni Jūs lūgtum ierasties sestdien jaunajā Čoburu Sīmaņa šķūnī uz gara izdaiļošanas balli; dēļu grīda, ēvelēti benķi un spēlēs brālu bubuču orķestelzis. Ar cieņu Alfred Čobur."**

Grūti puikiņām bija! Vecāki nekultūrāli cilvēki — materiāli un garīgi aprobežoti. Pēc balles ne svētdienas rītā neļāva izgulēties. Pati vecene, uzkāpusi uz klētsaugšas, nelabā balsī vaimanāja: „Jēziņ—Kristiņ, nu jau atkal skroderim un pelšerim darbs! Kas tā bija par biezu vadmalu, veļta un presēta, bet skat' — Pridiņam prakšīs pār muguru pāršķēlies kā kartons un Jorjucam viena bikšu stara uz zedeniem karājas! ..."

Bet pats Sīmanis ārdījās pagalmā kā Mozus no Sināja nokāpis: „Elles kultivātori, nu ir atkal ar ilksīm kultūrējuši, šķūnim pussienai dēļi atrauti, vētījamais apgāzts, mīstiklas pārplēstas, pederrati pievemti... A, kas tas tur par velnu pirts lodziņā iesprūdis!? Nudien, pēc dibena tā kā Pūšļu Pietera jaunākais — ka tik maita nav dvēseli izelpējis, tā būs ar policiju balle..."

Jā, uzņēmīgi cilvēki bija Čobura dēli — Putraimu pagastā! Vini, tā teikt, gara izdaiļošanas ballu atmodas laikmeta darbinieki. Tolaik jau viss atradās tikai grūtajā tapšanas stadijā. Veči nedeva naudu ne ar ko breolīnu matiem nopirkt, bet par avīzē slduināšanu ir ko domāt nebija. Taču tā bija, tā teikt, pundamente, no kuŗas mēs šodien — stāvu debesīs, līdz devītajam vainagam —!

... Un kad vecā Čobura dēli izsludinās Detroitā 14. jūnija piemiņas balli ar deju orķestri un atspirdzinājumiem, tad arī es ieradīšos ar ilksi un ermoņikām.

Padomju rūpniecība koncentrēta Urālos

Otrā pasaules kara laikā krievi pārvietoja daudzus rūpniecības uzņēmumus no apdraudētajiem rietumapgabaliem uz Uraliem, kā arī dibināja tur jaunus uzņēmumus. Šī rūpniecības ekspansija Uralos turpinās arī vēl tagad. Salīdzinot ar 1940. gadu rūpniecības produkcija Uralos ir trīskāršojusies, tā ka šīs rūpniecības rajons tagad ir izveidojies par padomju kara rūpniecības smaguma centru.

No pēdējā laikā publicētiem datiem redzams, ka Uralu rūpniecības apgabals dod Padomju Savienībai 40 proc. dzelzs un tērauda, 20 proc., naftas. 15 — ogļu un lielu daudzumu dažādu citu izejvielu.

Naftas produkcija Uralos stipri pieaugusi pēdējos gados un pag. gadā sasniedza 5 milj. tonnu. Tāpat tur stipri pieaugusi ogļu produkcija, kas pagājušā gadā devusi 36 milj. tonnu. Šīs ogles pa lielākai daļai gan ir zemas kvalitātes un nav derīgas koksēšanai. Padomju ekonomistiem rūpes sagādā arī tas, ka augstvērtīgie dzelzs rūdas krājumi ap Magņitogorsku izsīkst. Iegūtā rūda ir mazvērtīgāka, ar zemāku dzelzs saturu.

Neskatoties uz to Uralu rūpniecības rajons ir pārspējis Ukrainas rūpniecības rajonu, jo Uralos sastopamās dabas bagātības ir plašākas. Naftas produkcijas ziņā Uralu apgabals ieņem otro vietu aiz Baku apgabala.

SEJAS KOPŠANA

Elzas Pērkones speciālraksts Latvijai Amerikā

TAUKAINĀ ĀDA (1)

Cilvēka ādā atrodošos tauku dziedzeru galvenais uzdevums ir uztvert ādu elastīgu un svaigu. Ja kādu iemeslu dēļ šie dziedzeri darbojas pastiprināti, ādai nav pietiekami spēka tos izvadīt ārā, tie sakrājas pie izejkanāliņiem, sacietē, saskarē ar gaisu oksidējas, un uz sejas rodas tā sauktās melnās punktis vai komedoni. Iekļūstot mikroorganismiem, tie iekaist, un rezultātā redzamas tik nepatīkamās pinnes un izsitumi.

Parasti pinnainas sejas ir jauniem cilvēkiem — pubertātes laikā, bet ar gadiem, vielu maiņai nostabilizējoties, tie izzūd, bet arī pieaugušie cilvēki daudzkārt šūdzas par netīru, taukainu un spīdošu sejas ādu. Protams, lielas poras var būt arī mantojums, bet parasti vainojuma nepareiza dīēta un kūtra zarnu darbība.

Āda ir cilvēku organisma pārvalks un arī spogulis, kas stāv ciešā atkarā no visiem pārējiem organiem. Ja kur rodas traucējumi, arī āda grib piepalīdzēt organismam atbrīvoties no nevajadzīgām vielām, izvadīt tās ārā, un rezultātā redzami izsitumi un netīrumi.

Tādā gadījumā vispirms jau jāmēģina savest kārtībā gremošanas organus, jāuzlabo māgas darbība. No rītiem kādas minūtes ieteicams vingrot, ja iespējams, vismaz 1 st. dienā. jāziedo pastaigai, visizdevīgāki ejot kājām uz darbu, vai arī mājās no tā. Labi palīdz arī glāze auksta ūdens no rītiem, vai arī glāze karsta ūdens ar pus tējkaroti sāls. Ja tas viss tomēr vēl nepalīdz — griezties pie ārsta.

Ļoti svarīgi ir ievērot pareizu diētu — nelietojot daudz taukvielu, gaļas, sieru. Ieteicams ēst rupju maizi, daudz augļu, svaigas saknes, zivis, bet dzeršanai rūgušpienu.

Taukaino ādu ieteicams vakaros kārtīgi nomazgāt karstā ūdenī, liejot ziepju vietā mandeļu klijas — 1 tējkaroti saujā apslapinot ar ūdeni un iemasējot sejā. Var laut arī drusku iežūt ādā. Mandeļu klijas maigi baļina, kā arī savelk poras. Kārtīgi noskalot un lietot pārmaiņus auksto ūdeni.

No rīta seju miega aizdzīšanai mazgāt aukstā ūdenī.

Ļoti ieteicama taukai ādai ir kārtīga masāža, lietojot kamparu saturošu krēmu, ejļas un sejas ūdeņus. Visas kustības izdarāmas liegi, virzienā uz augšu, tādā kārtā stiprinot arī audus.

Melnās punktis un pinnes nav ieteicams izspiest ar pirkstiem, tas ādu vēl vairāk iekairina un rada jaunus sastrutojumus ar visai nepatīkamām rētām un sarkanām zīmēm. Ja citādi nekā navar darīt, tad jāņem sterilu marli vai vati, bet katru izspiesto vietu kārtīgi jādezinficē ar 70 proc. spirtu. Ļoti ieteicams pārmaiņus karstās un aukstas vannas un kompreses — vismaz 2 reizes nedēļā, kamēr jūt uzlabojumu.

No rītiem pēc mazgāšanās ar aukstu ūdeni seja vēl jānotīra ar sejas ūdeni, kas satur kamparu, jālieto maigs un viegls dienas krēms, pie kam taukai ādai speciāli būtu lietojami sēru saturētāji pūderi.

ES VĒLOS KĻŪT SKAISTA...

Jautājumi un atbildes

SKAISTUMA KOPŠANA

I. Jautājums

Pavasara pirmajās dienās man uz sejas parādās vasaras raibumi. Ziemā tie nav redzami. Vai ir kāds līdzeklis pret tiem?

Atbilde: A. B. W-ā.

Ādā atrodās pigments, kas, saules stariem iedarbojoties, vai nu rada vienmērīgu aizsargu ādai — iedegumu, vai — pie blondiem un sarkanmatainiem individiem — parādās nevienmērīgi — vasaras raibumos. Līdz ar sauli arī vasaras raibumi ziemā nozūd, bet no jauna parādās atkal nākošā pavasarī. To vieglai balināšanai var lietot gurķu vai citronu sulu, palīdz arī paniņas. Stiprākai iedarbībai lietojami speciāli krēmi.

II. Jautājums:

Kā varu iegūt labu un vienmērīgu iedegumu? Cik ilgi ieteicams sauloties?

Atbilde. Kl. — Nā.

Sauloties ieteicams pamazām un loti uzmanīgi, iesākot ar 5 minūtēm un pamazām šo laiku palielzinot. Ziemā novārgušais kermenis nepanes pārāk spilgtus saules starus un reaģē ar galvas sāpēm un reiboni. Saulojoties ieteicams pastaigāties, lai kermenis baudītu arī pavasara gaisu.

Labai un vienmērīgai iedegšanai var lietot svaigu olīvu vai sesama eļļu, ieziežot ar to seju un ķermeni.

Red. piezīme: Iesūtot vēstules redakcijai skaistuma kopšanas jautājumos, laipni lūdzam tās adresēt Elzai Pērkones kundzei, kas uzņēmusies šīs nodaļas vadību.

Taftas kleitiņa pēc pusdienai ar gludu blūzīti, šauru vidukli un kupļiem svārkiem

VISTAS SACEPUMS

Ļoti iecienīts vistas sacepums kanadiešu mājās. Tā gatavošanas veids pāriet no auguma uz augumu, un tajā nekas nemainās.

Nem 4—5 mārc. smagu vistu, 1 lauru lapu, 2 tējk. sāls, piparus un seleriju sāli pēc garšas, 1 1/2 tējk. vienveidīgu glutimatu garšai, vārošu ūdeni, 1 mārc. mazos baltos sīpoliņus, 1 buntīti burkānus sagrieztus, 6 ēdamkarotes miltu, 6 ēdamkarotes sagatavotu mārrutku un biskvīta miklu.

Iztīrītu, nomazgātu un sagrieztu gabalos putnu novieto dziļā katlā, pievieno lauru lapu, sāli, piparus, seleriju sāli un 1 tējk. tīru vienveidīgo glutimātu. Pietiekami pievieno vārītu ūdeni. Slēgtā traukā sutina apm. 2 stundas līdz vista ir mīksta. Pa to laiku atsevišķi novāra sīpolus un burkānus, pievienojot 1/4 tējk. tīro vienveidīgo glutimātu kā sīpoliem, tā burkāniem.

Kad vista un saknes ir gatavas, nosusina un ievieto lielākā cepamā traukā. Vistas novārījumu izkāš un nem 3 mērinus (cup). Pievieno 1 mērinu (cup) saknu novārījumu un ja vajadzīgs vēl pievieno ūdeni. Pievieno miltus, kas izjaukti ūdenī. Vāra uz lēnas uguns, kamēr paliek biezs. Tad pievieno pārpalikušo vienveidīgo glutomātu un mārrutkus. Pārlej vistai un saknēm. Izrullē biskvītu mīkļu 1/2 collas biezumā un izveido vairākas cāļu formas, kuras glīti sakārto cepamā traukā. Nomazgā rozīnes un novieto cālim acu vietā. Cep karstā krāsnī 25—30 min. (F. 400 gr.), kamēr biskvīts gaiši brūns. Šis vistu sacepums (paija) domāts 6—8 personām.

Latviešiem loti pazīstams ir vistas sautējums ar rīsiem, kur vistas gaļas kā arī mērces garša ir izbaudāma atsevišķi.

Vistu sautējumam var nemt jaunas vai arī vecākas vistas. Jaunu vistu sadala 4 gabalos, bet vecāku 8.

Vistu iepriekš notīra ,nomazgā un apkaisa ar sāli un atstāj vienu stundu. Pa tam aplej vistu kidinas ar 1 1/2 ltr. ūdens un vāra buljonu, kam pievieno sāli un buljona saknes. Nosusinātos vistas gabaliņus ieliek dziļākā traukā un sautē sviestā pusstundu, tad pielej buljonu tā, lai vista ir apņemta, un vāra lēnām, kamēr vista ir mīksta. Tad izņem vistas gabaliņus un gatavo mērci šādi:

1 karoti sviesta izkausē ar 1 karoti miltu, pieliek vienu karoti skāba krējuma vai saldā krējuma un buljonu, kurā vista sutinājās. Pievieno 1/4 tējk. muskātrieksta un viena citrone sulu un smalki sagrieztas petersīļu lapas. Visu labi savāra un, ja vēlas, var pievienot 1—2 olas dzeltenumus, tad pārlej galai. Blodai apkārt var likt cieti novārītus rīsus.

-m-

TORONTO KINOTEĀTROS

Valsts nodevība

Angļu filma, kurā risināta problēma par valsts nodevību. Interesanta tanī ziņā, kā angļi to izprot. Viņu uztverē valsts nodevība neko lielu neatšķiras no parasta kriminālnoziegumа. Tāpat tur ir pāris detektīvu un kāds ducis sazvērnieku, kuŗus, protams, beigās visus sakļer. Lai gan, kā parasti, tas nemaz nenākas tik viegli. Ķeršanā piedalās slavenais Skotlendjards, policija un armija. Tiek braukāts ar kaucošiem policijas automobiļiem, izšauts daudz un dažāda kalibra patronu, un beidzot kāds pāris no tā duča pagalam gan, un vēl daži ieskrāmbāti. Detektīvi, kā tam arī jābūt, visi sveiki un veseli. Vienkārši un skaidri. Tikai — visa tā izdarība notiek pēc pārāk labiem paraugiem, pārāk vienkārši un primitīvi. Bez tam, angļu izpratnē sazvērniekam arī jāizskatās pēc sazvērnieka. Viņu vadoņi ir nevainojami džentlmeņi. Rīkotāji un spiegi padrūmi, noslēpumaini vīri melnās raga brillēs. Spridzinātāji un šāvēji ir tumši cilvēki, ar tumšu pagātni un tumšiem bārdas rugājiem, — Cik vienkārši!

Mums, kas tās lietas pazīstam labāk, liksies pārāk vienkārši, ka ar tik cēliem un džentlmeniskiem paņēmieniem varētu tikt galā ar valsts nodevējiem. Angļi neiedomājas, ka aiz sazvērnieku duča stāv vesels kontinents, ar daudzkārt varenāku un izsmalcinātāku, daudz rafinētāku aparātu par viņu Skotlendjardu. Augstākais, ko angļis var pielaist stāvam aiz sazvērnieku muguras, ir kāds neatbildīgs viņu pašu parlamenta loceklis.

Mēs zinām, ka tik vienkārši nav. Angļi vēl nezina. Bet ir labi, ka par to tie sākuši domāt. Un ka sākuši, to pierāda šī filma.

Filma ir viena no pirmajām par līdzīgu tematu, un labi, ka tā ir angļu. Amerikāņu uzvedumā, tā, liekas, būtu nebaudāma. Detektīvs tad katrā ziņā būtu pārvaronīgs skaistulis, sazvērnieku meitene arī, un viņi noteikti samīlētos. Gūstot nozīedznieku, neiztiktu arī bez tradicionālās dūru cīņas — tad, kad visas patronas izšautas; tā būtu jāizcīna kādā mēbeļu veikalā aiz tā gluži vienkāršā iemesla, ka tur kaujoties būtu daudz ko lauzt un gāzt.

Angļi lietai ir piegājuši daudz smalkjūtīgāk. Nav pārspīlējumu.

Režija visumā laba, lai gan ir dažas nepārdomātas vietas. Kaut vai tas, kur kāda varoņa rīcībā ir moderns īsviļņu raidītājs, un viņš grib nodot steidzamu ziņojumu policijai. Raidītājam skaidri saskatāmi vairāki viļņu diapazoni, un varonis pēc profesijas ir radiotechniķis. Taču viņš nedomā tādu nieka lietu, kā pagriezt kloķi uz vajadzīgā viļņa garuma, bet raida uz labu laimi gaisā. Gadījuma pēc to uztver kāds kuģis un, savukārt, stājoties sakaros ar policiju, ziņojumu atstāsta. — Radio techniķis tā nerīkotos. Bet ir arī daudz labu, asprātīgu momentu. Sevišķi patika nobeigums: pēc briesmu pilnas nakts, rīta ziņās BBC aprobežojas ar īsti angliski, lakoniski, īsu un neko neizteicošu ziņojumu.

Maz pazīstami, bet labi aktieri. Filma nav tendencioza ,nav nepatīkamās propagandas piegaršas, ja nepieskaita vērību, ka tā izdomā ir diezgan naīva, var skatīties ar interesi. —

AMERIKĀNIS PARĪZĒ

Amerikānis Parīzē ir trakākais, kas līdz šim redzēts. Pilnīgi neiespējami saprast, kā šī filma varēja dabūt augstāko atzinības balvu — Oskaru. Ir zināms, ka Oskars domāts gada labākai filmai un vērtēšanu laikā bijusi runa tikai par divām — Place in the Sun un A Streetcar Named Desire, bet godalgu piešķīra Amerikānim.

Ja būtu vēl kāds Oskars, kas domāts skaļākai, pārsteidzošākai vai trakākai filmai, lieta būtu vislabākā kārtībā.

Par saturu filmā nav ko runāt — satura nav. Neiespējami par tādu pieņemt kādu salkani sentimentālu temu un to, kā kāds amerikānis Parīzē izkāstās. Pārāk bieži, ne no šā, ne no tā, viņam uznāk neatvairāma vajadzība uzdancot. Tiek daneots un stepots visur — uz ielas, kafejnīcā, upmalā, uz klavierēm, bez jēgas, bez mēra, bez sakara, traku dekorāciju un gaismas efektu mistrojumā. Un atkārtošanās, atkārtošanās līdz nogurumam.

Dancošanu pavada, kaucoša, graboša, nervus bendējoša, stiepta un vilkta, un apbrīnojamos veidos iztirināta mūzika, kuŗu sarakstījis Džordžs Geršvins.

Aktieri? — Aktieru nav. Ir tikai uzposti cilvēki, no kuŗiem kāds reizēm sataisa kokainu seju un apmiglātām acīm stīvi raugās tālumā.

Dažus atzinīgus vārdus varētu teikt par krāsām, ja neņem vērā mazus pārspīlējumus. Tāpat vietām atsevišķos momentos ir labas ainu kompozicijas.

Cilvēkam, kas ir jūsmojis par Ingridu Bergmani un Laurensu Olivjē, un kam nervi nav no telefona stieplēm — šo filmu skatīties būs lielas ciešanas.

Tie, kas jūtas ultramoderni, kam patīk Pikaso, kas jūsmo par Džonija Reja dziesmām —, būs sajūsmināti. —

Eras

FRANČU OMLETE AR ŠAMPINJONIEM

Omleti izgatavo ar dārzāju pildījumu.

Pildījumam ņem 1 mārc. svaigus šampinjonus, nomazgā un sagriež šķēlītēs. Viegli izsautē sviestā pievienojot pēc garšas piparus un sāli. Karstu pilda omletē.

Šādu pildījumu var arī pievienot omletei, to cepot, dodot uz galda pārlej ar brūninātu sviestu un pārkaisa ar sasmalcinātām pētersīlēm.

Ja omleti gatavo kā priekšēdienu, tad 6 personām ņem 6 olas, bet vakariņās no 9-12 olām 6 personām.

-m-

STRAUSU CILTIJ DRAUD BRIESMAS

Modes untumi, kas priekš dažiem gadiem padarīja daudzus Dienvidāfrikas strausu audzētājus par miljonāriem, bet pēc tam lāva tiem nobankrotēt, atkal cēluši godā strausu spalvas. Dāmu cepures ar strausu spalvām, kas nāca modē 1914. gadā, bet kopš 1920. gada nozuda no skatuves, ir atkal pēdējais modes kliedziens 1952. g. Kas attiecas uz pašiem strausiem, tad tie šai lietā ir gluži vienaldzīgi — tiklīdz tiem uzmauc uz acīm melnu drānu, tie gluži rāmi un bez iebildumiem ļaujas noplucināties. Spalvu raža no katra putna ir apmēram viens kilograms, un strausu audzētāji par to saņem apmēram 15 dolarus, bet Parīzes greznākajos modes preču namos vienas vienīgas spalvas cena bieži sniedzas līdz 15 dolariem. Strausu plūc pēc katriem 8 vai 9 mēnešiem, līdz tie sasniedz 12 gadu vecumu, kad tos „izņem no apgrozības.“ Baumām, it kā strausi, pamanījuši briesmas, iebāztu galvu smiltīs, nav tomēr pamata. Brīvā dabā šo lielo putnu spalvas krāsa ir melna vai pelēka. Saprotams, šīs pamatkrāsas nekavē noplūktās spalvas iemirdzināt visās varavīksnas krāsās, bet šā gada modes krāsa paredzēta balta.

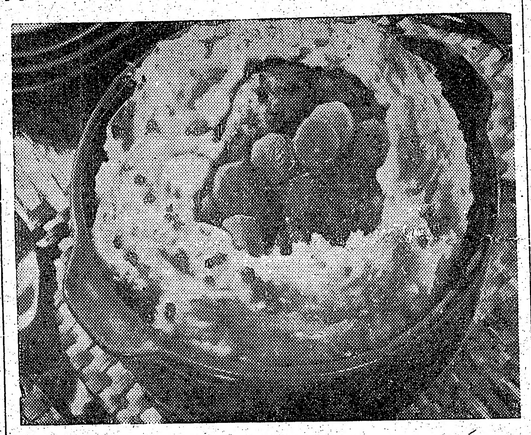

SPORTS

ONTARO APG. LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES

viriešu volejbolā notiks 3. maijā no plkst. 10—18, Toronto, 835 Queen St. E., Woodgreen Sommunity Centre vingrotavā (ieeja no Empire St.), Toronto Latviešu Sporta Kluba sarīkojumā.

Piedalīsies 4 labākās Ontario apgabala vienības: Hamiltonas DV sporta kopa „Sparta“, St. Katarinas latviešu sporta kopa, Toronto Latviešu YMCA's Klubs un Toronto Latviešu Sporta Klubs.

LŪDZ ATSAUKTIES

LSAK lūdz atsaukties šachistu Miervaldi Jurševski, rakstot uz adresi: 303 Shaw St., Toronto, Ont. LSAK sekretārei V. Pālenai.

MONTREĀLIETES GAIDA REVANŠU

Montreālas latviešu volejbolistes, representējot starpt. Y. Kanadas volejbola meistarībā ieguva Kvēbekas apg. 1952. g. meistarnosaukumu un līdz ar to kvalificējās tālākai sacensībai. 26. apr. savās mājās Montreālas volejbolistes Kanadas latviešu meistarībā satiksies ar pēdējā laikā loti progresējošo Hamiltonas „Spartas“ izlasi un pag. gada meistaru — Toronto Sporta Klubu, kam pirms gada montreālietes zaudēja fināla spēlē. Gada laikā M. vienība stipri pārveidojusies un reizē kluvusi arī spēcīgāka ko norāda vienības sastāvs: R. Mikelsone—Stirāja, spēlējusi Pinebergas US vienībā; Dzidra Nesaule, kas pirms gada Toronto palīdzēja kļūt par meistaru; Vilma Jansone, ko uzskata par vienības mugurkaulu, jo viņa cik kādreiz bija stabila cēlāja starta vienībā, ir tiknat labā gremdētāja tagadējā vienībā; Biruta Lasmane — agrāk spēlēja Hersbrukas vienībā; Edīte Lasmane, kas starp citu ir arī Mc Gill universitātes sastāvā, un beidzot lai pieminam pašu M. sporta vad. Janinu Pinku, kas vienībā pilda to pašu posteni, ko pirms gadiem L.E.B. Rīgā.

o

Kanadas sieviešu volejbola meistarībā Toronto izšķirīgā spēlē sacentās igauņu un Toronto Latviešu Sporta Kluba I vienība, kas iepriekšējās spēlēs bija guvušas vienādu punktu skaitu. Vienlīdzīgā un spriegā cīņā uzvaru 3 setos guva igauņu volejbolistes. Mūsu vienībā bija: V. Ādmine, J. Kāpostiņa, Lazda, Ploriņa, Zālmane, Kirša.

*

Kanadiešu viriešu volejbola meistarībā Ontario apgabalā izšķirošā spēlē senioru līgā sacentās divas igauņu vienības — Toronto Centr. Y un Kalev izlases. Šīvā cīņā 5 setos ar 3:2 uzvarēja Centr. Y vienība, kas Austrumkanadas meistarībā sacentīsies ar Kvēbekas apgabala uzvarētāju. Sacensība notiks maija sākumā Toronto.

LONDONAS DVF 3. GADU PĒC KĀRTAS MEISTARA GODĀ

1. un 2. Lieldienās Bradfordā pulcējās laudis no tuvuma un tāluma, jo šeit risinājās Anglijas latviešu basketbola meistarsacīkstes un Dzintarjūras kausa izcīņa. Turnīrā piedalījās 10 vienības, reprezentējot visus mūsu spēcīgākos basketbola virknējumus Anglijā. Dalībnieku skaits sniedzās pāri simtam, bet skatītājos abās dienās redzējām krietni pāri simtam, kas dzīvoja līdzi savējo vienībām divu dienu 16 spēlēs. Itin bieži uzvarētājs izšķīrās tikai spēļu beidzamajos mirkļos, kad skatītāji jo jūsmīgi atbalstīja savus favoritus, mudinājumu saucieni bija skaļāki par tiesnešu svilpēm, kam sekoja draudzīga, kā uzvarētāju, tā zaudētāju, apsveikšana. Jā, Lieldienās Bradfordā valdīja īsts kausa spēļu noskaņojums.

Pirmajā dienā turnīra kulminēšiju sasniedza pēdējā spēle, kuŗā pirmo reizi šinī turnīrā satikās abi Londonas klubi — DVF un LLSK. Šī spēle bija tik līdzīga, ka par katru grozu notika sīva cīņa. Abas vienības šai spēlē nodemonstrēja strauju, kombinācijām un precīziem metieniem bagātu spēli, atjautīgām mānu kustībām cenšoties pārsteigt savus pretiniekus. Šī sacensība atgādināja divu labu amerikāņu vienību spēkošanos. Normālais spēles laiks beidzās neizšķirti 30:30. Īsajā divu minūšu pārtraukumā zālē valdīja nervozs klusums, lai 5 min. pagarinājumā no jauna spētu pamudināt cīnītājus. Pagarinājumā, spēlējot nosvērtāki, Vanagi prata iegūt 3 p. un noslēgt šo svarīgo spēli ar 33:39 uzvaru. Pēc šīs intrigējošās spēles kāda vecāka māmiņa izsaucās: „prieks par mūsu dēlu cīņas sparu“. Viņai it kā atbildot, zāles pārzinis sajūsmā angļu valodā sauca: „Jūsu vīri skaisti cīnās, kas par spēli!“

Arī otrā dienā katra spēle bija interesanta, un kad pusdienas laikā fināla spēlei laukumā ieradās finālisti DVF un LLSK, zālē vairs nebija neviena brīva vieta. Cīņā par 3. vietu satikās Nottingham DVF ar LLSK, pēdējais gūstot 23:17 uzvaru. Pēc 20 minūšu atpūtas sākās lielā beigu cīņa starp Londonas DVF un Londonas Latviešu Sporta Klubu, tiesnešu Zauera un Skujiņa vadībā. Straujās un kombinācijām bagātās cīņas 1. puslaiks ar 23:20 beidzās Vanagu labā. Otrā puslaikā ar Rušenieka un Graudiņa metieniem LLSK uz laiku gūst 26:22 vadību, ko DVB vienība drīzi vien izlīdzināja, gūstot vērtīgu 40:36 uzvaru.

DVF sastāvā spēlēja un punktus ieguva: Riekstiņš 6, Sproģis 18, Skujiņš 8. Šmits 6, Antens 2. Priedītis, Zakēvics 0, bet iepriekšējās spēlēs arī Beldaus un Zariņš.

LLSK sastāvā bija: Rušenieks 14, Ješinskis 7, Uztups 6, Jēkabsons 5, Graudiņš 4, Blukis un Strēlnieks 0.

Turnīrā 3 v. ieguva Nottinghamas DVF.

Aizvadītās meistarsacīkstes bija lielākais latviešu sporta sarīkojums, kādu līdz šim esam Anglijā pieredzējuši. Pateicība pienākas rīkotājiem sp. kopai Trimda par labo sacīkšu organizāciju. Kopējā komandu vērtējumā jāsaka — Anglijas latviešu basketbols iet progresa ceļu, par ko pateicība pienākas visiem dalībniekiem.

Skaists bija brīdis, kad apbalvošanai bija nostājušies turnīra uzvarētāji. Trīskārtējā meistara Londonas DVF vienības kapteinis saņēma vienības īpašumā Imantas kausu un jūrnieku skaisto dāvanu Dzintarjūras kausu. Riekstiņš par Dzintarjūras kausa saņēmēju kļuva otro gadu, jo pagājušo gadu viņa vadībā kausu ieguva LLSK. Katrs komandas dalībnieks saņēma zeltītu basketbola spēles medaļu.

2. v. ieguvēji LLSK saņēma sudrabotu vairogu un diplomus, bet 3. v. Nettinghamas DVF bronzētu vairogu un diplomu.

Sportistu vārdā rīkotājiem pateicās Anglijas Latviešu Sporta Pārvaldes pr-dis A. Mauriņš, pasniedzot Trimdas valdes pr-dim H. Muskatam un sac. techn. rīkotājam T. Henkam pateicības veltes.

Labākais turnīra punktu guvējs J. Sproģis (DVF) pirmo reizi saņēma DV CV dāvāto ceļojošo kausu. Viņš spēlēs ieguva 76 p. ; 2) St. Rušenieks 73p p. (6 spēlēs) — LLSK un 3) Hercbergs 46 p. (5 spēlēs) — Nottinghamas DVF.

-pš.

BRADFORDAS BASKETBOLA MEISTARSAC. DALĪBNIEKI

Priekšā trimdas sporta nozīme.

Bekera foto

PASAULES SPORTA NOTIKUMI

Zviedru smagā svara bokseris Olle Tandbergs, kas savā laikā bija arī Eiropas profesionālo meistars, uzņēmies zviedru bokseru sagatavošanu olimpiskām sacīkstēm.

o

Amer. Sams Iness šīs sezonas sākumā diska mešanā realizējis 55,60 m, tādā kārtā apdraudot amer. Gordiena pasaules rekordu, kas ir 56,97 m.

o

Austrālijas olimpiskā komiteja no šīgada olimpisko spēļu dalībniekiem prasa rakstīsku solījumu, ka tie pēc olimpiskām sacensībām vismaz 2 gadus vēl paliks amatieri. Austrālija uz Helsinkiem sūtīs 35 sporitstus un 5 pārstāvjus. Starp dalībniekiem būs 8 vieglatlēti, no tiem 2 sievietes — sprinteres Jackson un Strickland.

Austrāliešu slavenais tenisists Sedgmans, kas pag. gadā pieveicot amerikāņu labākos spēlētājus, Austrālijai paturēja Devisa kausu, apsolījis vismaz 1952. g. neklūt profesionāls. Šāds viņa lēmums izskaidrojams ar to, ka viņam sagādāts viegls un labi atalgots darbs un, ka trīs provinču laikr. cenšas pārspēt viens otru, lai Sedgmana līgavu pārsteigtu ar vērtīgākām dāvanām. Sedgmana palikšana amatieros šobrīd Austrālijai nozīmē Devisa kausa paturēšanu, tādēļ katrs cenšas viņam pakalpot.

*

Pēc otrā pasaules kara norvēģu sportistiem bija aizliegts startēt Vācijā. Tagad šis noliegums ir atcelts un norvēģu slēpētāji u. c. jau vairākkārt piedalījušies sacīkstēs Vācijā. Kāds norvēģu futbola klubs šinī pavasarī dodas turnejā uz Vāciju, kamēr Vācijas—Norvēģijas valstu sacīkste notiks 1953. gadā.

o

Starpt. vieglatlētikas savienība par pasaules rekordiem apstiprinājusi šādus sasniegumus: 10 jūdžu skr. E. Zatopeks (Čechosl.) 48:12 min. sasn. 1951. g. (vecais rekords 48:22,2 min. pieder somam Heino no 1946. g.); 15000 m skr. Zatopeks 44:54,6 min., sasniegts 1951. g. (līdz šim šai distancē pasaules rekordus nereģistrēja); 20.000 m Zatopeks 1:01:-15,9 st., (vecais rekords piederēja Heino — 1:02:40); 1 st. skrējienā — Zatopeks 20052,4 m., sasniegts 1951. g. Prāgā (agrākais rekords 1933 g3 piederēja Heino).

Trīssollēkšanā par pasaules rekordu apstiprināts brazilieša A. F. da Silva pag. gad sept. Rio de Janeiro reālizētais 16,01 m sasniegums.

o

Līdz olimpisko spēļu sākumam 19. jūl. vēl atlikuši tikai 3 mēneši, tomēr vēl pilnībā nav atrisināts sportistu un pārstāvju novietošanas jautājums Organizāciias komiteja ar sludinājumiem laikrakstos un citādi meklē telpas, piedāvājot pat telpu īpašniekiem kā speciālatlīdzību brīvu ieeju olimpiskās spēlēs.

Olimpiskā futbola turnīrā līdzdarbību pieteikušas Anglija, Dānija, Somija, Ēģipte, Francija, Grieķija, Islande, Indija, Itlija, Holande, Norvēģija. Polija, Spānija, Zviedrija un Turcija.

o

Par pasaules pašreiz stiprāko vīru droši var saukt amer. nēģeri Davis, kas svaru celšanā nav pārspēts kopš 1938. g., kad viņš tikai 16 g. v. kluva pasaules meistars pussmagā svarā. 1941. g. viņš pārgāja uz smago svaru un pašlaik ir ASV, pasaules un olimpiskais rekordists un pasaules vairākkārtējais meistars. Trīs panēmienos (grūšana, spiešana, raušana) viņš vēlas sasniegt 500 kg.

*

Skandināvijas vaļstīs, liekas, reiz pienācis gals zviedru virskundzībai tenisā. Slavenos zviedru tenisistus, iesk. Bergelinu, pēdējā laikā pārspēj dāņu tenisists Kurts Nielsens, kas Skandināvijas meistarsacīkstēs pieveica visus zviedru Devisa kausa spēlētājus Bergelinu, Dāvidsonu, Johansonu u. c., iegūstot 2. reizi Skandināvijas meistartitulu vienspēlē.

o

Vācu starpt. sporta žurnālists aicināja pasaules 16 lielākos sporta laikrakstus izraudzīt 1951. g. pasaules labākos sportistus. Kā pārliecinošs uzvarētājs izrādījies vairākkārtējais pasaules rekordists čechu skrējējs Zatopeks. Interesantu atbildi devis kāds amer. žurnāls Losandželosā, kas 1951. g. labākos amatieru sportistus izraudzījies no visiem 6 kontinentiem šādi: Eiropā — diskabols Adolfs Consolini. 1948. g. olimpisko spēļu uzvarētājs atzīmēts kā pirmais. Pārējo kontinentu Nr. 1. ir:

Afrikā — 42 g. v. Walv. kas pag. gadā trešo reizi pēc kārtas uzvarēja 87 km garajā Comrades maratonā, ar 6:14:07 st.; Āzijā — 19 g. v. japānis Tanaka, Bostonas maratona pag. gada uzvarētājs, ar 2:27:42 st.; Austrālijā — tenisists Sedgmens; D.-Amerikā — A. F. da Silva, brazilietis, kas trīssollēkšanā ar 16,01 m sasniedza jaunu pasaules rekordu; Z.-Amerikā garīdznieks Bobs Richards, amer. meistars desmitcīņā un kārtslēkšanā.

Tālivaldis Ķeniņš

LIELA MĀKSLINIECE UN DIŽENA LATVIETE

HERTAS LŪSES 40 GADU DARBA SVĒTKOS

Š. g. aprilī paiet 40 gadi, kopš Dziesmai kalpo Herta Lūse. Tas ir jo nozīmīgs darba periods, un latviešu mākslas dzīvē aptver pat veselu epochu. Gandrīz neiespējami būtu uzstādīt kādu statistiku par to, ko mākslinīce paveikusi šajā garajā laika sprīdī, cik un kur uzstājusies, cik patstāvīgus koncertus devusi, cik operu izrādēs piedalījusies, cik dažādas lomas spēlējusi, kādās zemēs dziedājusi. Šķiet, pati jubilāre to nevarēs aplēst un to varētu vienīgi apzīmēt ar vārdiem — ražīgs, intensīvs, kolosāls darbs, kas savā mākslā sasniedzis, drošī varam teikt, augstākos kalngalus. Kaut sākot ar 6 gadu vecumu biju jau kārtējs un sparīgs Nacionālās Operas apmeklētājs, tomēr man, jaunākam mūziķim, nākas grūti apcerēt visu šīs iespaidīgās māksliniecīskās karjēras ceļu, un man piedos, ja skicēšu pavisam aptuvenā veidā dažus, tā kardinālākos aspektus.

Mākslinieces vokālās darba gaitas sākums meklējams 1912. gadā, kad tā iestājas Interim teātrī pie Jāzepa Medina. Pirmam pasaules karam sākoties, bēgļu gaitas to aizved Vitebskā, kur Herta Lūse darbojas Tautas Konservatorijā ar Prof. Nikolaju Malko un vairākiem Pēterpils konservatorijas mācības spēkiem priekšgalā. Tur H. Lūse gūst arī pirmo nopietno vokālo izglītību, kuru paplašina vēlākos gados, papildinoties Itālijā. 1922. gadā māksliniece atgriežas Latvijā un tanī pašā gadā tiek uzņemta Nacionālā Operā, kur H. Lūse nepārtraukti nostrādā 22 gadus, gribētos teikt — savas dzīves visskaistāko periodu izaugdama no koristes par vienu no mūsu prominentākām operas māksliniecēm.

Mariss Vētra savās „Atmiņās par Nacionālo Operu" pamatoti raksta: „Blakus Kaktiņam, Brechmanei—Štengelei un Priedniekam cēli pacēlās šodien visu iemīlotās Hertas Lūses gan ne vairs jaunā, bet skaisti plūstošā un izšūtu pilnā balss. Ilgus gadus nodziedājusi operas korī, viņa pēkšņi kluva par mūsu labāko mūzikas tradīciju pārstāvi. Izbridusi caur banālitātēm operetes zankā, viņa parādījās kā tik cēla grāfiene „Pika dāmā", ka visā pasaulē tai grūti atrast līdzīgu."

Kā jau ar lielu pieredzi korī un operas ansamblos, H. Lūse bija preciza, nosvērta savu lomu izpildītāja. Maz būs tādu operu, kurās tā nebūtu līdzdarbojusies, ollaž atestēdama labākās puses. Kas gan reiz dzirdējis, varēs aizmirst H.Lūses tik zīmīgos Grāfienes vai „Trubadūrā" vecās Čiganietes tēlus, vai arī Amnērisu „Aidā"? Tikpat spilgta viņa bija arī epizodiskās lomās, kaut minam tikai Aukli „Jevgeņijā Oneginā" vai Martu Gunō „Faustā". H. Lūsi, kas dziedājusi ievērojamāko dirigentu—viesu — Kūpera, Vaghaltera, Šnēfogta, Blecha un citu vadībā, nav iespējams šķirt no visas mūsu Nacionālās Operas tapšanas gaitas. Tur tā līdzdarbojās līdz pat pēdējai dienai pirms mūsu tautas došanās trimdā, piedzīvodama arī no Vācijas atsūtīto virsdiriženta, virsrežisora un virsdekorātora izgāšanos „Lohengrīna" uzvedumā, kas pierādīja, cik augstu līmeni operas māksla bija sasniegusi mūsu neatkarīgajā Latvijā. Arī lielo orķestrāli—vokālo darbu atskaņošanā H. Lūses klātiene bija tikpat kā nepieciešama, vai tas būtu Verdi vai Mocarta Rekviēmos, vai arī Bēthovena IX simfonijas uzvedumos.

Un koncertos! H. Lūses uzstāšanos allaž pavadīja tie kvalifikatīvi, kuru vārds ir Takts un Gaume. Iztapšana publikas dažkārt lielajām prasībām tai bija sveša lieta. Tā allaž kultivējusi gan silto, draudzīgo kontaktu ar klausītāju, bet tajā pašā laikā to ievadījusi augstākās, garīgi pilnīgākās sfairās, dziedot ne tikai mūšu pašu autorus, bet arī lielos: Šūmani, Brāmsu, Volfu. Viņas koncerti kopā ar Mildu Brechmani—Štengeli pēdējos gados bija kluvuši par tradiciju mūsu mūzikas dzīvē. Vai gan varēs aizmirst šo abu mākslinieču patriotisko darbu pirmajā Baigā gadā 18. novembra priekšvakarā, izpārdotā Konservatorijas zālē?

Liela māksliniece, reizē arī dzili nacionāla personība — tāda ir Herta Lūse.

Viņas sirsnību, taktu un vienkāršību būs izbaudījis katrs, kam bijusi izdevība to pazīt. Nacionālā Operā, kur nereti sacēlās skaudības, jā, pat naida vētras, it seviški starp pirmajiem solistiem, H. Lūse ir bijusi viena no retajām, kurai šie rivalitātes ekcesi gājuši secen. Viņas talants un nopietnā artistiskā stāja bija arī drošākais garants tās māksliniecīskai patstāvībai. Ja pieminam, ka daudzi ir tie latviešu skanrāži, kuru darbus H. Lūse sniegusi pirmatskaņojumā (un dara to vēl šodien!), tos pārnesdama klausītāju sirdīs ar savu pārdzīvoto, izstrādāto priekšnesumu; ka 5 gados (1939-1944.) tā kā docente vadīja vienu no Latvijas Konservatorijas dziedāšanas klasēm, izaudzinādama daudz jaunu, teicamu spēku, būs, kaut pavisam konspektīvā veidā, pateikts tas, kas iezīmējis šīs mākslinieces raženo darba cēlienu.

Arī trimdā, kur tā izdzīta līdz ar pārējiem tautiešiem, tās rosība visnotal nav apsīkusi. Gan Eiropā, gan tagad Amerikā, tā dziedājusi visdažādākās vietās un apstākļos, pārvarējusi daudz ceļa, noguruma un atteikšanās grūtību, lai latviešu bēglu saimi iepriecinātu ar latviskās dziesmas skaņām. Vēlēsim, kaut arī turpmāk Dievinš tai dotu spēku un izturību vēl daudz dziesmu celus izstaigāt, saglabājot arī trimdā to, kas mums mūsu mākslā paņēmies no dzimtenes līdz vistīrākais. Būsim jo kuplā skaitā līdz ar dižo māksliniecī viņas jubilejas koncertā Toronto, rādot, ka arī mēs tai esam pateicīgi par šo godam paveikto darbu, kas ne tikai cel mūsu nacionālo pašapziņu, bet arī stiprina mūs ticībā par Latviju.

Operdziedone Herta Lūse

A. Kaupiņš

Eksistenciālisms un katoļu baznīca

Cilvēkiem ir radusies nepārvarama tieksme sevi izteikt un paklaut reliģiskā ateisma vārdā. Reliģiskais ateisms ir kluvis par „modi" un arī par nopietni nemamu īstenību. Mode par tik, cik tā ir labi pērkama un pārdodama „tirgus prece" ar eksistenciālisma filozofu J. P. Sartru kā iedarbīgu reklāmu, bet nopietna īstenība, kur tā, respektējot patiesi esošo, mantoto garīgo un fizisko pasauli, cenšas to nevis illūzijās apiet, bet gan rast atrisinājumu. Šāda pieeja pasaules ieskatījumā ir nosaukta par eksistenciālismu. Bet kopš šis vārds sevī aptver tik savstarpēji krasi atšķirīgus uzskatus un pārliecības, kā reliģisko ateismu, tā arī dzili ticīgo, kaut eksistences schēmās bālstošos, pārliecību, eksistenciālisms ir neskaidrs un nedroš apzīmējums. Kopēji raksturīga pazīme varbūt vienīgi ir racionālisms, ko visspilgtāk un kliedzošāk izsaka pati eksistenciālisma izkārtne J. P. Sartrs: „Katra cilvēka vēsture ir sabrukuma, neveiksmes vēsture". Nespēcīgai un novājinātai Rietumu pasaulei tie, protams, ir piemēroti vārdi, bet, ja tā, kāda tad vispār ir nozīme cilvēkam nest savu jau no sākta gala nelaimīgo un neveiksmīgo esmi. Atbilde ir skaidra — nav nozīmes. Un šī beznozīmība jeb ārpus esošas īstenības priekšnosacījums ir eksistenciālisma vājums, ar ko tas negribēdams ieiet irracionālā, neizmērojamā, nesaprotamā telpā, tomēr nespēdams piepildīt un apmierināt cilvēku irracionālo sniedzamību. Aizkardams irracionālos spēkus J. P. Sartrs un viņa sekotāji ir nostājušies asā opozicijā pret baznīcu, kas visspilgtāk izpaužas Svētā Tēva Pija 12. nostājā. Pijs 12. aizliegto grāmatu sarakstā ir atzīmējis J. P. Sartra darbuļ. Bet tas pats par sevi nav ieskaitāms Svētā Krēsla nopelnu kontā, jo noraidīt un neatzīt var katrs. Izrādās tomēr, ka Vatikāns ne tikai nav apmierinājies ar negātīvu nostāju, bet devis „sartrismam" arī pretsvara aktivitāti. Raksturīgs piemērs ir, ka 1948. gadā holandiešu priesterim Balmam pavēlēja pārtraukt franču valodas studijas Amsterdamā, lai viņu sūtītu 3 mūku pavadībā uz Franciju Banio (Bagneaux) pilsētu Parīzes tuvumā. Holandiešu priesteris tur 2 gados izveidoja klosteri, pats veikdams gan dārznieka, gan galdnieka, gan instalātora, gan arī visus pārējos nepieciešamos darbus. Kad klosteris bija gatavs, priesteris Balms uzzināja savas misijas īsteno uzdevumu. Viņam bija jāuzņemas cīna ar Žanu Polu Sartru un tā sekotājiem. Priesteris Balms, apēerbies līdzīgi pārējiem sartriešiem, satīcies ar viniem kafeinīcā, spēlējis kārtis, līdz nonācis diskusijās par dzīves absurditātes teoriju. Priestera Balma atzinums ir, ka gandrīz vai visiem eksistenciālistiem ir grūtības ģimenes dzīvē, kas ir labi saprotams, jo, izejot no Sartra mācības, cilvēks zaudē jebkādu ticību savas eksistences īstenībai. Balms ir nodibinājis vēl otru klosteri vienā no Parīzes visšaurākajām ielām, uznemot tur cilvēkus, kam nav kur iet un patverties. Priesteris Balms saka, lai cilvēks vispār varētu ticēt Dievam, tam pa priekšu jādod ticība savai paša dzīvībai.

Visāda veida eksistenciālisms savās galēībās ir kaitīgs, bet pat tik, cik tas ierosina aktivitātei kalstošo Rietumu pasaules gara atmosfairu, tam ir liela nozīmība.

Jānis Viesiens

TAS BIJ PIE JĀZEPA...

Starp vakariem un priekiem vien tas bija —
pie Jāzepa...
Bij Pegaza palaists vaļas zāli plūkt.
Ikkatrai mutei draisku dziesmu dūkt,
tā gribējās:
jo saldais vīns uz mēles
bez mēra vārdus trakos dančos grieza —
es klausījos.
To pēkšņi — sirdi tīna
kā vecās mātes siltā lakatā...
Starp raibo troksni kāda balss man dzina
uz sēlu zemes liegiem ielokiem —
Tad šķīrāmies.
Rīts bija skļīdis dienu.
Es neko neteicu, tik drauga skūpstu vienu
pie Jūsu pieres pieglaudu...

Viss trauslāks top, un salūst seni stāsti —
aiz tāliem ūdeņiem nu labais Jāzeps mīt.
Tik balss, tā senā balss,
man nebeidz vakaros uz sēļu zemi dzīt...
Un skūpsts, ko pieglaudu pie Jūsu pieres,
vai nav tas sakaltis?
Kā kādureiz uz ieres
mazs sieriņš biezpiena
ar ķimenīšu rotu.

LATVIAN TRIO KONCERTĀ

Latvian Trio koncerts Toronto Sv. Andreja b-cas zālē bija mākslas draugiem jo izcils notikums. Nopietnība, gara smalkums, atskaņojamās vielas pilnīga izpratne iezīmē šīs jauno mūziķu trijotnes — Viktora Ziedoņa (vijole), Dzidra Treimaņa (čells), Valdemāra Melķa (klavieres) — mūzikāli augstvērtīgo sniegumu. Šīs teicamās īpašības izstrāvo vai no katras noklausītās takts. Programmā Bēthovens, Haidns un Čaikovskis — autori, ar kuriem Trio nule kā debitējis Nujorkas „Town Hall" zālē. Koncerta ievadam Bēthovena Si b - maž. trio bija jo gards kumoss„ no kura nosebojušamies recenzentam par zaudējumu tika vienīgi dzirkstīgais finmāls. Haidna sol.-maž. trio visatzīstamākā dala bija lēnais cantabile posms, kurā mākslinieki sasniedza apbrīnojamu iekšēju kontaktu, spēles atraisītību, šo skaisto lapaspusi darot par tīru mākslas baudījumu. Kaut arī komponists mūzikālā faktūrā pasvītro vijoles predominenci fināla dalā — Rondo all' Ongarese — tomēr lielāka diskrēcija būtu šo robustāko fragmentu labāk saliedējusi ar pārējām trio dalām.

Ja Bēthovena trio ir diezgan raksturīgs t. s. koncertējošam stilam — instrumentu savstarpējai rotalai ar vienādu līdzvērtību un līdzdalību mūzikālās vielas atklāsmē klausītājam, — ja Haidna trio čellam atvēlēta mazmozīmīgāka izpaliga loma. Čaikovska trio galveno nozīmi piešķir klavierēm. Cik viegli dažkārt ir pārprast šo ne vienmēr pateicīgo darbu un padarit to par kādu „klavierkoncertu" plika stīgu ansambļa pavadībā. Ar Latvian Trio šāda neizpratne, protams, nebija sagaidāma, kaut vai tamdēl vien, ka sarežģītās klavierpartijas veicējs V. Melķis ne mirkli necentās izmantot savu priviliģēto stāvokli un Čaikovska patētiskā gara radītās klavieru pašāžās un akordos nosmacēt savu smalkjūtīgo kollegu līdzdarbību. Kaut arī mākslinieki bija vienojušies par vienu otru īsinājumu, tak vēl daža laba kupīra nebūtu nākusi par launu, sevišķi attiecībā uz tiem momentiem, kuros Čaikovskis „aizmirstās" un kamermūzikas vietā — vistīrākās no tīrās mūzikas atveidiem — mums servē valšus, mazurkas, spēlu dozes et coetera, kam mūzikas jomā viens vienīgais vārds — „žanra" māksla. Lai nu kā, arī šeit mākslinieki mūs pārliecināja par savu gatavību, pasniegdami šo bagātīgo, bet man personīgi pasmago mielastu jo baudāmākā veidā, vietumis pārspīlētā patētisma uzplūdus iegrožojot samēra un proporcionālitātes normās, mūzikāli lētākās vietas izvērtējot ar iespējamāko atturību un taktu. Saspēle viscaur slavējama, tak gribētu diskutēt pieeju dažiem man savādiem tempiem un pāreju problēmām I dalā. Necilās klavieres brīžiem kavēja izsekot visu dinamisko plānu pārskatamībai.

Noslēgumā teiksu, ka tāds Trio ansamblis, ar jau tik drošu gaumi un rutinētu koplējumu, mums latviešiem līdz šim nav bijis. Jāvēlas, lai Latvian Trio klūtu arī par vienu no prominentākiem šāda veida ansambliem augstākā mākslas forumā. Dzirdētais sniegums mums dod ticību, ka šis vēlējums nav pārspīlēts.

Neskatoties uz svētdienas dienas silto un jauko laiku, koncertu noklausījās kupls skaits apmeklētāju. Daudz aplausu un ziedu sumināja krietnos mūziķus. Bija iāspēlē arī piedevām (Arenskis, Vivaldi).

Tālivaldis Ķeniņš

ATSAUKSMES KANADAS PRESĒ

Kanadas presē Latvian Trio koncerti izpelnījušies lielu ievērību. Tā iespaidīgā Toronto laikraksta The Telegram kritiķis ļoti atzinīgi novērtējis šī ansambļa sniegumu, starp citu rakstot: „Latviešu Trio vispārīgi ir ļoti rutinēts ansamblis, kurā katra locekļa spējas ievirzas pilnīgas harmonijas rāmjos. Rezultātā rodas apburošs, apdomīgi lidzsvarots un teicami frazēts ansamblis. Bēthovena si b-maž. Trio atskaņojumā mākslinieki izcēla to, kas šajā mūzikas dārgakmenī ir visspilgtākais. Šeit katrs mākslinieks apliecināja sevi arī kā solists."

JAUNKANADIEŠU MĀKSLINIEKU KLUBS

Šis klubs, kurā pārstāvēti arī mūsu tēlotāji mākslinieki, attīsta visai rosīgu darbību un jau ticis tik tālu, ka noīrējis sev mitekli pašā pilsētas centrā — Yonge ielā 185. Atsevišķā celtnē mākslinieku rīcībā ir divas istabas 4. un 5. stāvā, viena no tām ar labu gaismu, kāpēc izmantojama kā studija; telpas noderīgas arī nelielas izstādes sarīkošanai. No lielās terases skats uz debeskrāpju kolosālajiem masīviem.

Nupat notikušajā mākslinieku sanāksmē nolēma nekavējoties kerties pie kluba telpu savešanas kārtībā un izdaiļošanas saviem spēkiem.

Klubam ir nolūks nodibināt biroju, lai varētu rūpēties par darba sagādi saviem biedriem viņu arodā.

Uz kluba atklāšanu paredzēts lūgt Kanadas preses un mākslinieku aprindu pārstāvjus. J. D.

Leo Michelsona gleznu izstāde

Fine Art galerijā, 41 E. 57 St., N. Y. C., 19. aprilī atklāja Leo Michelsona gleznu izstādi. Izstādītas 21 glezna, kuras radušās pēdējos trīs gados. Daļa no tām gleznota ellā, daļa — akvarelī. Michelsons pārstāv franču moderno virzienu. Izstāde būs atvērta līdz 18. maijam.

Michelsons ir labi pazīstams mākslinieku aprindās, bet tikpat labi viņš ir pazīstams arī Parīzē. Mākslinieks ir dzimis Latvijā, bet jau 1912. g. viņš ir pārcēlies uz Berlīni un vēlāk uz Parīzi. Kā Berlīnē, tā Parīzē viņš ir guvis panākumus, viņa gleznas reproducētas, par viņu sarakstītas monografijas. Vinš bieži apciemoja dzimteni, gleznoja Latvijas skatus un latviešu kultūras darbinieku portretus. Skolas laikos noslēgtā draudzība ar latviešu gleznotājiem un sabiedriskajiem darbiniekiem turpinās vēl tagad. Par latviešu kultūras propagandēšanu ārzemēs Michelsons apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni. Kara laikā viņa piederīgie, kas bija palikuši Latvijā, visi gājuši bojā.

KULTŪRAS APSKATS

Dzejniece Veronika Strēlerte un Andrejs Johansons pašreiz atrodas Anglijā, kur tie apbraukš lielākos latviešu centrus, nolasot savus darbus un referātus.

*

Anšlavs Eglītis ar gleznotāju Veroniku Janelsiņu, apnikuši Oregonas vienmuļību, pārcēlušies uz Oklandi Kalifornijā.

*

Knuts Lesiņš sakārtojis jaunu novelu krājumu „Lepnās sirdis", kas jau nodots izdevējam un drīz parādisies grāmatu galdos.

*

Irma Grebzde Montreālā iecerējusi jaunu romānu, kuru domā pabeigt šovasar. Romāns iznāks „Latvju grāmatas" apgādā.

ROMĀNS

25. turpinājums

Un vai kārtu kārtas nav piesētas krievu cara vīru uzplečiem, pogām, sudraba piešu zābakiem, vai tur kā samītas čūskas nepūst vasaru pātagas, nedrūp barona jūras putu pīpe? Un tie? Līzbete savilka pieri. Vai tie nav kaķa gadu mitrie zemes slāņi? Norautu kāju, puspuvušu iekšu, grāmatu šķembu un sadegušu gaļas kluču putrai cauri lokās asi adatainas stieples. Augstu uzspertas gaisā un tālu aizripinātās galvas vēl stindzina sejās šausmu vaibstus, izrautos un maitas putnu saknābātos sirds kunkuļos garo vēl dzīvot gribas siltuma paliekas, izžūst jaunu vīru neizšķiesta mīlestība, aptrul un sasilda ienaids. Vai tā, kas kā sargādama nāves bieda, rokām apsegusi pelēku drisku karavīru, nav Matildes un Miķeļa pazudusī Zūze? Un vai Zūzes roku sargātais karavīrs, aklo acu seju zemes pikā iespiedis, nav Juris Putns? Tas taču Līzbetes plato plecu, gaišo matu Juris. Mans lepnais, tālu redzīgo acu vanags. „Es, māt, mīlu mūsu zemi, uz visūm pusēm modri skatīšos, uguni splaušu, sarāšu katru savu iemīto pēdu!" Vai tā viņš reiz teica? Nu acu vietā no jēliem pieres dobumiem plūst sarkanas asaru straumes. Sūcas trūdos, aiztek un sazaroias pa visām zemes unēm. Lielceļu un plavu grāvji pilni sarkaniem mālu dulķu ūdeņiem. Vasarās tajos kurkst vardes, odi dejo dzīvības jautrās dejas, padzeras zāle un maizes vārpa, gans dzirda izslāpušu lopu, karsta ceļa gājējs iemēro dzesēt nogurušas kāju pēdas, saule uzsūc sarkano ūdeni mākoņos un slacina lietus pilēm mežus un laukus, jo tik veldzīgs, tik nesamaksājami dārgs šis zemes asiņu ūdens. Bet tu biji mulķis, mans skaistais dēls, nevaidzēja mirt par zemes garozu. Virsū tā zaļa un puķu kosa priecina acis, piesien sirdi, — apakšā pelējums, trūdi un pelni. Varēji vēl dzīvot, noslēpties līdzīgi zvēram meža biezokņos, ienaidniekam uzglūnēt no muguras puses. Varēji, varēji gan vēl dzīvot un pats ziedēt garozas virspusē. Laikam saule jau kausēja arī torņa mūrus — silta ūdens pile atlēca no Līzbetes vaiga un smagi kriia lejā, tieši baznīcas dārza slapjā mirdzumā laukumā, un neredzamu ganu stabules, zemes bites, Putnu māju zaļo ganību dunduri cauri ērģeļu varenajiem dārdiem sauca — Ak, Jeruzaleme, mosties! Jā, jā, Līzbete nejuta savu galvu šūpojamies līdzi — lai eļļas sveces spīd. Allelūjā, Allelūjā — — lai skandina, lai pūš, lai spēlē, ar visiem pulksteņiem lai zvana... Bet tad viņa samirkšķināja plakstus un stingru skatu rakņājās tālāk zemes melnumā. Virs šī, saldo un dzīvot gribīgo asiņu un sāļo asaru pārdzērušās zemes slāņa, kā kurais nokritis garo nāves miegu gulēja badā, izmisumā un trūkumā karam sekotāju kritušo pūlis. Ne vairs tos mocīja rūpes par rītdienu, ne arī izsalkums krimta iekšās. Velti to rokas žņaudzās ap tukšiem skārda traukiem, zirgu kauliem, velti viņu sejās blāzmoja pazemīgo smaidi, tie paši smaidi, kuŗus derdzās skatīt Griguļa kundzes sejā, un kas radīja netīkamu mulsumu un kaitināja, veroties Marijas kalsnajā vaigā. Viss velti — smaidiet, kauciet suņu balsīs — mājas nodedzinātas, lauki sapostīti, vīri noslepkavoti, badā nosprāgst sievas un bērni. Zeme ņirgdama ļāva visam pāri rāpties tārpiem. Tie līda degunu skrimšļu paliekās, pāri uztūkušām mēlēm glumi slīdēja rīklēs un vēl dziļāki, un rāpās ārā trekni un balti un kā bezskaņu smiekli kratīti locījās pāri tukšajiem skārda traukiem, meta nicīgus kūkuma sprižus ap apgrauztajiem zirgu kauliem, un sava tiesa labuma tika arī zemei — tā uzsūca puvekļus, apēda pelējuma pilnās skrandas.

Seklākās vietās, kur pat saule atrada spraugu gaišam staram, skudra-ceļu pastaigai, zārkos paciētīgi saliktām rokām gulēja vakardien kapličās apraudātie, sveču gaismās sildītie Gustes melni un balti tērptie acu prieki. Kāda gan patiesība dzīvajam sakrustot mirušā rokas, kas tā cīnījās par būt, ne nebūt. Tie gulēja puķu pilnos zārkos ar vēl nenožuvušu nāves sviedru un pakaļpalicēju asaru valgumu sejās. Ap viņu mutēm mulsi ložņāja uzvarētāji baciļi. Tie bēga laukā no pūžnainām vātīm, slepenu augoņu perekļiem, saēstām plaušām, aiztūkušu kaklu dziedzeriem un meklēja lūpās dzīvības siltumu — bet tur viss stinga, dzisa, nāri zārkiem jau pletās pirmās pelēkuma sēnes, tuvojās tārpi.

Nelabumā, vaska dzeltenu seju, Līzbete atlieca taisnu muguru. Šie tumšie zemes slāņi nem pretī visu — vai tā mušu aplipusi sētmalas sprāgoņa, vai puķu smaržās ieguldīta Gustes skaistā dāma, un samaļ visu smilšu graudu zobiem. Samaļ, un vasarās kā atraugādamās smirdinās Jelgavas kanālos.

Līzbete pieturēās mūrim un rija sājas siekalas. Gribējās vemt.

Kad viņa atkal saņēmās, laikam pulksteņa sita stundai pusi. Grīļodamās Līzbete pievilkās ziemeļu zilo ēnu logam. Tie, skatot lejā saules labvēlības stariem piegaismoto pilsētu, norima un izlīdzinājās uzvandītās domas. Acis pašas no sevis aizstaigāja pilsētas ielās, kas no augšas skatot šķita līkas un šauras, kur varēja maldīties un klaiņāt, aizvien tālāk aizbēgt no tumsas un iznīcības bieda. Skats pārslīdēja Driksas tiltam, koku galotnēm, apstājās pie ercoga Bīrona pilsdrupu sarkanajiem mūŗiem un slīdēja tālāk Lielupē, kur kūpināja Emburgas kuģītis. Ar to Līzbete šad tad bija braukusi uz Staļģeni un Salgali, bet tie bija sen gadi. Acis pārgāja Lielupes tiltu, paskatījās pa labi, kur tālāk upi šķērsoja dzelzs tilts un steidza Rīgas virzienā, pavērās pa kreisi lēzenā krasta plavās, un atkal pāri tiltiem slīdēja tālāk pa ceļu, gaŗām koku pudurā noēnotai Valdeķu noplukušajai pilij, ieslīdēja apvārsnī, kur aiz miglaino mežu svītrām vajadzēja ceļam stiepties tālāk, cauri Dalbei, Olainei un labi kaltu zirgu pakaviem ieklaudzinātiem Rīgā, kur debesis kvēpina dūmēni, mirdz Pēteŗa baznīcas torņa zeltītais gailis. Jelgavas īsā kakla Trīsvienības baznīca rādīja skatam pasauli tikai līdz mežu svītrai. Būtu kādreiz jāaizbrauc uz Rīgu, varbūt Ziemassvētku laikā ar ābolu vezumu, kādu kaufu putnu.

Un Līzbetei iekārojās palūkoties šepat Jelgavas tirgus vezumos. Viņa pievilkās vakaru logam, kur lejā, pāri nirbulīgajam laukumam, bija skatāma Cera viesnīca. rieta stundās aiz tās grima saule.

Tirgus dzīve pašreiz ritēja pilnā sparā. Ap malkas vezumiem staigāja rets pilsētnieks, pāļādams un vērtēdams ziemas mēnešu kurekli. Šur tur zāģiem un cirvjiem apkārušies, pulciņos stāvēja vīri, gaidīdami dienas pelņai aicinājumu saskaldīt un sakraut aurēstās grēdās šīsdienas pirkumu. Tūlīt aiz sirmi vizmaino bērzu un pelēko mizu alkšņu koku vezumiem saules izbālusī gaisma gūla uz ogu un sēņu sievu kumpām mugurām. Bet kur nu šajā laikā vairs mežos dīga sēnes, sārtoja ogas! Droši vien, sievas tagad tupēja un līkņāja pie iesālītu sēņu podiem, ķimeņu, magoņu, raibo turku pupu turzām un piedāvāja vasaru plavās plūktās, mājās kaltētās un slotās sietās zāļu tējas. Šajā vēsajā klepus un šķaudu laikā dažs labprāt iegādājās pelašķu ziedus, kumeles, arī rūgtās vērmeles, piparmētras un buldurjāņus. Dažas sievas grozā visdažādākās spilgtās krāsās ziedēja salmenes. Šīs tukši čaukstīgās puķes gluži kā dziju mērca krāsu podos un skaistināja sarkanas vai zilas, kā katrai acij tīk, un ziemu tās bieži varēja redzēt Jelgavas dzīvokļu logos. Garie sniegu mēneši, skaudrie ziemeļu vēji prasīja māju siltumam divkāršu logu stiklus. To starpā palodas izklāja ar sūnu vai baltu vati, ielika turzu sāls, lai tā uzsūktu lieko mitrumu un nelautu rasināties rūtīm, bet greznuma tiesai iesprauda sūnā salmu puķu zvaigznes. Šis jau ir tas mēnesis, kad logu spraugas aizlipina papīra strēmelēm, izdaiļo palodas katrs pēc savas gaumes.

Tālāk, zaļi krāsotos ratos, jumtu virs galvām, cienīgi sēdēja dārznieku sievas. Kā uzpūtīgas perētājas vistas viņas tupēja starp milzīgiem, spilgti dzeltenīem ķirbjiem, kāpostu cietajām galvām, sīvajiem ziemas rutkiem, garpirkstainām mārrutku saknēm, sīpolu virknēm, burkānu un biešu saišķiem. Vēja un aukstuma sarkani aprautām rokām viņas ķeksēja no mucām dillēs, ķiplokos un mārrutku lapās, sālītos gurķus, ar stopiem mēridamas cēla laukā sulas pilnus, smalki ēvelētus un ķimenēm piekaisītus skābus kāpostus, un pie katriem ratiem grozījās kāda pircēja ar grozu rokā. Bet dažas rindas tālāk tās bariem pulcējās, mijās viena caur otru, pie laucinieku ratiņiem.

(Turpinājums sekos).

Sestdien, 1952. gada 26. aprīlī
MĀJU PĒRKOT
V. PA
Tel. māj
ZVANIT NO PLKST.
Jums latviešu valodā s
vājot bagātīgā izvēlē r
kos Toronto rajonos, kā arī
īpašu
M. J. CAM
REA
Members of Tor
219 DANFORTH AVE, T
Posieties
DAUGA
ZIEDO
17. maijā Bēthover
KRISTĪGĀS
rīko svētd
DZIESM
TORONTO, WALMER
Piedalās:
MARGARITA DE
ŽANIS ZENTIŅS
PĒTERIS GEIST
Komponists T. K
Ieeja brīva
TORONTO LATVIEŠU
TRADICIO
Dāmu Komitejas
š. g. 2
245 College
Piedalās: ŽANRA
DEJOTĀ
JAUTRĪ
Galdiņus var rezerv
Ieeja
GARDI PA
(619)
Stone & Welling
vecākā
Piedāvā ļoti plašā i
AUGĻU KOKUS,
ZES, ZIEMCIEŠU,
Minētā koku skola
Firm
MĀRTIŅŠ B
Piepemu pasūtinājum
plānus, uzņe
Pasūtinājumus
TORONTO L
Gremi siedu sakārt
Krājumā latviešu k
Veikals atvērts no p
854 Bathurst S
V.
TORONTO
Izdaru dažādus elek
triskās krāsnis, elekt
Ar ievērojamu atlai
kā elektrisk. ledus
MĒBE
Bagātīgs jaunu u
kanapē, paklāji, šū
ATVĒRTS KA
QUEE
587 Queen St.
MĒS RUNĀJAM
HASH
Pēc receptēm iz
Inf
Mums krājumā me
TEL. EM 4-316

baznīca

zīmes. Un šī beznozīmība
us esošas īstenības priekš-
ums ir eksistenciālisma
ar ko tas negribēdams
racionālā, neizmērojamā,
tamā telpā, tomēr nespē-
piepildīt un apmierināt
irracionālo sniedzamību.
lams irracionālos spēkus.
artrs un viņa sekotāji ir
šies asā opozicijā pret
kas visspilgtāk izpaužas
ēva Pija 12. nostājā. Pijs
iegto grāmatu sarakstā ir
is J. P. Sartra darbu.
pats par sevi nav ieskai-
vētā Krēsla nopelnu kon-
noraidīt un neatzīt var
zrādās tomēr, ka Vatikāns
i nav apmierinājies ar ne-
nostāju, bet devis „sar-
n" arī pretsvara aktivitāti.
rīgs piemērs ir, ka 1948.
olandiešu priesterim Bal-
pavēlēja pārtraukt franču
studijas Amsterdamā, lai
titu 3 mūku pavadībā uz
u Banio (Bagneaux) pil-
rīzes tuvumā. Holandiešu
ris tur 2 gados izveidoja
, pats veikdams gan dārz-
gan galdnieka, gan insta-
gan arī visus pārējos ne-
mos darbus. Kad kloste-
gatavs, priesteris Balms
a savas misijas īsteno uz-
u. Viņam bija jāuznemas
Žanu Polu Sartru un tā
iem. Priesteris Balms, ap-
līdzīgi pārējiem sartrie-
aticies ar viņiem kafejnī-
ējis kārtis, līdz nonācis
ās par dzīves absurditātes
Priestera Balma atzinums
gandrīz vai visiem eksi-
istiem ir grūtības gime-
vē, kas ir labi saprotams,
ot no Sartra mācības, cil-
udē jebkādu ticību savas
nces īstenībai. Balms ir
āķis vēl otru klosteri vie-
Parīzes vissaurākajām ie-
znemot tur cilvēkus, kam
r iet un patverties. Prie-
Balms saka, lai cilvēks vis-
rētu ticēt Dievam, tam pa
jādod ticība savai paša
.
da veida eksistenciālisms
galējībās ir kaitīgs, bet
. cik tas ierosina aktivi-
alstošo Rietumu pasaules
tmosfairu, tam ir liela no-

ULTURAS
DZĪVNIEKS

niece Veronika Strēlerte un
s Johansons pašreiz atro-
nglijā, kur tie apbraukā
s latviešu centrus, nolasot
darbus un referātus.

avs Eglītis ar gleznotāju
ku Janelsiņu, apnikuši
as vienmuļību, pārcēlušies
andi Kalifornijā.

s Lesiņš sakārtojis jaunu
krājumu „Lepnās sirdis",
nodots izdevējam un drīz
ies grāmatu galdos.

Grebzde Montreālā iece-
jaunu romānu, kuru do-
ceigt šovasar. Romāns iz-
Latvju grāmatas" apgādā.

ā ar ābolu vezumu, kādu

koties šepat Jelgavas tir-
karu logam, kur lejā, pā-
a skatāma Cera viesnīca.

pilnā sparā. Ap malkas
eks, pālādams un vērtē-
Šur tur zāģiem un cirv-
ja vīri, gaidīdami dienas
sakraut augstās grēdās
ni vizmaino bērzu un pe-
n saules izbālusī gaisma
ām mugurām. Bet kur
ēnes, sārtoja ogas! Dro-
likņāja pie iesālītu sēņu
turku pupu turzām un
mājās kaltētās un slo-
jā klepus un šķaudu lai-
šķu ziedus, kumeles, arī
buldurjāņus. Dažas sie-
krāsās ziedēja salmenes.
ži kā dziju mērca krāsu
vai zilas, kā katrai acij
redzēt Jelgavas dzīvokļu
audzie ziemeļu vēji pra-
gu stiklus. To starpā pa-
vati, ielika turzu sāls, lai
nelautu rasināties rūtīm,
sūnā salmu puķu zvaig-
l logu spraugas aizlipina
s katrs pēc savas gaumes.
jumtu virs galvām, cieni-
ā uzpūtīgas perētājas vi-
u. spilgti dzelteniem ķirb-
sīvajiem ziemas rutkiem.
m, sīpolu virknēm, bur-
un aukstuma sarkani ap-
nucām dillēs, ķiplokos un
ar stopiem mēridamas
velētus un ķimenēm pie-
katriem ratiem grozījās
t dažas rindas tālāk tās
aur otru, pie lauciniekiem

sekos).

MĀJU PĒRKOT

V. PALMA

Tel. mājās — RI 3670

ZVANĪT NO PLKST. 11 VAK. LĪDZ 8 NO RĪTA

Jums latviešu valodā sniedz savus pakalpojumus, piedāvājot bagātīgā izvēlē nekustamus īpašumus visdažādākos Toronto rajonos, kā arī SAGĀDĀ AIZDEVUMUS nekustamu īpašumu pirkšanai

M. J. CAMPBELL & Co

REAL ESTATE

Members of Toronto Real Estate Board

219 DANFORTH AVE, TORONTO, TEL. KANTORĪ HA 1192

Posiešies

DAUGAVAS VANAGU

ZIEDOŅA BALLĒI

17. maijā Bēthovena nama lielajā zālē Ņujorkā

KRISTĪGĀS JAUNATNES PULCIŅŠ

rīko svētdien, 27. aprīlī, plkst. 17

DZIESMU VAKARU

TORONTO, WALMER Rd. BAPTISTU BAZNĪCAS TELPĀS

Piedalās:

MARGARITA DEARDINE — soprāns
ŽANIS ZENTIŅŠ — tenors
PĒTERIS GEISTAUTS — baritons
Komponists T. ĶEŅIŅŠ pie klavierēm (838)

Ieeja brīva Visi aicināti

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS DĀMU KOMITEJA RĪKO

TRADICIONĀLO MAIJA BALLI

Dāmu Komitejas 3. gadu dibināšanas dienas atcerei
š. g. 2. maijā, plkst. 8 vakarā,
245 College ielā, UNGĀRU NAMĀ, Toronto

Piedalās: ŽANRA DZIEDĀTĀI —?!
DEJOTĀJI — KOMISKĀS DEJAS —?
JAUTRĪBAS VAGARS —!

Galdiņus var rezervēt pa tel. OL 4121 no plkst. 6 vak.

Ieeja $1.00, biedriem $0.75

GARDI PADZĒRIENI UN PIEKOŽAMIE

(819) Visus mīļi sagaidīs
TLB DĀMU KOMITEJA

Stone & Wellington — Fonthill Nurseries

vecākā koku audzētava Kanadā

Piedāvā ļoti plašā izvēlē augstvērtīgākās šķirnes:

AUGĻU KOKUS, OGULĀJUS, KOŠUMA KRŪMUS, ROZES, ZIEMCIEŠU PUĶES UTT.

Minētā koku skola atrodas valdības ekspertu uzraudzībā

Firmas pārstāvis Toronto

MĀRTIŅŠ BERTULSONS — tel. MI 8327

Pieņemu pasūtinājumus, sniedzu padomus, izgatavoju dārzu plānus, uzņemos dārzu ierīkošanu un kopšanu

Pasūtinājumus piegādā mājās arī ārpus Toronto (812)

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

LOTUS

Gremi ziedu sakārtojumi ligavām, kā arī citiem gadījumiem
Krājumā latviešu keramikas izstrādājumi un tautiskās lelles
Veikals atvērts no plkst. 9.00 līdz 7.00 vak. Svētdienās slēgts
854 Bathurst St., vienu bloku uz ziemeļiem no Bloor
Tel. KE 3884 (292)

ELEKTROTECHNIĶIS

V. W. PORIETIS

TORONTO, 163 ALBERTUS AVE, MA 9787

Izdaru dažādus elektrisko installāciju darbus; pieslēdzu elektriskās krāsnis, elektr. ūdens sildītājus, (Flat rate), ejlas apkures
Ar ievērojamu atlaidi pārdodu dažādus elektriskos piederumus,
kā elektrisk. ledus skapjus, elektrisk. plītis, radio, televīzijas
un citus aparātus (711)

MĒBEĻU VEIKALS

Bagātīgs jaunu un lietotu mēbeļu krājums dzīvokļiem un kantoriem p. p.:

kanapē, paklāji, šujammašīnas, gultas, ēdamistabu un virtuvju iekārta, pianino utt.

ATVĒRTS KATRU DARBDIENU LĪDZ PL. 8 VAK.
RUNĀ ARĪ KRIEVISKI.

QUEEN WEST FURNITURE Co.

587 Queen St., W., Toronto, Ont. Telef. WA 6812

MĒS RUNĀJAM LATVISKI —

HASHMALL APTIEĶA

Pēc receptēm izgatavo visādas zāles un sūta arī uz Eiropu

Informāciju sniedzam par brīvu

Mums krājumā medicīniski termometri ar Celsija iedalījumiem

TEL. EM 4-3165 315 DUNDAS W, TORONTO (459)

Ar šo paziņoju saviem klientiem un interesentiem,
ka š. g. 18. aprīlī esmu beidzis
Real Estate Skolu un uzņemts par aktīvu biedri
TORONTO REAL ESTATE BOARD.
Līdz ar to nākotnē varēšu dot pilnīgākus pakalpojumus un paskaidrojumus
MĀJU PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS LIETĀS

BRUNO PURIŅŠ

MEMBER OF THE REAL ESTATE BOARD

Tel. mājās MÉ 2790, darbā RE 0383

MOHAWK FURNITURE CO

Lietuviešu mēbeļu veikals

Visāda veida mēbeles, radio un televizijas aparāti, elektriskie ledus skapji, veļas mazgājamās mašīnas, grīdsegas, bērnu mēbeles un rotaļlietas utt.

Latviešiem izdevīgi pirkšanas noteikumi
Veikals atvērts no pl. 9 rītā līdz 9 vakarā
2448 DANFORTH AVE, TORONTO, ONT,
TEL. OX 4444 (509)

LATVJU ZELTENE Nr 13

krājumā vēl arī agrākie numur sākot ar Nr 8. $0.60

LATVJU ZELTENE
Nr 1—7

iznāciņ jaunā izdevumā šo numuru kopojums $2.50

Norādījumi tautu tērpu gatavošanai

LIELVĀRDE — ABRENE
$0.90

NĪCA-BĀRTA-RUCAVA
$0.50

BĒRTIŅAS
PAVĀRU GRĀMATA
ies. $2.60

N. BERGAS
PUĶKOPĪBA, dārza puķes
$1.50

LATVIEŠU TAUTAS
PASAKAS PAR ZVĒRIEM
$1.40, ies. $1.90

E. KESTNERA
ĒMĪLS UN BERLĪNES ZĒNI
Romāns bērniem. Ies. $1.50

EDUARDS SALNA
BADA BIEDI
$1.60, ies. $2.10

ZEBERIŅI
ŪPJI
$2.40, ies. $3.00

A. Dz. KRONIŅA
CITADELE
$2.90, ies. $3.60

R. TAGORE
GĀJPUTNI
ZELTA LAIVA
ies. $2.10

ZENTAS MAURIŅAS
NEAIZSŪTĪTA VĒSTULE
gaiši dzeltenā ādas sējumā $1.90
melnā ādas sējumā $2.10
ādas imitācijās sējumā $1.50

A. ĶĪVIŠA

GRĀMATNĪCA

Hurdmans Bridge, Box 163

Ottawa, Ont., Canada

(835)

MAIJA BALLE

2. maijā, plkst. 20
245 COLLEGE St.,
Toronto Latv. B-ba
(831)

Dr. H. SCHLEIFER

bijušais Vines hospitāļu ārsts ar ilggadīgu praksi

PIEŅEM TAGAD

583 Bathurst St., Toronto,
Tel. RA 6210 (294

Runā vāciski un angliski

ZOBU TECHNIĶIS

ELMĀRS ŠĶOBE

100 High Park Ave

Tel. LY 7944, Toronto (839)

Zobu ārsts

Dr. J. ABRAHAMSEN

Dipl. Oslo Norvēģijā un Vircburgā Vācijā,
372 A Queen St. W. virs Horseshoe Tavern pie Spadina Ave
Tel. WA 9354 Toronto (30)

MĀJU pirkšanas un pārdošanas formālitātes kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto, Ont.
Telef. RA 7149. (629)

ŠOFERU KURSI

H. URBAUSKIS

Tel. RE 1695 (841)

507 MacRobert Ave, Toronto, Ont.

DĀMU CEPURU MODISTE

L. Everts-Buikus

pieņem pasūtinājumus tagad
285 Avenue Road, Toronto
Tel. MI 4386
(791) Zvanīt pēc 6 vakarā

Montreāliešu ievērībai!

FOTO STUDIJA

OSKARS ASMENIS

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.
Tel. WE 5543.

Fotografēšana sarīkojumos. Grupu un kāzu uzņēmumi. Portrejas. Foto pasēm. Foto—amatieri, nodociet savas filmas attīstīšanai, kopējumiem vai palielinājumiem. (388)

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE Ltd.,
REALTORS

1172 BAY STREET,
TORONTO

LIELĀKAIS NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PIEDĀVĀ:

DOVERCOURT—
—HARRISON APKĀRTNĒ

7 istabu ķieģeļu māju ar garāžu, dārzu un iebraucamo ceļu. Silta gaisa apkure, virtuve un 3 daļīga vannas istaba. Mājas cena $8.500, iemaksa $2.5000

WELLINGTON - SPADINA APKĀRTNĒ

8 istabu ķieģeļu māju ar ļoti lielām istabām, 2 virtuvēm, 2 vannas istabām; silta gaisa apkure. Iespējams būvēt garāžu 3 automašīnām. Māja ļoti piemērota pircējam, kas spēj izdarīt sīkus remonta darbus. Iemaksa $2.500

HARBOARD - BATHURST APKĀRTNĒ

11 istabu atsevišķu ķieģeļu Duplex (2 dzīvokļu) māju, ar saules istabu, 2 virtuvēm, 2 vannas istabām, silta ūdens apkure ar eļļu, cietkoka grīdas, liels dārzs un 2 auto garāžas. Katram dzīvoklim atsevišķa ieeja.

Iemaksa $5.000

Šīs un simtiem citas atradīsit mūsu pārdodamo māju sarakstos. Sekojiet Ernest Ridout Ltd. ikdienas sludinājumiem vietējos kanadiešu laikrakstos un pēc ļuvākas informācijas zvaniet pa tālruni mūsu latviešu pārstāvim, kas Jums sniegs informāciju un aizvedīs uz māju apskati pēc Jūsu izvēles.

No mūsu latviešu pārstāvja Jūs varat arī iegūt pilnīgu informāciju par Ridout, Harvie, Golightly Ltd. pakalpojumiem māju apdrošināšanā, mortgage naudas sagādāšanā, aizdevumu un dzīvības apdrošināšanas polisu pirkšanā u. t. t. Visāda veida informāciju Jums latviešu valodā nesaistoši sniegs:

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Tel. PR 5761.

Hamiltonā dzīvojošie tautieši pēc izziņām par Hamiltonā pārdodamām mājām var griezties mūsu Hamiltonas nodaļā 913 Main St. E. Tel. 94121 un Viktors Rebane Jums sniegs vajadzīgo informāciju.

Mūsu birojs atvērts ikdienas līdz plkst. 10.00 vakarā, arī sestdienās un svētdienās (849)

Hamiltonas Latviešu Draudzes DĀMU KOMITEJA,

rīko sestdien, 3. maijā, pl. 6.30 vak. UNGĀRU baznīcas zālē, Barton un Mary ielas stūrī,

TORONTO LATVIEŠU NACIONĀLĀ TEĀTRA VIESIZRĀDI,

uzvedot R. Blaumaņa 5. cēl. drāmu

«INDRĀNI»

Režisore MILDA BĒRZIŅA

Dekorātors JĀNIS SUKURS

Apgaismotājs ARVĪDS STRUCIS

Biļetes pieaugušiem $1.00, skolēniem $0.25. Tautieši no tuvienes un tālienes mīļi aicināti apmeklēt vērtīgo izrādi (850)

BRUNO PURIŅŠ

PIEDĀVĀ BAGĀTIGA IZVĒLĒ NEKUSTAMUS ĪPAŠUMUS

TORONTO — NEW TORONTO — MIMICO un ārpus Toronto

PĒRKOT — pārbaudiet mūsu pārdodamo māju sarakstu. Zemas iemaksas. Izdevīgi nomaksas termiņi.

JOHN PENTURN & SON

Member the Toronto Real Eastate Board
890 EGLINTON AVE, W.

Tel. birojā: RE 0383, RU 1-0383. Tel. mājās (R. Puriņš) ME 2790

ŠIS NEDĒĻAS SPECIALPIEDĀVĀJUMI ,TAUTIEŠIEM:

$3.900 pilna cena 10 istabu ķieģeļu māja uz 17 akriem zemes pie Beaverton pilsētas, apm. 80 jūdzes no Toronto.

PIRMIE NĒĢI

jau dabūjami

«851»

E. TILMAŅA

pārtikas preču veikalā
10 Widmer St., Toronto.
Tel. EM 6-2434

NUCE MONTREĀLĀ

RAKSTI AINAI

177 DUNVEGAN RD.,

TORONTO, ONT.

(840)

MINSTER JĀN,

Vasilis meklē Tevi, zvani!

RI 4831

«824»

VAJADZĪGA SIEVIETE pie 14 mēn. vecas meitenes tabakas farmā. Alga pēc vienošanās. Lūdzu rakstīt E. Augstman R.R.I. La Salette, Ont. (830)

Agrāk smalks un glūms,
Tagad pliks un drūms.
Vēloš atrast dzīves draugu, līdz 30 g. v. Rakstīt šīs avīzes kantorim uz off. Nr. 809.

RENINGERS INGRIDU Kingstonā lūdz paziņot savu adresi paziņam no Kolumbijas, rakstot Jānim c/o A. Ķīvīša grāmatnīcai, Hurdmans Bridge, Box 163, Ottawa, Ontario, Canada. (837)

ANNU BŪMANI no Valmieras apkārtnes lūdz rakstīt Ernests JANSONS, 108 Teoffrey St., Toronto Ont., Canada. (825)

IZDODAMAS 3 nemēbelētas telpas 6, Munro St., Toronto (Queen — Broadview tramvaja piestātne). Tel. GL 6404, Toronto. (829)

IZDODAMA liela istaba ar vai bez mēbelēm un virtuves lietošanu High Park rajonā. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā. JU 1046, Toronto. (843)

IZDODAMA istaba vienai personai ar vai bez mēbelēm, ja vēlas, ar garāžu. Bloor St., W, Toronto. Tel. MU 4963. Toronto (K452)

IZDODAMA mēbelēta istaba. Tuvākas informācijas 144 Gladstone Ave, Toronto, Ont. (847)

ISTABA 1 personai, ar vai bez mēbelēm, izdodama latviešu mājā. Gerrard 5515, Toronto. (844)

BAZNICAS ZIŅAS

ASV

Ņujorkas latviešu draudzes dievkalpojums 27. aprīlī, pl. 3 pp., Betlemas baznīcā. **Māc. R. Zariņš.**

Bronksā. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums 27. aprīlī, pl. 6 vak. **Māc. A. Ozols.**

Šarlote. N. C. Š. g. 27. aprīlī, plkst. 3 pp. dievkalpojums Sv. Marka ev.-lut. baznīcā. Diekalpojumu vadīs **māc. V. Liventāls.** Pie ērģelēm — H. Lindemanis.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ
(LATVIEŠU EV.-LUT DRAUDZĒS)

Archibīskapa pārst. A. Skrodelis (14 1/2 Wentworth Str. So. Hamilton, Ont. t. 70136) **Wellandā,** 27. apr., pl. 4p p. dievkalp. ar sv. vakarēdienu; **Otavā,** 4. maijā Mātes dienas dievkalp. (Pētera b.). Dziedās Līna Karlsone. Pēc dievkalp. sanāksme — „Mātes un ģimenes dienas". No 5.-19. maijam celojumā uz Newfoundlandu. **St. John's** 11. maijā, **Corner Brook'ā** 18. maijā Dievkalp., sanāksmes, referāti, tautiešu apmekl. Atceļā 20.-22. maijam viesosies Halifaksā.

Prāv. A. Mitulis (367 Maryland Str. Winnipeg, Man.). **Vinipegā,** 27. apr., pl. 4 pp. Sv. Pētera b.

Māc. V. Šefers (659 Piccadilly Str., London, Ont.). **Londonā** 27. apr., pl. 4 pp. dievkalp. Trisvienības bazn.

Māc. E. Pavasars (1139 Cannon Str. E. Hamilton, Ont. t. 93410). **Hamiltonā** 27. apr., pl. 5,30 pp. dievkalp. Trīsvienības b. (18 Victoria Ave So.).

Māc. A. Briedis (17 — 8th Str. Noranda, Que. t. 2036 J). **Norandā,** 27. apr., plkst. 4 pp. dievkalp. United b.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson Str. Toronto, Ont. t. LO 2510). **Toronto Sv. Jāņa b., 274 Concord** Ave, 27. apr. pl. 4 pp. dievkalp. Svētdienas skola.

Māc. A. Čops (178 Isabella Str. Toronto, Ont t. MI 1873; baznicā PR 1563). **Toronto Sv. Andreja** baznīcā, 27 apr., plkst. 11 no rīta. Runās arī viesis Dr. Kirsch no Nujorkas. Dziedās vīru dubultkvartets Kalvis.

Māc. K. Avotiņš (1091 West 8th Ave, Vancouver, 9, B. C.). **Vankuverā** 27. apr., plkst. 5 pp. Redeemer b. 8. Avenijas un Prince Edward ielu krustojumā).

Archibīskapa pārst. A. Skrodelis

TORONTO BAPTISTU dievkalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem dziesmās un vārdos svētdien, 27. apr., pl. 17, Walmer Road baptistu baznīcas telpās. Sv. Vakarēdiens pēc dievkalpojuma. **Māc. R. Ekšteins.**

«LATVIJAS AMERIKĀ» pārstāvji:

1. **Daugavas Vanagu pārstāvība ASV un visas DV apvienības, nodaļas un kopas ASV un Kanadā.**

2. **ASV:**

A. Augstums, 1634 N. Str., Lincoln, Nebr.
A. Bilmanis, 207 Channing St., N. E. Washington, D. C.
M. Bluķis, c/o Mr. Knopfle, 624 Boehlke St., Saginaw, Mich.,
Ed. Dobelis, 503 2nd Street, N. W. Waverly, Iowa.
O. Dikis, latviešu grāmatnīca, R. 2, Waverly, Ohio.
E. Dzavenjeks, 485 Nostrand Ave., Brooklyn 16, NY USA un Betlemes baznīcā, Brooklyn'ā pēc dievkalpojuma saiešanas zālē.
P. Dubovics, Quaker Lane, Hyde Park, New York.
Arvids Eglītis, 2123 - 24th Ave, So., Minneapolis, Minn. Tel. GE 7423.
K. Irbenieks, 4937 Mead Ave, Cleveland 27, Ohio.
J. Kājiņš, 600 Tremont St., Boston, Mass.
Rūd. Krafts, Zion Lutheran Church Dalton, Minn.
R. Krūklītis, Latviešu grāmatnīca, 1109 E. Grand River Ave, East Lansing, Mich.
Jānis Lazdiņš 3710 N. Meridian St., Apt. 224, Indianapolis 8, Ind.
Jānis Miķelsons, 67; Mercella St. Boston — Roxbury 19, Mass.
A. Ozoliņa, 1935 N. Orchard St., Chicago, Ill.
A. Punka, 1417, Park Road N.W. Apt. 4, Washington 10, D.C.
V. Puriņš, 1043 Baldwin S. E., Grand Rapids, Mich.
J. Runiķis, 6226 20th Ave, N.E., Seattle 5, Wash.
Julijs Sakne, grāmatu un laikrakstu apgāds, 300, Second St. Liverpool, N. Y.
J. Sobojevskis, 2711 „W." St. Lincoln,, Nebraska.
G. Šmita grāmatnīca, 19 Prospect St., Poughkeepsie, N. Y.
J. Upesleja, 2516 N. 12th. Str., Milwaukee 6, Wiskonsin.
Miss Biruta Ziemiņa, 920 W. Lovell St., Kalamazoo, Mich.
T. Tērauds, c/o Mr. H. Hamilton, 7151 Euclid Rd. Cincinnati 27, Ohio.
Rev. J. Turks 1231, W. Lowell St. Kalamazoo, Mich.

3. **KANADĀ:**

I. Batraks, P. O. Box 1600 Stn. C. Toronto 8, On.
A. Birznieks, 911 Mac Rae St. Niagara Falls, Ont.
A. Cgulza, Latviešu grāmatnīca, 1140 Richmond Str., London, Ont. Tāl. 3-8644 W.

„Daugavas Vanagu" grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto, Ont.
E. Jurševskis, 698 York St., Hamilton, Ont.
A. Kānbergs, Rakstu un darbu pakalpojumu birojā, 596 Sherbourne St., Toronto. Tel.: RA 7149.
Vilis Kaļiņš, 21 Denison Rd. West, Weston, Ont. Tel. CHerry 1-2069
A. Kalniņš, Muskoka Sanatorium P/O Muskoka, Ont.
V. Kopels, 609 Yong Str., Art Handicraft, Toronto, Tel. PR 4596
Marta Kuncāns, 47, Beulah Ave, Hamilton. Ont.
Arturs Kivlis, Hurdman's Bridge, Box 164, Ottawa, Ont.
L. Lidums 27 Wiley St., St. Catharines, Ont.
Puķu veikals „Lotus", 854 Bathurst St. Toronto, Tel. KE 3884
K. Skuja, 20 William St., W, Woodstock, Ont.
Mrs. Leonija Ozolkalne, 460 E. 6th Ave., Vancouver, B.C.
V. Ziedīņš, Latviešu grāmatnīca, 92 Morse St., Toronto, Ont.
Otto Zilkalns, 6745 Cote St., Luc Rd. Apt. 3. Montreal.

3. Vācijā

„Ulubele" jauniešu žurnāls, (13b) Murnau/Obb. Postfach 19.
Abonēšanas maksa: 1 mēn.: DM 5.- 3 mēn.: DM14.-

4. Anglijā

Daugavas Vanagu Fonda grāmatnīca, 12 Queensborough Terrace, London W2
Abonēšanas maksa: 1 mēnesis 7/- 3 mēnši 20/-

5. Francijā:

Madame K. Birznīece, 31 rue de Seine, Paris 6.
Abon. maksa. 1 mēn. 480 franki 3 mēn. 1000 franki

6. Dānijā:

Mr. K. Reitmanis, Box 292, Kopenhavn, Denmark.
Abon. maksa: 1 mēn.: 4.50 D. Kr.

7. Zviedrijā:

Mr. O. Sakārnis, „Latvju Vārds" Postbox 15079, Stockholm.
Abon. maksa: 1 mēn. 4 Zv. Kr.

8. Austrālijā:

DV A — A valde. Mr. N. Lauva, P. O. Camberwell North., Vic.
DV Sidneias nodaļa, Mr. E. Liepkājis, 35 Robb St., Revesby, NSW.
Abon. maksa: 1 mēn. 8 šiliņi.
Mr. E. Liepiņš, 6 Boorea ST. Lidcombe, Sydney, N. S.

9. Venecuelā:

Mr. J. Henkuzens, Urban. Michelenai S.— 14, Valencia.
Abon. maksa: trimstris 15,60 bol.

Laikrakstam „LATVIJA AMERIKĀ"

123 HURON ST. TORONTO, ONT., CANADA.

ASV: DV Pārstāvība, 31—42 Steinway St., Long Island City 3, N.Y.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu Latvija Amerikā .....

līdz..... uz.....mēnešiem uz šādu adresi:

Mr, Mrs, Miss .....

.....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Pārstāvji ASV lūgti savus maksājumus avīzei kārtot DV Pārstāvībai ASV.

NOTIKUMU DEGPUNKTA

KOMŪNISMA BRIESMAS CENTRĀLAMERIKĀ

Centrālās Amerikas valstis: Kubu, Guatemalu, Hondurasu, Nikaragu,Kostariku un Panamu amerikāņi pazīst kā skaistas zemes, kur var lēti ceļot un patīkami pavadīt atvaļinājumu, kā arī panākt ātru laulības šķiršanu un ērti salaulāties.

Taču Savienoto Valstu valdība, kas nodarbināta ar problēmām par kontinenta aizsardzību pret komūnisma briesmām, pašlaik interesējas visvairāk par šo valstiņu iekšpolitisko stāvokli. Iemesls tam — Panamas kanāla stratēģiskā nozīme. Miera laikā tirdzniecības kuģi, braucot caur kanāli, ved no pasaules ostām vienas preces uz Savienotām Valstīm un citas atpakaļ. Tādējādi Panamas kanālis ir satiksmes arterija starp Kluso un Atlantijas okeaniem. Kara laikā, kad kanālis jāizmanto arī kara lotes operācijām un apgādes vajadzībām tā nozīme kļūst vēl lielāka. Pagājušā kara laikā amerikāņi ieguva tiesības kanāla apsardzībai turēt militārus posteņus: kara kuģus, lidmašīnas un sardzes kanāla tuvumā, kas tagad vairs nepastāv, jo 1947. g. noņemti un Korejas kara sākumā pārvietoti uz Tālajiem Austrumiem. Tagad ASV Aizsardzības ministrija atzīst, ka likvidējot apsardzi tā uzņēmusies lielu risku. Pastāv gan uzskats, ka kara gadījumā krievi paši neuzbruks, bet vietējie komūnisti, protams Maskavas uzdevumā, mēģinās kanāli padarīt nelietojamu sabotāžas ceļā. Tāpēc arī politiskā darbība Centr Amerikas valstīs ir ASV valdības uzmanības centrā.

Komūnisms, pašlaik vienīgais agresīvais spēks pasaulē, nepalaiž neizmantotu nevienu iespēju nostiprināties, arī šajās saimnieciski vājās un politiski nedrošajās valstiņās.

Savu galveno stābu komūnisti iekārtojuši Kubā, kur, kā zināms, nesen notika apvērsums un pie varas nāca pretkomūnistiski noskaņotais Batista. Politiķi domā, ka ASV netieši palīdzējušas viņam tikt pie varas, lai tādējādi ierobežotu komūnistu darbību Kubā. Ir patiešība, komūnistu organizācijās pēdējo 3 gadu laikā biedru skaits samazinājies, un sarkanie nav noteicēji politiskajā dzīvē, tomēr savu ārdošo darbu tie stipri aktīvizējuši, mēģinot sašķelt pilsoniskās partijas un kūdot strādniekus uz streiku. Lielu vērību komūnisti piešķir partijas sieviešu šūnām un jaunatnes pulciņu darbībai, kas aģitācijas laukā dodot vislabākos panākumus. Komūnistu aģitātori, kūdot tumšo iedzīvotāju masas, uzsver, ka Krievija un Ķīna vēloties Korejā mieru, bet amerikāņu „kara kūdītāji" to kavējot. Viņi pat apgalvo, ka Amerika izmanto kara gūstekņus atombumbu izmēģinājumiem utt. Mazās valstiņas pārpludinātas ar komūnistu literatūru, un aģitācijai tie izmanto pat radio, nopērkot sludinājumu laiku. Kubas komūnistu vadoņi bieži ceļo uz Krieviju u. c. komūnistu zemēm, regulāri sūtot uz Maskavu jaunus spēkus apmācīšanai par sabotieriem un revolūcijas taisītājiem.

Komūnistu kustība, kas tiek vadīta no Kubas salas, vērsta pret visām Centrālās Amerikas valstīm, bet galv. kārtām pret Guatemalu. Šai zemē komūnisti līdz pat pag. gadam ieņēma atbildīgas vietas valsts iestādēs un arodbiedrībās. Kā iepriekšējais valsts prezidents Arvalo, tā arī viņa pēcnācējs Arbenza nespēj komūnistu darbību apturēt. Arbenzas pasliktinātais veselības stāvoklis rada bažas, jo viņam nomirstot vietā nāktu kompartijas biedrs Fuentes. Šai sakarā no ASV izsaukts sūtnis Sandovals, kas iecelts par satiksmes ministru. Politiķi domā, ka jaunais ministrs kritiskā brīdī ar armijas palīdzību izdarīs apvērsumu, lai tādā ceļā novērstu komūnisma briesmas.

Pārējās valstiņās, Panamu ieskaitot, komūnismu briesmas nav tik draudīgas, taču šo valstu politiskā drošībā lielā mērā atkarīga no komūnistu panākumiem Kubā un Guatemalā. Zemais dzīves standarts Centrālamerikā un iedzīvotāju neiecietība pret amerikāņiem ir bīstama sprāgstviela, ko komūnisti izdevīgā brīdī nekavēsies izmantot, lai radītu nemierus un sagrābtu varu savās rokās. M

PARTIZĀNI BALTIJĀ

Nesen mēs sniedzām Berlines laikrasta „Tagesspiegel" ziņu, ka partizānu apkarošanai Baltijas valstīs iesaistīti MVD spēki un ka igauņu partizānus vada admirālis Pitka. Tagad zviedru laikraksts „Stockholms Tidningen", atsaucoties uz informāciju no emigrantu avotiem, raksta, ka partizānu kustība Baltijas valstīs tik pat kā apslāpēta.

Šodien katrs trešais iedzīvotājs esot iecelotājs no Pad. Savienības, kam uzlikts par pienākumu uzraudzīt Baltijas valstu iedzīvotājus. Iznīcinošu triecienu nacionālai sacelšanās kustībai sagādājusi simtprocentīgā kolektivizācija un ar to saistītā zemnieku deportācija. Līdz ar to partizāniem atņemtas apgādes un patvēruma iespējas. Arī stipri izcirstie meži vairs nedodot vajadzīgo patvērumu. MVD karaspēks sistemātiski pārmeklējis mežus un purvus ar suņiem un maziem tankiem. Pilsētas esot pilnas krievu karavīriem, kādēļ pretestības kustība stipri apgrūtināta. Vienīgais, ko var vēl darīt, ir vērsties kailām rokām pret mašīnpistolēm, kas arī notiek, ja nervi vairs neiztur, piezīmē laikraksts.

Okupācijas pirmos gados partizānu kustība bijusi spēcīga un sagādājusi krieviem daudz rūpju. Partizānu karaspēks sastāvējis galvenām kārtām no baltiešu leģionāriem, kam pievienojušies atsevišķi vācu karavīri un vlasovieši. Tie bijuši apbruņoti ar vācu ieročiem, kuriem municiju papildināt nav iespējams. Pretestības kustības trūkums bijis arī tas, ka tai nav bijusi viena kopēja vadība. Partizāni likuši lielas cerības uz rietumvalstu palīdzību, kas nav attaisnojušās.

No citas puses saņemta informācija, ka pretestības kustība Baltijas valstīs nav izniīcināta, bet mainījusi savu taktiku. Tā darbojoties tagad pagrīdē.

Detroitas Skandinavu orķestris spēlēs Toronto

Vijolnieks Imants Gleške

Šestdien, 26. aprīlī, Detroitas Scandinavian Symphony orķestris būs Toronto Massey Hall'es viesis nozīmīgā simfonisku darbu programmā. Šī simfoniskā vienība Detroitā pastāv jau kopš vairāk kā 20 gadiem un ir daudz koncertējusi arī pārējās lielākās ASV pilsētās. Tās sastāvā darbojas kā profesionāļi, tā arī teicami amatieri. Kā jau Skandināvijas vārdā nosaukts orķestris, tas savos koncertos atskaņo jo bieži arī lielāko skandināvu komponistu darbus — Grīgu, Sindingu, Sibeliusu, Nilsenu, kā arī jaunākās paaudzes zviedru, norvēģu un dāņu autoru skaņdarbus (Sēveruds, Hansons, Larsons, Sjēbergs, Risagers u.c.) 1950. g., 20 g. dibināšanas atcerē, orķestris viesojās Dānijā, Norvēģijā, Zviedrijā un Somijā, iegūstot preses visatzinīgākās atsauksmes.

Orķestri vada ungāru diriģents Viktors Kolars, kas kompoziciju studējis Prāgā pie Dvoržaka. Kolara bagātīgā pieredze, kas iegūta vadot daudzas ASV orķestrālas vienības, garantē šī orķestra mākslinieciskio gatavību. Tagad V. Kolars ir arī Detroitas Simfoniskā orķestra pastāvīgais diriģents.

Jāatzīmē, ka orķestra pirmā vijoļu grupā spēlē arī mūsu tautietis Imants Gleške. Gleške vijolspēli Latvijā studējis pie prof. A. Noriņa, spēlējis Jelgavas simfoniskā orķestrī un 1943./44. arī Rīgas radiofona galvenā orķestrī. Trimdā tas 6 gadus spēlējis Minchenes starptautiskā simfoniskā orķestrī, kā arī bijis pirmais vijolnieks Internacionālā Kvartetā. Tagad Gleške ir pastāvīgs Skandināvu Simfoniskā orķestra loceklis.

PASKAIDROJUMS

Mūsu laikr. 23. apr. n-rā rakstā — Dažas stundas laimīgā zemē, 4. rindkopas sākumā jālasa: Šo nepieciešamību ir izpratis arī Toronto Latviešu Nacionālais Teātris, sniegdams A. Brigāderes Sprīdīti.

DAŽOS VĀRDOS

Piecas dienas pēc tam, kad ģen. Eizenhauers bija paziņojis, ka viņš 1. jūnijā atstāj Ziemeļatlantijas Savienības augstākā militārā pavēlnieka posteni Parīzē, un dodas atpakaļ uz Savienotajām Valstīm, beļģu komūnistu laikraksts Drapeau Rouge uzsāka asu kampaņu pret ģenerāli. Kampaņas galvenais sauklis ir piespiest Eizenhaueru atteikties no viņa pašreizējā posteņa. Vai nu beļģu komūnistu žurnālisti nemaz nelasa citus laikrakstus, vai arī Maskavas pavēle uzsākt minēto kampaņu bija pienākusi Briselē par vēlu.

*

Ar lielu pompu kāds vāciešu kinoteātris Frankfurtē uzsācis izrādīt jau labi novecojušo filmu Rietumu frontē bez pārmaiņām, kas darināta pēc līdzīga nosaukuma Ērika Remarka romāna. Pirmo reizi uz vācu ekrāniem šī filma parādījās tieši pirms 20 gadiem — 1932. g. pavasarī. Jau pirmajā izrādē Hitlera brūnie krekli kino zālē palaida 200 baltās pelītes. Tās sacēla milzīgu pāniku apmeklētājos, īpaši dāmu starpā. Pārtrauca šo izrādi un pārtrauca arī filmas izrādīšanu visā Vācijā.

*

Asiņains kautiņš izcēlās Austrālijas parlamentā — deputātu kamerā — debatējot Rietumu un Austrumu attiecksmju ietekmi uz Austriju un meklējot vainīgo miera līguma aizkavēšanā. Dedzīgi aizstāvēdams Kremļa politiku Austrijā, kāds komūnists zaudēja savaldīšanos, nosaucot visu parlamentu: „Jūs fašistu klauni un uzpūstie punduri", pēc kam dūres vicinādams tuvojās labā spārna frakcijai. Tur viņš saņēma spēcīgus dūru triecienus, kas karsto komūnistu noguldīja uz dēļiem. Abām pusēm radās paligi.. Policijai kautiņu pārtraucot, nācās konstatēt 9 zilas uzacis un 7 asiņainus degunus, kā arī 3 izlauztus zobus.

AIZ DZELZS AIZKARA

JAUNA PĀRKRIEVOŠANAS METODE

Padomju Krievijas varas vīri ļoti labi apzinās, ka katras tautas pastāvība galvenām kārtām atkarājas no valodas.

Līdz šim Baltijas valstu skolu mācības grāmatas, literāri sacerējumi un svarīgākie raksti laikrakstos tika pārtulkoti vietējās valodās. Turpmāk šais tulkojumos tiks ietilpināti plašos apmēros krievu vārdi un izteicieni.

Lai saņemtu attiecīgās, direktīvas, Baltijas valstu ievērojamākie filologi sapulcējās konferencē, kur Maskavas filologi Šerebrennikovs, Gornungs un Ozdegovs sniedza saistošus norādījumus, kaut gan paši no baltiešu valodām neko nesajēdz. Tāpēc arī saprotams, ka konferencē varēja nospriest, ka grūti pārtulkojamie krievu vārdi nemaz nav tulkojami.

Konference pieņēmusi šādus atzinumus:

1. Marksa teorijas tulkojumos jāievēro vislielākā precizitāte; 2) lietojot krievu, t. i. visbagātākās valodas pasaulē, vārdus, arī baltiešu valodas kļūs bagātākas, paplašinot tādējādi savu vārdu krājumu. Tās kļūs arī tīrākas un varēs atsvabināties no žargona (!), kuru radījušas eksploatētājas šķiras un reliģiskais archaisms; 3) tulkošana kļūs vienkāršāka un 4) Padomju tautas varēs saprasties labāk savā starpā.

Konference nobeidzās, kā parasts, ar apsveikuma telegrammu un lūgumu tētiņam viszēlīgi pieļaut krievu vārdu pārņemšanu...

Diezgan daudz krievu vārdu latviešu pārņēma cara valdības laikā, bet tas notika brīvprātīgi, un pārņemtie vārdi bija raksturīgi cara režīmam, kā piem.: uradņiks, nagaika, kazaks utt., bet kas gan notiks tagad, kad policija skatīsies, lai ar krievu vārdiem tiek izkropļota latviešu valoda? Un kāda būs tā latviešu valoda, kādu nākotnē mācīs skolās un kas uzspiedīs savu zīmogu mūsu jaunajai audzei?

TOP JAUNA „FOLKLORA"

Neretas rajonā folkloristi uzrakstījuši jaunus materiālus no vietējiem lietuvju tautības iedzīvotājiem. Ievērību pelna kolchoza „Karogs" komj. Jūlija Ušaka pierakstījumi. — Ļoti interesantas ir kolchoznieces Elinas Kubiles episkās dziesmas, kādu latviešu folklorā līdz šim nebija: repertuārs vērsās pret kapitālistisko iekārtu. Antireliģisku satura folkloru devusi populārā teicēja Feliksa Šimona.

Būtu interesanti zināt, vai šo „folkloru" krādami, centīgie komjaunieši būs pierakstījuši arī tādas tautas dziesmas, kā „kāp tramvajā. Tev rītu jābūt Maskavā" un līdzīgas, ko tauta dziedāja jau pirmā Baigajā gadā?

TAUPĪŠANA AR INERCI

Trolejbusa vad. Ernests Robs ierosinājis taupīt elektrību, izslēdzot brīžiem motoru, lai ritētu ar inerci. Līnijās uzstādītas speciālas zīmes, kas rāda, kurā iecirknī var braukt ar izslēgtu motoru.

Nieki, — gribētos teikt. Gan visuvarenie Staļina vagari drīz izmācīs ritēt trolejbusiem ar izslēgtu motoru arī pret kalnu.

Vai atkal lidojošie šķīvji?

Kanadas austrumu daļas iedzīvotāji pašreiz pārdzīvo lidojošo šķīvju drudzi. Jau ziņojām, ka priekš 2 nedēļām daži karavīri un privātie iedzīvotāji ziņojuši iestādēm par redzētiem ātri lidojošiem objektiem. Šoreiz ziņojums nāk no vairākām vietām: Montreālas, Toronto, Londonas un Detroitas. Kāds ātri lidojošs objekts pagājušā svētdienā redzēts aizslīdam dienvidrietumu virzienā. Daudzi cilvēki redzējuši tikai gaišu dūmu strūklu, bet pašu objektu nav varējuši saskatīt.

Kanadas kara aviācijas iestādes ir pilnīgi pārliecinātas, ka redzētais objekts nav bijis nekas cits, kā angļu strūkllidmašīnas bumbvedējs. Viens no šiem bumbvedējiem svētdien atradās lidojumā no Montreālas uz Detroitu, un lai gan no Maltonas lidlauka izsūtīja dažas ļoti ātras Mustanga izrīcinātāju lidmašīnas, bumbvedēju noķert neizdevās. Šo lidmašīnu ātrums nav skaidri zināms, bet to apleš pāri par 1000 km stundā.

MOVGĻA BRĀĻI. KAĀ MEDĪBAS. TĪĢERIS! TĪĢERIS! BALTAIS RONIS. RIKI-TIKI. ZILOŅU TOMIJS. VIŅA MAJESTĀTES KALPOTĀJI.

Šie ir nodaļu virsraksti slavenai R. Kiplinga DŽUNGĻU GRĀMATAI, kas tagad iznākusi latviskā tulkojumā, ilustrēta, un sevišķi ieteicama velte būs jaunatnei. Savā laikā, pirms Staburaga bērniem, Džungļu grāmata bija mazskautu grāmata, un nav gandrīz neviena kultūrtauta, kuras valodā Džungļu grāmata nebūtu tulkota.

Pieprasiet to pazīstamākiem grāmatu tirgotājiem par $1.30

APGĀDS «AUSTRA»

Augšminēto grāmatu par $1.30 + 10c. pasta izdev. izsūta

ARTURA ĶIVIŠA GRĀMATNĪCA

Hurdmans Bridge, Box 163, Ottawa, Ont., Canada

T. REDIŅŠ

Mana auto remontdarbnīca, sākot ar š. g. 26. aprīli paplašināta un atrodas JAUNĀS TELPĀS

2680 DANFORTH AVE. TORONTO

Tel. OX 0393, mājās tel. HA 6424

GARANTĒTS DARBS. PIEMĒROTAS CENAS

— LAIPNI PAKALPOJUMI —

Līdzšinējā vietā 867 Eastern Ave, Toronto līdz š. g. 5. maijam pārdodamas par pazeminātām cenām Reliance firmas eļļas un degvielas, riepas un akumulātori «853»

MĀJSAIMNIEKU IEVĒRĪBAI!

Installē visāda veida eļļas apkures, burnerus, silta gaisa un ūdens apkuri, kā arī gāzes un ūdensvadus ierīko un labo.

GARANTĒTS DARBS — ZEMAS CENAS — ILGGADĪGA PRAKSE

ĀDOLFS LAGŪNS

964A Bathurst St., Toronto, Ont., tel. ME 6583

JAUNĀKĀS GRĀMATAS		broš.	ies.
Medenis J. — MIĶELNĪCAS, dzejas		—	3.00
Mauriņa Z. — NEAIZSŪTĪTĀ VĒSTULE		—	1.50
		ādā	1.90
Zeberiņi M. un Dz. — ŪPJI, romāns		2.40	3.00
Kronins J. A. — CITADELE, romāns		2.90	3.60
Hamsuns Kn. — VIKTORIJA		—	2.60
Tagore R. — GĀJU PUTNI — ZELTA LAIVA		1.60	2.10
Gunarsons G. — BORGU DZIMTA		2.40	3.00
Du Maurier — REBEKA, romāns		2.45	2,75
Dostojevskis F. D. — BRĀĻI KARAMAZOVI, 1—3 kopā		7.50	8.25
LATVJU ZELTENE — 1.—7. kopsējums		2.50	
LATVJU ZELTENE — 13. un iepriekšējie numuri ā		0.60	

O. DĪĶA GRĀMATNĪCA

R.2. WAVERLY, OHIO, U.S.A.

ANGĻU UN AMERIKĀŅU VALODAS

3. burtnīca iznākusi un tiek izsūtīta abonentiem. Kursu sastādījusi A. POGIŅA-EICHE pēc jaunākajām metodēm speciāli latviešu trimdiniekiem 6 burtnīcās. Pieteicot abonementu ($3.00) tieši apgādam:

DAUGAVA, Garvargatan11, Stockholm, Sweden, vai GALVENAM PĀRSTĀVIM

Mr. V. ZIEDIŅŠ, 218 Greenwood Ave, Toronto, Ont.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

143 Queen St., W., Toronto, tel. PL 6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

PASTMARKU KOLLEKCIJAS

speciālās dāvanu aploksnēs!

50 daž. Latvijas $1.00
100 daž. Latvijas $3.00
75 ASV Piemiņas $1.00
100 Britu koloniju $1.00

Izsūtu izvēlē Latvijas un vispasaules markas.

Pieprasiet cenrāžus albumiem un piederumiem

F. ĶEZBERS

1325A Hodiamont Ave St. Louis 12, Mo

S. LOCĀNS

izpilda dažādus transporta darbus vakaros un sestdienās LL 9053, Toronto

Nekustamu īpašumu makleriem ir izdevīgs gadījums gūt lielisku ienākumu. Ja jums ir auto un spēja saistīt publiku un ja jūs runājat angliski, lūdzu atsaucieties uz šo sludinājumu. Telefonējiet Arthur H. Kivinen, Broker, MO 5464. (776)

VĒLOTIES IEGĀDĀTIES AUTOMAŠĪNU

Jūs varat iegūt bezmaksas informāciju par visu pazīstamāko firmu 1952. g. modeļiem, cenām, maksāšanas noteikumiem utt., griežoties pie

E. PĒTERSONA

854 Bathurst St., Toronto

Tel. KE 3884,

kas sadarbībā ar lielākām auto pārstāvniecībām sniedz ziņas un izkārto demonstrēšanu:

CHEVROLET, FORD, PONTIAC, METEOR, DODGE, BUICK, AUSTIN, MONARCH, OLDSMOBILE u. c. vieglām un smagām, kā jaunām, tā lietotām mašīnām. (848)

LEO M. BROWN R.O.

OPTOMETRISTS

atbildīgs par acu izmeklēšanu. un briļļu piemērošanu

Daudzi latvieši jau ir mūsu klienti

368 YONGE ST.,

Tel. WA 6695 Toronto

Kāda bagāta latviešu grāmatu raža!

K. Skalbe RAKSTI

5 sējumos, kur uzņemti visi mūsu lielā dzejnieka darbi. Kā pirmais sējums jau aprīlī iznāk PASAKAS, tāpat seko STĀSTI UN TĒLOJUMI un raksti par latviešu literatūru ar apm. 500 lpp. (jūnijā), Kara gleznu sējums SARKANĀS LAPAS iznāks augustā ar apm. 440 lpp., oktobrī slavenās MAZĀS PIEZĪMES (480 lpp.) un kā pēdējais sējums, decembrī visa, Skalbes DZEJA (apm. 600 lpp.). Šo monumentālo izdevumu (2400 lpp.), Jūs iegūsit sevišķi lēti, iemaksājot tagad par visiem 5 brošētiem sējumiem $13.50, iesietiem $18.00.

K. Skalbe PASAKAS

Pirmais sējums kopotajos rakstos, kas ietver visas (skaitā 76) pasakas, ko Skalbe uzrakstījis. Pasakām piekļaujas BĒRNĪBAS ATMIŅU TĒLOJUMI un tēlojumu virkne MEŽA un LAUKA. Abonentiem, kas piesakās uz visiem 5 sējumiem, bet tagad iemaksā vismaz par 1 sējumu, atsevišķa sējuma cena nolikta ļoti zema: broš. $3.00; ies. $4.00.

A. Brigadere TRĪS PASAKU LUGAS

Maija un Paija, Lolitas brīnumputns, Princese Gundega un karalis Brusubārda vienā greznā sējumā ar N. Strunkes daudzkrāsainām illustrācijām. Broš. $3.25, ies. $4.25.

A. Čaks MANA PARADĪZE

Nemirstīgās dzejas par Rīgu luksa izdevumā ar N. Strunkes daudzkrāsainām un vienkrāsainām illustrācijām. Tikai iesieta $6.00.

R. Valdess JŪRAS VILKI

Daudz lasītais, daudz teātrī rādītais latviešu klasiskais jūrnieku romāns. Broš. $2.50, ies. $3.25.

A. Dziļums VAKARS UZ EZERA

Jauna, drāmatiska leģionāra tēma. 1.80, ies. 2.50

V. Sīrēlerte GAISMAS TUKSNEŠI

Jaunākās dzejas. $2.00, iesietie eksemplāri dāvanu kasetē $2.75.

E. Ādamsons SAPŅU PĪPE

Pēdējās dzejas A. Johansona sakārtojumā. $1.80, iesietie eksemplāri dāvanu kasetē $2.50.

J. Veselis DIENAS KRUSTS

Tikai trimdā īsti novērtētais lieliskais romāns par dzīvi Rīgā Latvijas brīvvalsts laikā. $1.65, ies.2.20

K. Zariņš DRĀMAS IKDIENĀ

Viens vārds grāmatas raksturošanai: Meistarnovēles $2.40, ies. $3.00.

M. Bendrupe MAJESTĀTE UN PĒRTIĶIS

8 stāsti par dīvainiem cilvēkiem. $0.70, ies. $1.20.

SMIEKLĪGAIS UN VIŅA SIRDS

Noveles. Vēl nedaudz krājumā $1.50, ies. $2.00

H. Buduls VESELĪGA DZĪVE

Katram trimdiniekam nepieciešama rokas grāmata par dzīves un higiēnas jautājumiem. $1.65. ies. $2.10.

A. Eiche A COURSE OF ENGLISH

Angļu valodas kurss iesācējiem. $1.35.

Pie mūsu pārstāvja

MR. ARTURS ĶĪVĪTIS,

Hurdmans Bridge Box 163, Ottawa, Ont., Canada

DAUGAVA